

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

PIYANO ÖĞRETİM PROGRAMI MODEL ÖNERİSİ VE UYGULAMADAKİ
GÖRÜNÜMÜ

Yavuz DURAK

Haziran-2007

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**PIYANO ÖĞRETİM PROGRAMI MODEL ÖNERİSİ VE UYGULAMADAKİ
GÖRÜNÜMÜ**

Doktora Tezi

Hazırlayan
Yavuz DURAK

Danışman
Prof. Selahattin GÖRSEV

Haziran-2007

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ' NE,

Yavuz Durak' a ait, “Piyano Öğretim Programı Model Önerisi ve Uygulamadaki Görünümü” adlı çalışma, jürilerimiz tarafından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı' nda DOKTORA TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Akademik Unvan ve Soyadı

İmza

Üye (Tez Danışmanı) :	Prof. Selahattin Görsev	
Üye :	Prof. Raif Gülcan	
Üye :	Yrd. Doç. Dr. Şaduman Kapusuzoğlu	
Üye :	Yrd. Doç. Dr. Dolunay Akgül Barış	
Üye :	Yrd. Doç. Dr. Öznur Öztosun Çaydere	

Prof. Dr. Uğur Eser
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ABSTRACT**A PROPOSED MODEL OF A PIANO EDUCATION PROGRAM
AND ITS PROSPECTS IN APPLICATION****Yavuz DURAK****Doctorate Thesis****Music Education Department****Supervisor: Prof. Selahattin GÖRSEV****May 2007 xiv + 158 pages**

This research assessed the state of current teaching methodology for teaching piano in the Department of Fine Arts (Education) specializing in Music Teacher Training. From this assessment, an eight-semester piano teaching curriculum including all the elements of a comprehensive teaching program was prepared. The program was applied to the first semester of freshman piano students in Abant İzzet Baysal University, Faculty of Education, Fine Arts Education Department, Music Teacher School. The success of the program's outcomes was assessed in relation to the goals of piano education.

We gave structured interviews to 26 piano teachers from different institutions with a variety of experience to survey the state of current piano teaching methodology. Literature focusing on new teaching techniques was found and these techniques were used on 40 first year students in their first semester.

After the pre-research interviews, we discovered that most teachers were not implementing any structured teaching program or methodology. Those following a

program failed to include the teaching elements in their program's curriculum. This revealed that they had been using a descriptive program. The same teachers were asked their opinions of the goals and objectives in the model program's curriculum and subsequently a teaching program was prepared.

First year students were observed at the beginning, middle and end of the first semester of their program. We gave a cognitive test to the students including the goals of piano teaching twice: once before and once after the observation period. The results of the assessments of three competent observers illustrated that the piano teaching model prepared for the research was extremely effective in meeting the objectives of piano education.

Key Words: Teaching methodology, Piano,

ÖZET

PIYANO ÖĞRETİM PROGRAMI MODEL ÖNERİSİ VE UYGULAMADAKİ GÖRÜNÜMÜ

Yavuz DURAK

Doktora Tezi

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Selahattin GÖRSEV

Mayıs 2007 xiv + 158 sayfa

Bu araştırmada, Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Piyano dersi için kullanılmakta olan mevcut öğretim programlarının durumu değerlendirilmiş ve buradan yola çıkarak, kapsamlı bir öğretim programının tüm öğelerini içeren sekiz yarıyıllık bir piyano öğretim programı hazırlanmıştır. Araştırma için hazırlanan program, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı 1. Sınıf 1. Yarıyıl piyano öğrencilerine uygulanmış ve ulaşılan sonuçlar piyano eğitimi açısından değerlendirilmiştir.

Mevcut piyano öğretim programlarının durumunu ortaya koyabilmek için farklı kurumlardan ve farklı deneyim gruplarından 26 piyano öğretim elemanına yapılandırılmış görüşme uygulanmış, literatür taranmış ve elde edilen verilere göre hazırlanan piyano öğretim programının 1. sınıf 1. yarıyıllık bölümü 40 öğrenciye uygulanarak gözlemlenmiştir.

Araştırma ile ilgili ön çalışma oluşturması açısından uygulanan yapılandırılmış görüşme sonucunda; piyano dersi'ne yönelik piyano öğretim

elemanlarının birçoğunun herhangi bir öğretim programı kullanmadığı, kullananların ise programlarının içeriğinde, öğretim programı öğelerine tam olarak yer vermediği, yani tanımsal program kullandıkları saptanmıştır. Aynı piyano öğretim elemanlarından, araştırma için oluşturulan piyano dersi öğretim programı model önerisi'nin içeriğindeki hedef ve hedef davranışlara ilişkin görüşleri alınmış ve buna bağlı olarak Piyano dersi öğretim programı hazırlanmıştır.

Araştırma için hazırlanan programın uygulandığı 1. sınıf öğrencilerine 1 yarıyıl süresince dönem başı, ortası ve dönem sonu olmak üzere 3 ayrı gözlem yapılmıştır. Gözlem yapılan öğrencilere, piyano eğitiminin hedeflerini kapsayıcı bir bilişsel test, gözlem dönemi öncesinde ve sonrasında olmak üzere 2 kez uygulanmıştır. Piyano eğitimi alanında uzman 3 gözlemci tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda araştırma için hazırlanan piyano öğretim programı modelinin piyano eğitiminin hedeflerine ulaşmada olumlu yönde etkin olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Öğretim Programı, Piyano.

TEŞEKKÜRLER

Bu araştırmanın her aşamasında fikirleriyle bana yön veren ve çalışmalarımı inceleyip yardımlarını esirgemeyen, tez danışmanım Sayın Prof. Selahattin GÖRSEV'e , tez izleme komisyonunda görev almayı kabul ederek tezin oluşmasında katkı sağlayan Sayın Prof. Raif GÜLCAN'a ve Sayın Yrd. Doç. Dr. Şaduman KAPUSUZOĞLU'na, anket sorularımı yanıtlayan piyano öğretim elemanlarına, anketlerin dağıtılması ve ulaştırılmasında yardımcı olan Sayın Doç. Dr. Süleyman TARMAN'a gözlemlere katılan sevgili öğrencilerime, birikimlerini paylaşmaktan çekinmeyen Sayın Prof. Dr. Mahir ULUSOY'a ve Sayın Nuri DOĞAN'a teşekkür ederim.

Ayrıca bana değerli zamanlarını ayırarak yardımcı olan ve beni hiçbir zaman geri çevirmeyen sevgili arkadaşlarım Sayın Yrd. Doç. Dr. Bekir YÜKTAŞIR'a , Sayın Yrd. Doç. Dr. H. Birol YALÇIN'a, Sayın Öğr. Gör. Şebnem AVCI'ya, her konuda yardım ve desteğini esirgemeyen Sayın Çiğdem SÖKER'e ayrıca her zaman yanımda hissettiğim, bugünlere gelebilmemdeki tek sebep sevgili anneme ve babama sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Bolu, Mayıs, 2007

Yavuz DURAK

İÇİNDEKİLER

ABSTRACT	iii
ÖZET	v
TEŞEKKÜRLER	vii
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar, GRAFİKLER ve ŞEKİLLER LİSTESİ	x

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1 Eğitim	1
1.2 Genel Müzik Eğitimi	2
1.3 Amatör Müzik Eğitimi	3
1.4 Mesleki Müzik Eğitimi	4
1.5 Çalgı Eğitimi	6
1.6 Piyano Eğitimi ve Öğretim Programı	7
1.7 Eğitimde Planlama ve Öğretim Programı	10
1.8 Problem	13
1.9 Alt Problemler	13
1.10 Araştırmanın Amacı	13
1.11 Araştırmanın Önemi	14
1.12 Sayıtlılar	14
1.13 Sınırlılıklar	15
1.14 Tanımlar	15
1.15 Kısaltmalar	16

BÖLÜM II

İLGİLİ YAYIN ve ARAŞTIRMALAR	17
---	----

BÖLÜM III

YÖNTEM	22
---------------------	----

3.1 Araştırmanın Modeli	22
3.2 Evren ve Örneklem	22
3.3 Veri Toplama Yöntemleri	22
3.4 Veri Çözümleme Yöntemleri.....	30

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR	38
4.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	38
4.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	59
4.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Gözlem ile İlgili Bulgular ve Yorumlar	75
4.4 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bilişsel Başarı Testi İle İlgili Bulgular ve Yorumlar	83

BÖLÜM V

SONUÇ ve TARTIŞMA	84
5.1 Sonuçlar	84
5.2 Tartışma	91

BÖLÜM VI

ÖNERİLER	97
6.1 Öneriler.....	97
6.2 Araştırmacıya Öneriler	99
6.3 Uygulayıcıya Öneriler	99
KAYNAKÇA	100
ÖZGEÇMİŞ	103
EKLER	104

TABLOLAR, GRAFİKLER ve ŞEKİLLER LİSTESİ

Tablo 3.3.1 İkinci Sınıf Öğrencilerine Uygulanan Bilişsel Test Madde Analizi.....	24
3.3.2 Hedef alan Çizelgesi	26
Tablo 3.3.3 Gözlemcilerin verdiği puanlara ilişkin iç tutarlık (Alfa) katsayıları	28
Tablo 3.3.4 Gözlemcilerin dönem başı, ortası ve sonunda verdiği puanlardaki uyumlarını (puanlayıcı güvenilirliğini) belirlemek amacıyla kullanılan Kendall ve küme içi uyum değerleri	29
Tablo 3.4.1 Birinci Sınıf Öğrencilerine Uygulanan Bilişsel Test Madde Analizi	32
Tablo 3.4.2 Sabit Format Anket Görüşmesinin Uygulandığı Piyano Öğretim Elemanlarının Cinsiyet Dağılımları	35
Grafik 3.4.2 Sabit Format Anket Görüşmesinin Uygulandığı Piyano Öğretim Elemanlarının Cinsiyet Dağılımları	35
Tablo 3.4.3 Sabit Format Anket Görüşmesinin Uygulandığı Piyano Öğretim Elemanlarının En Son Bitirdikleri Program Düzeyi Dağılımları	36
Grafik 3.4.3 Sabit Format Anket Görüşmesinin Uygulandığı Piyano Öğretim Elemanlarının En Son Bitirdikleri Program Düzeyi Dağılımları	36
Tablo 3.4.4 Sabit Format Anket Görüşmesinin Uygulandığı Piyano Öğretim Elemanlarının Mesleki kıdemlerine Göre Dağılımları	37
Grafik 3.4.4 Sabit Format Anket Görüşmesinin Uygulandığı Piyano Öğretim Elemanlarının Mesleki kıdemlerine Göre Dağılımları	37
Tablo ve Grafik 4.1.1 Piyano öğretim elemanlarının, kullanmakta oldukları bir piyano öğretim programlarının bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri	38
Tablo ve Grafik 4.1.2 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri	39
Tablo ve Grafik 4.1.3 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin sınıf seviyesine uygun olup olmadığına dair görüşleri	41
Tablo ve Grafik 4.1.4 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano	

öğretim programlarında hedef davranışların bulunup bulunmadığına dair görüşleri	43
Tablo ve Grafik 4.1.5 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflere ilişkin hedef davranışların ne ölçüde bulunup bulunmadığına dair görüşleri	44
Tablo ve Grafik 4.1.6 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin ne ölçüde sıralı ve aşamalı olduğuna ilişkin görüşleri	46
Tablo ve Grafik 4.1.7 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında ünitelerin bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri	47
Tablo ve Grafik 4.1.8 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında konuların bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri	48
Tablo ve Grafik 4.1.9 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında ünite ve konuların hedeflerle tutarlılığına ilişkin görüşleri	49
Tablo ve Grafik 4.1.10 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında yöntem ve tekniklerin bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri	51
Tablo ve Grafik 4.1.11 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında yöntem ve tekniklerin hedeflerle tutarlılığına ilişkin görüşleri	52
Tablo ve Grafik 4.1.12 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında öğretme durumlarının bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri	53
Tablo ve Grafik 4.1.13 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında öğretme durumlarının hedeflerle tutarlılığına ilişkin görüşleri	54
Tablo ve Grafik 4.1.14 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında sınama ölçme durumlarının bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri	55

Tablo ve Grafik 4.1.15 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında sınama ölçme durumlarının hedeflerle tutarlılığına ilişkin görüşleri	56
Tablo ve Grafik 4.1.16 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında değerlendirme işlemlerinin bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri	57
Tablo ve Grafik 4.2.1 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyano çalmada temel davranışları kavramaya ilişkin hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri	59
Tablo ve Grafik 4.2.2 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyano çalmada parmak ucunu tuşeye doğru oturtabilmeye ilişkin hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri	60
Tablo ve Grafik 4.2.3 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyano çalmada doğru oturuşun önemini kavramaya ilişkin hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri	61
Tablo ve Grafik 4.2.4 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyano çalmada omuz, dirsek, bilek konumunu doğru oturtabilmeye ilişkin hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri	62
Tablo ve Grafik 4.2.5 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyanoda bağlı çalmaya ilişkin fiziksel güç noktalarını kavrama ile ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri	63
Tablo ve Grafik 4.2.6 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyanoda doğru devinimlerle bağlı çalabilme ile ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri	64

Tablo ve Grafik 4.2.7 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyanoda sağ ve sol elin 1.2.3.4. ve 5. parmaklarını kullanarak 9 nota içerisinde bağlı çalabilmeyeyle ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri 67

Tablo ve Grafik 4.2.8 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, ölçü kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri 68

Tablo ve Grafik 4.2.9 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, motif kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri 69

Tablo 4.2.10 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, cümle kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri 70

Tablo ve Grafik 4.2.11 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyanoda ifade bağı kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri 71

Tablo ve Grafik 4.2.12 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyanoda ifade bağının müziksel ifadedeki önemi ile ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri 72

Tablo ve Grafik 4.2.13 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyanoda motifleri değişik şekillerde ifadelendirmeden haz duyabilme ile ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri 73

Tablo ve Grafik 4.2.14 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyano çalmada teknik yardımıyla ifadelendirme ile ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri 74

Tablo 4.3.1 Gözlemcilerin gözlediği davranışların dönem başı, ortası ve sonunda gerçekleşme düzeyleri 76

Tablo 4.3.2. Dönem başı, sonu ve ortasında gözlenen puanlar ortalamalarının farkına ilişkin varyans analizi (ANOVA) tablosu 77

Şekil 1. Dönem başı, dönem ortası ve dönem sonu maddeler için gözlem puan ortalamalarının grafiği	78
Tablo 4.3.3 Öğrencilerin gözlenen davranışları dönem başı, ortası ve sonunda gerçekleştirme düzeyleri	79
Tablo 4.3.4 Dönem başı, sonu ve ortasında öğrencilerin gözlenen davranışları gerçekleştirme düzeyleri ortalamalarının farkına ilişkin varyans analizi (ANOVA) tablosu	81
Şekil 2. Dönem başı, dönem ortası ve dönem sonunda öğrencilerin gözlenen davranışları gerçekleştirme düzeylerinin ortalamaları grafiği	82
Tablo 4.4.1 Bilişsel başarı testi ön test-son test ortalamalarına ilişkin bağımlı gruplar t testi sonuçları	83

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1 Eğitim

İnsan yaşamının, ortalama altmış-yetmiş yıllık bir süreci kapsadığı düşünülürse bu süreç boyunca biyopsişik bir varlık olan insan, birçok evrelerden geçer. Bebeklik, çocukluk, gençlik, yetişkinlik ve yaşlılık olarak beş bölüme ayrılabilceğimiz bu evrelerde insan, yaşadığı fiziksel ortam, aile yapısı, yetiştiriliş şekli, kültürel ve sosyal çevrelerin çeşitli etkilerine maruz kalır, bu da hayatında birçok davranış şekillenmelerine yol açar. Bu davranış şekillenmeleri insanın kişilik yapısını, ait olduğu sosyal çevreyi, kültürel algılamasını ve yaşamındaki pozisyonunu belirler. İnsan hayatındaki bu değişimler, tamamen kalıcı davranış şekillenmeleridir denebilir. Ancak bu şekillenmeler bireyin yaşam sürecine başladığı fiziksel, sosyal ve kültürel çevrelerde bulunmasından kaynaklı olduğu için birey açısından tamamen istendik değildir. Buradan hareketle, bireyin kendi kararlarını almaya başlayacağı döneme kadar olan süreçten ebeveynlerin sorumlu olduğu gerçeği düşünülürse bu değişimler istendiktir.

Birey, bu süreç içerisinde ailesinin ve kendisinin seçtiği istendik davranışları da kazanma isteği duyar; bu davranışlar bireyin yaşamdaki kazandığı sosyal ve kültürel çevreyi destekleyici ve özellikle iş yaşamındaki pozisyonunu belirleyici bir statü kazanmasını sağlayıcı değişimlerdir. Yaşam sürecinin başlangıcından sonuna kadar olan tüm bu davranış şekillenmeleri ve değişimlerinin altında yatan etken ise eğitimidir.

“Eğitim, her felsefi sisteme ve psikolojik yaklaşıma göre değişik şekillerde tanımlanmıştır. Bu tanımların pek çoğu eğitime bir amaç yüklemiştir. İdealistler eğitimi Tanrı’ya ulaştırma süreci için yapılan etkinlikler, Realistler insanı toplumun başat değerlerine göre yetiştirme süreci, Marxistler çelişkiyi en aza indirip üretimde bulundurma süreci, pragmatistler ise yaşantılar yoluyla kişide istendik davranış değişikliği oluşturma süreci, Varoluşçular ise insanı sınır durumuna getirme süreci

olarak ele almışlardır. Bilimde özellikle genetik mühendisliğindeki gelişmeler, öğrenmenin beyinde fiziksel uyarımlar sonucu oluşan biyokimyasal değişiklikler oluşturuyor ve kodlanıyor. Bu özellikler yapılan bilimsel araştırmalarla ortaya konulmuştur. Buradan hareketle, eğitim, fiziksel uyarımlar sonucu, beyinde istendik biyokimyasal değişiklikler oluşturma süreci şeklinde tanımlanabilir ”(Sönmez, 2001:2).

Demirel (1995:1)’e göre eğitim “bireyde davranış değiştirme sürecidir. Diğer bir deyişle, eğitim sürecinden geçen bir kişinin davranışlarında bir değişim olması beklenmektedir. Eğitim sürecine giren kişilerde bu değişimin istenilen yönde olması beklenir.”

Tezcan (1988:4)’a göre eğitim “bireyin yaşadığı toplumda yeteneğini, tutumlarını ve olumlu değerlerdeki diğer davranış biçimlerini geliştirdiği süreçler toplamıdır.”

Varış (1996: 13)’ a göre eğitim “bireyin içinde yaşadığı toplumda davranış biçimleri edindiği süreçler toplamıdır”.

Tüm bu tanımların farklı şekillerde oluşu, eğitimin özünü değiştirmemektedir. Her tanımda bir oluşturma, değiştirme ve geliştirme isteği ön plandadır ve bu istek davranışlarda odaklanmaktadır. Oluşturulmak, değiştirilmek ve geliştirilmek istenen her davranışta bir amaç vardır ve dolayısıyla tüm bu davranışlar istendiktir.

Oluşturulmak, değiştirilmek ya da geliştirilmek istenen her davranış insan hayatını çeşitli şekillerde etkiler. Bu etkiler istendik olarak bazen mesleki bazen de hobi olarak bireyin yaşamına girer.

1.2 Genel Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi, her bireyin yaşantısında gerek hobi olsun gerek mesleki anlamda olsun özellikle bulunması tercih edilen davranış oluşturma, değiştirme ve geliştirme sürecidir.

Uçan (1994:14)’a göre “müzik eğitimi, temelde, bir müziksel davranış kazandırma veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma sürecidir”.

Bireyin yaşantısına katmak istediği bu davranış değişikliği oluşturma

süreci, temel anlamda öncelikle herkes için gerekli, zorunlu ve sürekli olan genel müzik eğitimidir.

Tarman (2006: 9)'a göre genel müzik eğitimi “Sağlıklı ve dengeli bir insanca yaşam için ayırım gözetmeksizin herkese yönelik, asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlayan müzik eğitimi türüdür. Genel müzik eğitimi; okul öncesi, ilk ve orta öğretim kurumlarında genellikle bir müzik öğretmeni aracılığıyla yürütülür”.

Genel müzik eğitimi sürecinden geçen birey bu noktada genel müzik eğitiminin kazandırdıklarının dışında kendisine daha yakın daha özel müziksel davranışları yaşamına katma ihtiyacı duyar. Bu davranış oluşturma ihtiyacı çoğu zaman, genel müzik eğitiminin içerisinden çekip çıkardığı bir çalgı eğitimine yönelik isteklerdir. Bu isteğin gerçekleşmesi için bireyin yetenekli olmasından çok istekli olması beklenir. Bu noktada genel müzik eğitimi dışında veya genel müzik eğitimi devam ederken bireyin kendi isteği doğrultusunda özel müziksel davranışları oluşturmak, isteklerini karşılamak için amatör müzik eğitimi devreye girmektedir.

1.3 Amatör Müzik Eğitimi

Tarman (2006: 9)'a göre amatör müzik eğitimi “müziğe ilgi ve sevgi duyanlara yöneliktir. Etkin bir müziksel katılımı doyum sağlamak ve bunu sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışları kazandırmayı amaçlar. Bireyin yetenekli olması değil istekli olması önemlidir. Bu eğitim, genellikle müzik dershaneleri, kurslar ve özel dersler yoluyla bir müzik eğitimcisi ya da çalgı öğretmeni tarafından yürütülür. Uzman bir eğitimci bulunmaması durumunda birey; arkadaşları, anne-babası ya da çeşitli yazılı ve görsel yayınların da yardımıyla müzik eğitimine kendi kendine başlayabilir ve bunu sürdürüp geliştirebilir. Ancak bu durumda kuşkusuz daha az ve daha zor yol alınır. Bu nedenle bir uzman yardımına başvurmak yerinde olur. Amatör müzik eğitimi, aynı zamanda mesleki müzik eğitiminin de hazırlayıcısı ve bir alt basamağıdır”.

Amatör müzik eğitimindeki en önemli nokta bu eğitimi seçen bireylerde müzik yeteneğinden çok istekli olmalarının beklenmesidir. Müzik yeteneğini doğuştan genlerinde barındıran ve amatör müzik eğitime yönelmiş bireylerde ise,

bu eğitimden kazanılan davranışlardaki başarı düzeyleri kendilerini bu alanda uzman olmaya iter. Müzik eğitimi alanında uzman olmak ve bu alanı tüm yaşantılarına mesleki anlamda katmak isteyen bireylerin ihtiyacını karşılamak için devreye mesleki müzik eğitimi girer.

1.4 Mesleki Müzik Eğitimi

“Mesleki müzik eğitimi, müzik alanının bütününü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar” (Uçan, 1994; 27).

Mesleki müzik eğitiminde en belirgin nokta çalgı eğitimidir. Çünkü birey geçmiş yaşantısında aldığı genel müzik eğitimi ya da amatör müzik eğitimi süreçlerinde genellikle bir enstrüman üzerinde yeteneklerini toplamış, ailesi öğretmenleri ya da arkadaşlarının yönlendirmeleriyle bu yeteneği mesleki anlamda şekillendirmeye karar vermiştir. Ancak müzik eğitiminin hangi dalında olursa olsun sonuç olarak amaca yönelik davranış değiştirme ya da davranış oluşturma süreçlerinin istendik yönde ve planlı bir biçimde oluşu göze çarpmaktadır.

Uçan (1994:14)’a göre “müzik eğitiminin genel kapsamını davranışsal ve içeriksel olmak üzere iki açıdan ele alabiliriz”.

Davranışsal olarak ele alındığında, müzik eğitimi, temelde şunları kapsar.

- Müziksel işitme-okuma-yazma eğitimi
- Şarkı söyleme eğitimi
- Çalgı çalma eğitimi
- Müzik dinleme eğitimi
- Müziksel yaratma eğitimi
- Müziksel bilgilenme eğitimi
- Müziksel beğeni geliştirme eğitimi
- Müziksel kişilik kazanma eğitimi
- Müziksel duyarlılığı artırma eğitimi

- Müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimi
- Müzikten yararlanma eğitimi.

İçeriksel açıdan ele alındığında ise, müzik eğitimi temelde, şunları kapsar:

- Müziksel işitimi (kulak) eğitimi
- Ses eğitimi
- Çalgı eğitimi
- Müziksel devinim ve tartım (ritim) eğitimi
- Müzik bilgisi eğitimi
- Yaratıcılık eğitimi
- Beğeni eğitimi
- Müziksel kişilik eğitimi
- Müziksel etkinlikler eğitimi
- Müziksel kullanım ve yararlanım eğitimi (Uçan, 1994:

14,15).

Müzik eğitimi türlerinin hangisi olursa olsun hepsindeki ortak amaç, doğru davranışları oluşturma geliştirme ve yanlış davranışları değiştirmedir. Bu süreçte elde edilecek olan başarıda üç etken rol oynamaktadır. Bu etkenler, öğrenci, öğretmen ve programdır.

Davranış oluşturma, geliştirme ve değiştirme süreci hangi boyutlarda ele alınırsa alınsın bu sürecin insan hayatına şekil veren ve mesleki anlamda tüm niteliksel öğeleri içine alan oldukça disiplinli bir süreç olması beklenmektedir. Buradan hareketle eğitimin planlı ve programlı bir süreç oluşu kaçınılmaz bir gerçektir.

“Bir eğitim kurumunun veya sosyal çevrenin bireylerin yaşantılarını düzenlemek ve zenginleştirmek için yürüttüğü tüm etkinlikler eğitim programı kapsamına girmektedir.

Öğretim, insan yaşamının belli kesimlerinde kazandırılan, planlı, programlı, destekli, genellikle bir belgeyle sonuçlanan davranışların gelişmesini hedefleyen bir kavramla yüklüdür. Öğretim etkinliklerinde, zaman ve yer kadar, öğrenci düzeyi, öğrenci ve toplum beklentileri önem taşır. Öğretim sürecinin sonuçları, genellikle not

ile değerlendirilir.

Öğretim programı eğitim programı içinde ağırlık taşımakta, genellikle, belli bilgi kategorilerinin bir sistem dahilinde düzenlenmesiyle oluşmaktadır (Varış, 1996: 13)

1.5 Çalgı Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi içerisindeki çalgı eğitimi özellikle bireyin mesleki anlamda tüm niteliklerini sergileme fırsatını bulacağı önemli unsurlardan bir tanesidir. Bu nedenle çalgı eğitimi sürecini programlamakta, nitelikli bireyler yetiştirmek kadar önemlidir. Çalgı eğitimi programlarında istenilen hedeflere ulaşılabilmesi için program öğelerinin ve içeriklerinin evrensel olması ve tüm dünyada kabul edilmiş öğretim yöntem ve tekniklerini kapsamı gerekmektedir.

Ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren kurumlar arasında

- Konservatuarlar
- Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri
- Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri
- Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bilimleri Bölümleri

sayılabilir.

Bu kurumların her birinde, çalgı eğitimi kapsamında piyano eğitimi zorunlu ders olarak okutulmaktadır. Özellikle Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları'nda altı dönem olan piyano eğitimi, 2006-2007 öğretim yılından itibaren sekiz yarıyla uzatılmıştır. Böylelikle piyano eğitimi dört yıllık bir süreç içerisine yerleştirilmiştir. Bu da müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano eğitiminin, dolayısıyla müzik öğretmenlerinin piyano çalma yetilerinin geliştirilmesinin ne kadar büyük önem taşıdığını göstermektedir.

“Müzik öğretmenleri için kullanışlı piyano becerilerine sahip olmak çok önemlidir. Müzik öğretmenleri için öncelikli enstrümanları veya ses genişliği göz önüne alındığında piyano yeterliliği çok önemli bir araçtır. Eğer bir öğretmen kendine güvenle piyano çalabilir ise bunun pek çok faydalarını görecektir.”(Bobetsky 2004)

1.6 Piyano Eğitimi ve Öğretim Programı

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki işitme, armoni, eşlik, koropetisyon, besteleme teknikleri, çokseslendirme teknikleri gibi birçok mesleki dersin piyano çalabilme yetisi ve dersin işleniş şekilleriyle doğrudan ilişkili olması kaçınılmaz bir gerçektir.

“Ülkemizde müzik öğretmeni yetiştirmede uygulanan sekiz yarıyıllık lisans programı dersleri üç ana gruptan oluşmaktadır:

- i) Alan Dersleri
- ii) Pedagojik Formasyon Dersleri
- iii) Genel Kültür Dersleri.

Alan dersleri, “mesleki donanımın eksiklik olması” kaygısını taşıyan çeşitliliğe sahip olmak zorundadır. Bu derslerin içinde ise çalgı eğitimi önemli bir yer tutmaktadır. Piyano eğitimi; nicelik olarak yaylı çalgılar kadar olmasa da, altı yarıyıllık önemli bir dilimi kapsamaktadır. Ancak piyano alan derslerinin seçmeli dersler hariç, %50’si ile doğrudan, %30,7’si ile dolaylı olarak ilişkilidir. Piyano, müzik öğretmenin yetiştirilmesinde %80,7’lik bir oranla alan derslerinde etkili araç niteliğindeki tek çalgıdır. Bu aracın yerinde, yararlı, etkin kullanılabilirliğini sağlamak ise piyano eğitiminin öncelikli amacını oluşturmaktadır. Çünkü öğrenci bu eğitimde giderek geliştirdiği/geliştireceği bilgi ve becerisiyle etkili biçimde piyanosunu kullanarak meslek yaşamında da yararlanacağı birikimi kazanacaktır. Böylece piyano bireyin müzik öğretmeni olarak yetişmesinde ALAN ÇALGISI, müzik öğretmenliği sürecinde ise MESLEK ÇALGISI olarak her iki boyutta da yerini almaktadır”(Kıvrak, 2003: 209-211).

Bir müzik öğretmeni adayının eğitimi süresince ana çalgısı ne olursa olsun, piyano eğitiminde kazanacağı davranışların tüm öğretmenlik hayatını dolaylı olarak etkileyeceği kaçınılmaz bir gerçektir. Piyanonun, armonik yapılanmalarda çözümlemeyi kolaylaştırıcı ve somutlaştırıcı tuş dizilimi, geniş ses aralığı ve mükemmel bir eşlik sazı olması müzik öğretmeni için vazgeçilmez bir enstrumana dönüşmesini sağlamaktadır. Piyano eğitiminde kazanılan beceriler ise tüm klavyeli çalgıları kullanma yetisini sağlamaktadır. Buradan hareketle, piyano çalma

becerilerine sahip olmayan bir müzik eğitimcisinin düşünölemeyeceğini söylemek mümkündür.

“Pek çok okul yönetimi ve müzik gözlemcileri, eğitim pozisyonu için kaliteli eleman seçerken, kendi alanlarındaki becerilerine ek olarak piyano yeterliliği gösteren kişileri işe alırlar.”(Bobetsky 2004)

Tüm mesleki alan dersleriyle doğrudan ilgili olan piyano dersinin özellikle müzik öğretmeni yetiştiren kurumların hedeflerine ulaşabilmesi açısından planlı ve programlı bir disiplin içerisinde yürütölmesi büyük önem taşımaktadır. Bu sebeple piyano öğretim programlarının içeriklerinin ve tüm öğelerinin dünyaca kabul edilmiş piyano öğretim yöntemlerini ve evrensel metotları takip eden bir anlayışla hazırlanmış olması gerekmektedir. Ancak ölkemizde özellikle müzik öğretmeni yetiştiren kurumlara baktığımızda öğretim programlarının, ders tanımlarından öteye gitmediğini görmekteyiz.

“Müzik öğretmenliği lisans programı ders tanımlarında “piyano eğitimi ve öğretimi, bu programın temelini oluşturur” ifadesi yer almaktadır. Bir programın temelini oluşturan çalgının o program adına önemli bir sorumluluk yüklenmiş olduğu açıktır. Tanımdaki ifadede yerini bulan, ancak program içinde yer alış biçimiyle bu ifadeyle çelişen bir planlama karşımıza çıkmaktadır” (Kıvrak, 2003: 209-211).

Piyano eğitimi, dünyaca kabul edilmiş evrensel teknikleriyle öğrenilmesi sabır gerektiren çok uzun ve zor bir süreçtir. Ancak müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyanoya başlama yaşının ortalama onsekiz olduğu ve öğrenme sürecinin son değışmelerle sekiz yarıyıl olduğu düşünölürse, bu kurumlar için yapılacak olan piyano öğretim programlarının sanatçı-icracı ile müzik öğretmeni arasındaki farkı iyi irdeleyip hazırlanması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

“Andreeva (2004) sunduğu bildiride, başlangıç piyano eğitiminde karşılaşılan genel problemleri ve çözümlerini bulmaya çalışmıştır. Piyano eğitiminin verilmeye başlandığı ilk yıllarda genel olarak karşılaşılan bazı problemleri şöyle maddelemiştir:

- a) Öğrenci ile kurulan ilk ilişki ve belirlenmiş piyano eğitimi ortamının yeterliliği,
- b) Öğrencinin nota okuma sorunu,

- c) Öğretmenin, öğrencilerin zihinsel, fiziksel tutum ve davranışlarını, onların müzikal performanslarını etkileyecek yönde idare edebilmesi,
- d) Öğrencilerin ilgilerini eğitici aktiviteler yönünde geliştirebilmek.

Araştırmanın amacı ise; Piyano eğitimi ile ilgili problemleri ve güncel çözümlerini bireysel öğretimi esas alarak, yapılan genel çalışmaların gözlenmesi ve öğrencilerin bu öğrenimleri piyano eğitmeni olacakmış gibi geliştirmelerinde öğretmenlerinin yol gösterebilmesidir.

Sonuç olarak, Başlangıç piyano eğitiminde karşılaşılan sorunların genel çözümleri şöyle sıralanmıştır:

- Kapsamlı bir piyano eğitimi programı hazırlamak,
- Hazırlanacak bu programın sistematik müzik eğitiminin içinden geçerek, öğrencilerin özel gelişimlerini sağlaması gerekmektedir.
- Piyano öğretmenlerinin profesyonel eğitiminde, başlangıç piyano eğitimi alan öğrencilerin problemlerine dikkat etmeleri ve bunun için yeni çalışmalar geliştirmeleri gereği görülmüştür.
- Piyano öğretmenlerinin, kişisel aktiviteleri ve meslek sorumluluklarını metodik bir çerçeve içerisinde yerine getirmeleri beklenmektedir.”(Otacıoğlu 2005: 56-57)

“Bir çalgının evrensel teknikleriyle öğrenilmesi oldukça zorlu ve uzun süreç gerektirmektedir. Hiçbir çalgıda onsekiz yaş üstü başlayarak altı yarıyıl gibi kısa bir eğitimle evrensel sanat platformuna taşınabilecek bir icraat gerçekleştirilmesi beklenemez. Bu nedenle sanatçı-icracı yetiştirme işi ile müzik öğretmeni yetiştirme işi birbirinden çok farklı programlarla yapılmaktadır. Bu programların yürütülmesinde görev alan eğitimciler de doğal olarak farklı programlarda eğitilmiş, nitelik açısından da farklı formasyon taşımaktadırlar. Bu bakış açısıyla müzik öğretmenliği adına piyano eğitiminin yeniden tartışılması ve amaca hizmet verebilen programlarının oluşturulması kaçınılmazdır.

Müzik öğretmeni yetiştiren programların piyano eğitimi programlarının oluşturulmasında iki önemli noktadan hareket etmek gereklidir:

- I- Müzik öğretmenliği programına kabul edilmiş, ancak bir çalgıya başlama yaşının çok üzerinde yaş özelliği taşıyan birey özellikleri,
- II- Ana hedefi müzik öğretmenliği olan bir programın içinde yer almasının getirdiği özellikler”(Kıvrak, 2003: 209-211).

Bu sorun da, farklı okullarda farklı hedeflerle farklı müzik öğretmeni adayları yetiştirdiğimizin bir göstergesidir. Eğitimde standardizasyonun gerekliliği de düşünüldüğünde tüm öğeleri kapsayan bir piyano öğretim programı gerekliliği ortaya çıkmaktadır çünkü çağdaş eğitimde planlanmamış bir öğretim süreci düşünülmemelidir.

1.7 Eğitimde Planlama ve Öğretim Programı

“Terim olarak plan; belli bir etkinliği seçme ; o etkinliği hangi amaçla seçtiğini açıklama; o etkinliğin nasıl bir sıra ve düzenle yapılacağını gösterme; sonunda ne gibi yararların sağlanacağını özetleme olarak açıklanabilir

Eğitimde planlama ise, genel anlamda öğretim etkinliklerinin nasıl yürütüleceğinin ortaya konmasıdır.”(Görsev, 2000).

Yüksek öğretim kurumlarında ise kullanılan ders programlarının tanımsal program niteliğinde olması, planlanmamış bir eğitim sürecini ve programlanmamış öğretim yöntemleriyle elde edilecek ürünlerdeki nitelik sorunlarını ortaya çıkaracaktır.

“Yüksek öğretim kurumlarında kullanılan ders programları, tanımsal program niteliğinde olduğu için uygulanan ortam koşulları ve uygulayıcılarına göre farklı eğitim süreçlerine zemin oluşturmaktadır. Bu durum aynı alan eğitimi veren değişik yükseköğretim kurumlarında farklı öğretim uygulamalarına ve dolayısıyla farklı öğrenmelere, farklı ölçme-değerlendirmelere ve nitelikleri farklı düzeylerde olan bireyler yetiştirilmesine neden olmaktadır” (Töreyn, 1999).

“Bir müzik öğretim programı şu ana öğelerden oluşur: (1) Hedefler, (2) hedef davranışlar, (3) öğretme durumları, (4) sınama-ölçme durumları ve (5) değerlendirme işlemleri” (Uçan, 1994: 55).

Bu öğeler kısaca şöyle tanımlanabilir:

Hedefler: Müzik öğretimiyle öğrencilere kazandırılmak istenen ya da onlarda geliştirilmek istenen özelliklerdir.

Hedef Davranışlar: Bir hedefin çözümlenerek (ayrıştırılarak) gözlenip ölçülebilir öğrenci davranışlarına dönüştürülmesiyle ortaya çıkan, o hedefle ilgili kritik davranışlardır.

Öğretme Durumları: Öğrencilerin hedef davranışları kazanmaları için gerekli öğrenme yaşantılarını geçirmelerine olanak sağlamak üzere hazırlanıp düzenlenen ve ayarlanan çevredir(Uçan, 1994:56).

Sınama-Ölçme Durumları: Öğrencilerin hedef davranışları kazanıp kazanmadığını, bunları kazanmada ya da öğrenmede eksiklik, yanlışlık ve güçlükleri olup olmadığını (varsa bunların niteliğini) belirleme için gerekli veri (bilgileri) elde etme ereğiyle hazırlanıp düzenlenen çevredir.

Değerlendirme İşlemleri: Sınama durumlarında elde edilen ölçme sonuçlarını (ölçümleri, yani verileri) hedeflerde kapsanan ya da onunla birlikte başka ölçütlerle karşılaştırarak öğrenci, öğretim, program ve öğretmen hakkında yargıya varma sürecidir(Uçan, 1994:57).

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların temelini Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri oluşturmaktadır. Güzel Sanatlar Liseleri'nden mezun olan öğrenciler dört yıllık bir piyano eğitiminden geçip müzik öğretmeni yetiştiren kurumlara gelmektedir. Böylelikle üniversitelerde piyanoya başlama yaşı onsekiz olduğu halde dört yıllık bir birikimle bu yaş otomatik olarak aşağıya çekilmiş olmaktadır. Ancak Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'ndeki öğretmen eksikliği sebebiyle piyano ders programlarından verimli bir sonuç alınamayacağı düşünülmektedir. Öğrencilerin alan derslerinin dışında genel kültür derslerinin de oluşu ve ÖSS'ye yoğun bir hazırlık dönemi içinde olmaları gibi nedenlerle çalgı derslerine gerektiğinden daha az zaman ayırabilmektedirler. Bu nedenlerle, A.G.S.L. mezunu öğrencilerin müzik öğretmeni

yetiştiren kurumlara geldiklerinde özellikle çalgı alanında beklenenden çok daha düşük seviyelerde oldukları, bazı davranışların yanlış öğrenilmiş olduğu bazı davranışların ise eksik olduğu görülebilmektedir. Eğitimin aşamalı bir süreç olduğu dşnlrse yanlış öğrenilmiş davranışlar düzeltilmeden ve eksik olan davranışlar tamamlanmadan yeni hedeflere ulaşmanın mümkün olmayacağı söylenebilir. Yanlış ğrenilmiş davranışlar zamanla katlanarak büyüyebilir ve öğrencinin piyano yaşantısını olumsuz yönde etkileyebilir. Fakat bu yanlışlık ve eksikliklerin ortaya çıkabilmesi ve düzeltilebilmesi ancak A.G.S.L. mezunu öğrencilerin bir program dahilinde başlangıç düzeyinden itibaren aşamalı olarak eğitim almaları ile mümkündür. Doğru davranışlarla gelen öğrenciler aynı program dahilinde fakat kendi düzeylerindeki ett ve eserlerle değerlendirilmelidir.

Oluşturulan piyano ğretim programı ile, piyano eğitimi sürecindeki müzik ğretmeni adaylarına doğru davranımlarla, belirlenen hedeflere ulaşılması ve ağdaş piyano ğretim tekniklerini, ağdaş piyano ğretim programı hazırlama teknikleri ile birleştirilmesi hedeflenmektedir. Günümüzde Piyano Dersi ğretim Programları'na ilişkin çalışmaların yok denecek kadar az olması düşünüldüğünden dolayı da böyle bir araştırma yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

1.8 Problem

Eğitim fakültelerinin güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği anabilim dalı piyano dersi için sekiz dönemi kapsayan bir öğretim programı model önerisinin 1. sınıf I. yarıyılının uygulamadaki görünümü, piyano eğitimi açısından nasıl değerlendirilebilir?

1.9 Alt Problemler

- 1.9.1** Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano öğretim elemanlarının, piyano dersi öğretim programlarına ilişkin düşünceleri nelerdir?
- 1.9.2** Nitelikli bir piyano dersi öğretim programı model önerisi nasıl düzenlenmelidir?
- 1.9.3** Oluşturulan Piyano Dersi Öğretim Programı Model Önerisi' nin 1. sınıf I. yarıyılının uygulanmasının piyano eğitimine yansımaları nasıl değerlendirilebilir?

1.10 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, eğitim fakültelerinin güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği anabilim dallarında kullanılan piyano dersi öğretim programlarının durumunu ortaya koymak, bir piyano dersi öğretim programı model önerisi hazırlamak, oluşturulan öğretim programını, I. yarıyıl 1. sınıf öğrencilerine uygulayarak elde edilen verileri ve bulguları piyano eğitimi açısından değerlendirmektir.

1.11 Araştırmanın Önemi

Eğitimin planlı ve programlı bir süreç oluşu kaçınılmaz bir gerçektir. Öğretim programları, bu sürecin en önemli boyutlarından birini oluşturur. Çalgı eğitiminde, hedef, hedef davranış, öğretme durumları, sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemlerinin yani tüm öğelerinin bulunduğu nitelikli bir öğretim programının kullanılması büyük önem taşımaktadır. Fakat kullanılan bazı programların tanımsal program niteliğinde olması; hedef ve hedef davranışların, öğretme durumlarının, sınama- ölçme durumlarının ve değerlendirme işlemlerinin bulunmaması nedenleri ile çağdaş eğitim öğretim yöntemleri ile yürütülmekte olan piyano eğitiminin tam olarak örtüşmediği varsayımından hareket edilmektedir. Bu yaklaşım ışığında program bilinciyle sürdürülen eğitim sürecinin uygulamaya konulmasının piyano eğitimini olumlu yönde etkileyeceğine inanılmaktadır.

Ayrıca, piyano dersi öğretim programı model önerisinin, piyano eğitimcilerine yol gösterici bir kaynak olmasının yanı sıra bu araştırmanın bundan sonraki program geliştirme çalışmalarına örnek olması açısından da önem taşımaktadır.

1.12 Sayıtlar

Bu araştırmada;

1.12.1 Üniversitelerin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları'nda kullanılmakta olan Piyano Dersi Öğretim Programı'na ilişkin düşünceleri ve oluşturulan Piyano Dersi Öğretim Programı'na ilişkin düşünceleri tespit etmeye yönelik geliştirilen veri toplama yöntemlerinin geçerliliği için uzman görüşlerinin yeterli olduğu düşünülmektedir.

1.12.2 Piyano Dersi Öğretim Programı Model Önerisi'ne dayanarak işlenen piyano derslerinin piyano eğitimi açısından değerlendirilmesi konusuna ışık tutmak açısından yapılan gözlemde kullanılan gözlem formunun geçerliliği için uzman görüşlerinin yeterli olduğu düşünülmektedir.

1.12.3 Ulaşılan kaynaklardan edinilen bilgilerin gerçek durumları yansıttığı düşünülmektedir.

1.13 Sınırlılıklar

Bu araştırma,

1.13.1 Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları'nda görev yapan 26 piyano öğretim elemanları ile,

1.13.2 Bolu Abant İzzet Baysal ,Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Piyano Dersi 1. sınıf öğrencileri ile,

1.13.3 Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı 2006-2007 Öğretim Yılı Piyano Dersi I ile,

1.13.4 Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları'ndaki piyano dersi öğretim programları ile ,

1.13.5 Oluşturulan Piyano Dersi Öğretim Programı Model Önerisi ile, sınırlıdır.

1.14 Tanımlar

Eğitim: Fiziksel uyarımlar sonucu, beyinde istendik biyo-kimyasal değişiklikler oluşturma süreci şeklinde tanımlanabilir”(Sönmez, 2001:2).

Müzik Eğitimi: Belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş seslerden oluşan estetik bir bütündür, diyebiliriz”(Uçan, 1994: 10).

Eğitim Programı: Uçan (1982:275,276)'a göre “eğitim sürecinin önceden tasarlanan planlı ve planın uygulamadaki görünümü” (Akbulut, 1996:8)dür.

Müzik Eğitim Programı: Müzik eğitimi sürecinin önceden oluşturulan tasarısı ve bu tasarının uygulamada gerçekleşen görünümüdür (Uçan, 1994:55).

Öğretim Programı: Özçelik (1992:4)'e göre “bir dersle ilgili öğretme-öğrenme sürecinde nelerin, niçin ve nasıl yer alacağını gösteren bir kılavuz, başka bir deyişle, bu nitelikte bir proje planıdır” (Akbulut, 1996:10).

Çağdaş Öğretim Programı: İçinde, program öğelerinin tümünü bulunduran

kapsamlı, güncel ve gelişmeye açık öğretim programıdır.

Müzik Öğretim Programı: Müzik öğretim programı, müzik öğretiminin önceden tasarlanan ayrıntılı planı ve bu planın uygulamadaki görünümüdür (Uçan, 1994:55).

Çalgı Eğitimi: İnsanın bir müzik aletini kullanımı yolu ile müzikle insanı buluşturan ve tanıştıran, insanı kendisi ile özleştirip bütünleşmesine kaynaklık eden, ona duygularını ifade edebilme fırsatı tanıyan, onu toplumsal olmaya yönlendiren bir boyuttur (TDK, 1992, Aktaran, Varış, 2002:1,2).

Hedef: Kişide gözlenmesi kararlaştırılan istendik özellikler (Sönmez, 2001:21).

Hedef Davranış: Bir hedefin çözümlenerek (ayrıştırılarak) gözlenip ölçülebilir öğrenci davranışlarına dönüştürülmesiyle ortaya çıkan, o hedefle ilgili kritik davranışlardır (Uçan, 1994:56).

1.15 Kısaltmalar

A. İ. B. Ü : Abant izzet Baysal Üniversitesi.

A.G.S.L : Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi.

BÖLÜM II

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

Veysel SÖNMEZ (2001) “Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı” adlı kitabında öğretmenlere yönelik program yapma, öğretim programı öğeleriyle ilgili açıklamalar ve günlük-haftalık ders planları örnekleri ele alınmıştır. Ayrıca kitapta çeşitli derslerin ünite ve hedeflerine ilişkin belirtke tablolarına da yer verilmiştir.

Ali UÇAN (1994) “Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar” adlı kitabında “Müzik Eğitimi” konusunda 1983–1993 yılları arasında yapılmış ve çeşitli akademik amaçlı kitap ve dergilerde yayınlanmış çalışmalarını derlemiştir. Kitapta bulunan “Müzik Eğitimi, Müzik Eğitiminin Niteliği, Üç Ana Türü ve Bazı Temel Sorunları, Türkiye’de Cumhuriyetin İlk Altmış Yılında Müzik Eğitimi, Türkiye’de Cumhuriyetin İlk Altmış Yılında Müzik Eğitiminde Program Geliştirme, Müzik Eğitiminde Performans Testlerinin Yeri, Önemi ve Kullanımı, Genel Müzik Eğitiminde ve Genel Müzik Eğitimcisi Yetiştirmede Müzik Türlerinin Yeri” adlı çalışmalarda ele alınan konular, ilgili temel kavram, ilke ve yaklaşımlara dayandırılarak işlenmiştir.

Deniz Ekinci VURAL (2006) “Okul Öncesi Eğitim Programındaki Duyuşsal ve Sosyal Becerilere Yönelik Hedeflere Uygun Olarak Hazırlanan Aile Katımlı Sosyal Beceri Eğitimi Programının Çocuklarda Sosyal Becerinin Gelişimine Etkisi” adlı Yüksek Lisans tezi’nde aile katımlı sosyal beceri eğitimi programı geliştirmiş ve ailelerden destek alan bir yaklaşımla okul öncesi eğitim almakta olan 6 yaş grubu çocukların temel sosyal becerilerindeki gelişime bakmıştır.

Fatma VARİŞ (1996) “Eğitimde Program Geliştirme Teoriler Teknikler” adlı kitapta, temel kavramlar ev tanımlar, program geliştirme evrimi, teorik esaslar, program geliştirme ilkeleri ve süreçleri, içerik sorunu, öğretim süreçlerinde eğilimler, program geliştirmede araştırma teknikleri konuları ele alınmıştır. Kitapta, alandaki araştırma, geliştirme literatürü ve ülke uygulamaları göz önünde bulundurulmuş, konuyla ilgili yeni kavramlara ve yanıtlanması gereken inceleme sorunlarına da yer verilmiştir. Ayrıca çalışma, yüksek öğretim düzeyinde ders kitabı olarak kullanılmak amacıyla yapılmıştır.

S. Gürşen OTACIOĞLU (2005) “Müzik Öğretmenliği Piyano Eğitimi Dersi İçin Bir Model Denemesi” adlı doktora tezinde, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda uygulanmakta olan piyano dersi doğrultusunda kullanılan öğretim yöntemlerinin eleştirisini yapmış ve ülkemizin koşullarına uygun bir piyano öğretim modelinin nasıl olması konusunda detaylandırılmış bulgularını, programlandırılmış öğretime dayalı olarak geliştirilmesi, ve uygulamadaki yansımalarına bakmıştır.

Süleyman TARMAN (2006) “Müzik Eğitiminin Temelleri” adlı kitapta, müzik eğitiminin türleri, çoklu zeka kuramı ve müzik zekası, müzik yeteneği, müzik öğretimi, müzik eğitiminde program geliştirme, müzik eğitiminde ölçme, müzik yetenek testleri ve yaratıcılık konularını ele almıştır. Kitapta, müzik eğitimcilerinin öğretim yöntemleri hakkında bilimsel tabanlı çalışmalarına kaynak olabilecek temel kavramlara, müzik öğretmeni adayları ve araştırmacılar için müzik eğitiminin temel kavramları hakkında bilgilere ve amatör müzik eğitimi ile ilgilenenler içinde müzik yeteneğini, müzik zekasını ve yaratıcılıklarını değerlendirebilecekleri konulara yer verilmiştir.

N.İpek KIVRAK (2003) “Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Piyano Eğitimi” adlı bildirisinde, Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki lisans derslerini değerlendirerek alan dersleri kapsamındaki piyano eğitimi dersinin diğer derslerle ilişkilendirilmesini irdelemiş ve piyano derslerinin büyük bir oranla alan derslerinde etkili araç niteliğindeki tek çalgı olduğunu vurgulamıştır. Müzik öğretmenliği lisans programı ders tanımlarında “piyano eğitimi ve öğretimi, bu programın temelini oluşturur” ifadesinden yola çıkarak tanımdaki ifadede yerini bulan ancak programda yer alış şekliyle bu ifadeyle çelişen bir planlamadan bahsetmiştir. Buradan hareketle piyano derslerinin 8 yarıyla dağılımının arttırılması ve etkili bir planlama için çağdaş bir piyano öğretim programına ihtiyaç olduğunu vurgulamıştır.

Ayşe Meral TÖREYİN (1999) “Çağdaş Eğitimde Program ve Ses Eğitimi Programları” adlı bildirisinde, eğitim ve öğretimin belli bir plan ve program çerçevesinde yürütülmesi gerekliliğinden yola çıkarak, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki tanımsal programların çağdaş eğitim ve öğretim süreciyle çeliştiğini vurgulamıştır. Hazırlanan bu bildiride halen Türkiye’de mesleksel müzik eğitimi veren kurumlar ve uygulamakta oldukları “şan eğitimi” olarak bilinen, içinde şan,

şarkı söyleme, koro ve konuşma eğitimleri gibi insan sesiyle ilgili birçok eğitimi de bulunduran ses eğitiminde çağdaş öğretim programları sorunu irdelenmeye çalışılmıştır.

Sena Gürşen OTACIOĞLU (2005) “Müzik Öğretmenliği Piyo Eğitimi Dersi İçin Bir Model Denemesi” adlı doktora tezinde, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda uygulanmakta olan piyo dersi doğrultusunda kullanılan öğretim yöntemlerinin eleştirisini yapmış ve ülkemizin koşullarına uygun bir piyo öğretim modelinin nasıl olması konusunda detaylandırılmış bulgularını, programlandırılmış öğretime dayalı olarak geliştirilmesi, ve uygulamadaki yansımalarına bakmıştır. Deney ve kontrol grubu kullanan araştırmacı sonuç olarak 1. sınıf güz dönem piyo dersi için geliştirilen öğretim modelinin ve yönteminin, klasik piyo eğitime dayalı olarak verilen piyo dersinden daha etkili ve geliştirici olduğunu deneysel olarak kanıtlamıştır.

Selahattin GÖRSEV (2000) “Nitelikli Müzik Öğretmenliği için Kuramdan Uygulamaya Müzik Öğretim Yöntemleri” adlı kitabında, eğitim ve eğitim sistemi, sanat içinde müzik, müzik dersinin içeriği, öğretim yöntemleri, öğretmenlik uygulaması ve öğretimde planlama konularına kuramdan uygulamaya değerdendirmeler yapmış ve eğitimde planlamanın, öğretim etkinliklerini nasıl etkileyeceği konusunda öneriler getirmiştir.

Mehtap VURAL (2006) “İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı Bilişsel Amaçlarına Ulaşma Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi” adlı Yüksek Lisans tezinde İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersi bilişsel amaçlarına ulaşma düzeyleri çeşitli değerşkenler açısından incelenmiştir. Sonuç olarak oluşan tüm farklılıkları etkileyen faktörlerin hangileri olacağı konusunda tartışılmış ve yeni oluşturulan Fen ve Teknoloji dersi öğretim programı ile eski program karşılaştırılarak konuyla ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Çiğdem SÖKER (2006) “Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Çıkışlı 1. sınıf Keman Öğrencilerine Temel Davranışları Kapsayıcı Bir Öğretim Programı Model Önerisinin Uygulanması” adlı Yüksek Lisans tezinde Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği

Anabilim/Anasanat Dalı Bireysel Çalgı Eğitimi(B.Ç.E.) 1(Keman) dersi için kullanılmakta olan mevcut öğretim programlarının durumu incelenmiştir. Buradan yola çıkarak temel davranışları içeren, kapsamlı bir B.Ç.E. 1(Keman) Dersi Öğretim Programı Model Önerisi oluşturulmuş ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda hazırlanan temel davranışları kapsayıcı B. Ç. E. 1(Keman) Dersi Öğretim Programı Model Önerisi’nin Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi çıkışlı 1. sınıf keman öğrencilerine uygulanması, keman eğitimi açısından değerlendirilmiştir.

James BASTEİN (1986) “Teknik 1. Aşama” adlı kitabında piyano eğitimine başlangıç aşamasında, metodik olarak geçilmesi gereken temel teknik ve davranışlara aşamalı bir yaklaşımla değinmiştir. “Performans 1. Aşama” adlı kitabında piyano eğitimine okul öncesi başlangıç aşamasında, gerekli olan temel teknik ve davranışlara metodik bir yaklaşımla çalıcılık bakımından değinmiştir. “Teori” adlı kitabında piyano eğitimine okul öncesi başlangıç aşamasında,gerekli olan temel teknik ve davranışlara metodik bir yaklaşımla değinmiştir. “Teori ve Teknik” adlı kitabında piyano eğitimine okul öncesi başlangıç aşamasında, gerekli olan temel teknik ve davranışlara metodik bir yaklaşımla değinmiştir.

Michael AARON (1985) “Piyano” adlı kitabında piyano eğitimine başlarken büyük önem taşıyan oturuş ve duruş kurallarını, el konumlarını açıklamış ve piyanoya başlangıç aşamasında orta do konumunda 9 nota içerisinde bağlı çalma ile ilgili önemli yaratılarda bulunmuştur.

Michael DURNİN (1993) “Mozart çalmayı Öğrenmek” Adlı kitabında Piyano eğitimine başlangıç aşamasındaki hedeflere ulaşılmasında Mozart ezgilerinden yararlanmış ve bu ezgileri metodik bir sırayla sunmuştur.

Türkan FIRINCI (2006) “Küreselleşmenin Öğretim Programları Üzerine Etkisi (İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı Örneği)” adlı Yüksek Lisans tezinde küreselleşmenin etkisiyle gelişen yeni eğitim felsefeleri ve yaklaşımları saptanarak, bu görüşler çerçevesinde ortaya çıkan yeni insan tipinin ve onun taşıyıcısı olması beklenen küresel değerlerin, yeni geliştirilen öğretim programlarında yer alıp almadığını araştırmıştır. Bu araştırmada örnek olarak “İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 4. Sınıf Öğretim Programı” ele alınarak bu programın temele aldığı eğitim felsefesi, görüşü ve yaklaşımı tanıtılmış, ayrıca bu

programın dayandığı eğitim görüşü ve felsefesinin küreselleşmenin öne sürdüğü yenilik gereksinimlerini karşılayıp karşılamadığı tartışılmıştır.

Çiğdem MERT (2006) “İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersi Öğretim Programı Birinci Kademe Bilişsel Amaç Ve Davranışlarına Ulaşma Durumunun Değerlendirilmesi” adlı Yüksek Lisans tezinde İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin, ilköğretim müzik dersi öğretim programına göre bilişsel davranışlara ulaşma durumları tespit edilmeye çalışılmış, elde edilen bulgulara dayanılarak önerilerde bulunulmuştur.

Alper GÖRSEV (2006) “Abant İzzet Baysal Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin “Piyano Eğitimi”, “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” ve “Eşlik (Korepetisyon)” Dersleri İle Okul Şarkılarına Doğaçlama Eşlik Becerileri Arasındaki İlişkiler” adlı Yüksek lisans tezinde, müzik eğitimi anabilim dalı son sınıf öğrencilerinin “Piyano Eğitimi”, “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” ve “Eşlik(Korepetisyon)” dersleri ile okul şarkılarına doğaçlama eşlik becerileri arasındaki ilişkileri saptamış ve öğretim programlarında bu becerilere etkisi olduğu düşünülen derslerin mevcut durumları ile ilgili öğretim elemanı ve öğrenci görüşlerine yer vermiştir.

Öznur ÖZTOSUN, Dolunay AKGÜL BARIŞ (2004) “ Bireysel Çalgı Eğitimi I (Keman) Dersi Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeylerinin Belirlenmesi (A.İ.B.Ü. Örneği)” adlı bildirilerinde A.İ.B.Ü. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümünde Bireysel Çalgı Eğitimi I Dersi (Keman) için hazırlanan taslak öğretim programında belirlenen hedeflere ulaşma dereceleri ortaya konmaya çalışılmıştır. Araştırma için 1. sınıf 1. yarıyıl Keman eğitimi için bir taslak öğretim programı oluşturulmuş ve 1. sınıf öğrencilerinden 7 adaya uygulanmış ve sonuçlarına bakılmıştır. Varolan programın tanımsal program olduğunu ortaya koyarak, çağdaş eğitim için programlamanın kaçınılmaz bir gerçek olduğu vurgulanmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren, örneklem, veri toplama yöntemleri ve veri çözümleme yöntemlerinin neler olduğu açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada nitel ve nicel yöntemler birlikte kullanılmıştır. Betimsel olarak kaynak tarama, nitel olarak gözlem ve görüşme yöntemleri kullanılan araştırmada nicel olarak bilişsel test kullanılmıştır. Nitel yöntemler, nicel yöntemlerle de desteklenmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın yapısı gereği, araştırmanın konusu evren ve örnekleme oluşturmaktadır. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano öğretim elemanlarının, kullanılan piyano dersi öğretim programlarına ve oluşturulması düşünülen Piyano Dersi Öğretim Programı Model Önerisi'nin hedef, hedef davranışlarına ilişkin düşüncelerine ulaşabilmek için, piyano öğretim elemanları ile “sabit format anket görüşmesi” yapılmıştır. Öğretim programı öğeleri ile ilgili olan ve ulaşılabilen kaynaklar taranmıştır. Oluşturulan Piyano Öğretim Programı Model Önerisi'nin birinci sınıf I. yarıyılına kapsayan kısmı A.İ.B.Ü. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı birinci sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Bu uygulamanın yapıldığı dönemin başında, öğrencilere bilişsel bir test uygulanmış, ardından bir gözlem yapılmıştır. Dönem ortasında ikinci gözlem yapılmış ve dönem sonunda aynı bilişsel testin uygulanarak son gözlemin de yapılması ile araştırmanın veri toplama süreci sona ermiştir.

3.3. Veri Toplama Yöntemleri

Araştırma verilerinin elde edilmesi için, kaynak tarama gibi betimsel, görüşme ve gözlem gibi nicel destekli nitel, ve bilişsel test gibi nicel veri toplama yöntemleri kullanılmıştır.

Araştırmanın problem cümlesi ile doğrudan ya da dolaylı biçimde ilgili olabilecek ve ulaşılabilen dergiler, makaleler, tezler, bildiriler gibi yazılı kaynaklar taranmıştır. Bu kaynaklar incelenerek konu ile ilgili olan bilgilere ilgili bölümlerde yer vermeye çalışılmıştır.

“Nitel araştırmayı gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütünsel bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlamak mümkündür”(Yıldırım ve Şimşek, 2000:19).

“Rubin (1983) görüşme türlerine ilişkin farklı bir yaklaşım geliştirir ve görüşmeleri dörde ayırır: sabit format anket görüşmesi, açık uçlu anket görüşmesi, açık uçlu duyarlaştırıcı görüşme ve açık uçlu yoğunlaştırılmış görüşme. Bunlardan ilk ikisi, içerik ve yöntem açılarından yapılandırılmış görüşmeye benzer. Örneğin, sabit format anket görüşmesi yapılandırılmış görüşmeden pek farklı değildir. Açık uçlu anket görüşmesinde ise, bir dizi standart soru seti vardır ve görüşülen birey bu sorulara istediği tarzda ve öznel olarak yanıt vermekte serbesttir” (Yıldırım ve Şimşek, 2000:93, 94).

Bu araştırmada görüşme tekniği olarak “sabit format anket görüşmesi” kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından uzman görüşleri de alınarak gerekli verileri toplamak üzere görüşme soruları ve yanıt seçenekleri hazırlanmış böylece bir görüşme formu oluşturulmuştur. Oluşturulan görüşme formu piyano öğretim elemanına uygulanmıştır. Uygulanan görüşme sonucunda elde edilen veriler, frekans (f) ve yüzde (%) dağılım tablosu şeklinde sayısal verilere dönüştürülerek değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır.

Oluşturulan Piyano Dersi Öğretim Programı Model Önerisi birinci sınıf öğrencilerine uygulanmadan önce bu öğrencilere bir bilişsel test uygulanmıştır. Araştırmacı tarafından oluşturulan bilişsel test, alan uzmanlarının görüşlerinden yararlanılarak oluşturulmuştur. Bu bağlamda öncelikle sorular ve şıklar yazılmış ardından uzmanların incelemesine sunulmuştur. Uzman görüş ve önerileri doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılmış, bu yolla testin kapsam ve yordama geçerliliği uzman görüşleri ile sağlanmaya çalışılmıştır.

Bilişsel testin ve maddelerinin istatistiksel özelliklerini belirlemek için 2. sınıf öğrencilerine deneme uygulaması yapılmıştır.

Tablo 3.3.1 İkinci Sınıf Öğrencilerine Uygulanan Bilişsel Test Madde Analizi

Maddeler	Madde istatistikleri	
	p_i	r_{ix}
1	0,61	0,21
2	0,57	0,33
3	0,76	0,46
4	0,75	0,30
5	0,80	0,60
6	0,95	0,18
7	0,61	0,28
8	0,99	0,32
9	0,34	0,44
10	0,77	0,34
11	0,61	0,41
12	0,54	0,39
13	0,82	0,26
14	0,65	0,45
15	0,66	0,64
16	0,81	0,71
17	0,40	0,35
18	0,74	0,85
19	0,21	0,29
20	0,59	0,37
Güvenirlilik (Alfa)	0,47	
Ortalama	13,20	
Standart sapma	2,62	
Medyan	13	
Ortalama Güçlük	0,66	
Çarpıklık	-0,07	
Basıklık	-0,27	
Maksimum	19	
Minimum	7	
N	80	

Bilişsel testin ve maddelerinin istatistiksel özelliklerini belirlemek için 80 kişilik bir öğrenci grubunda deneme uygulaması yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre 6. maddenin madde ayırıcılık değeri (r_{jx}) 0,20 değerinin altında olduğundan nihai (son) teste alınmamıştır. Kısmen geçerli olduğu saptanan 1, 7, 13 ve 19. maddeler incelenerek, uzmanların gerekli gördüğü düzeltmeler yapıldıktan sonra son teste alınmıştır. Diğer maddelerin geçerlik değerleri yeterince yüksek bulunmuştur. Testte tamamen atılması gereken 6. madde dışında hiçbir madde testten çıkarılmamıştır. Test genel olarak incelendiğinde ise güvenilirliği (KR-20) 0,47 gibi yetersiz bir değer bulunmuştur. Ancak bunun sebeplerinden biri soru sayısının az olması diğeri ise deneme grubunun homojen olmasıdır. Çünkü gruptaki bireylerin testteki başarı düzeyleri birbirine oldukça yakındır. Bu durum testin güçlüğünden anlaşılmaktadır. Test güçlüğü 0,66 olarak bulunmuştur. Bunun anlamı test öğrenciler için kolay bir testtir ve öğrenciler genellikle yüksek puan almışlardır. Bu durum maddelerin güçlük düzeyleri incelendiğinde de anlaşılmaktadır. Grubun homojenliğine ilişkin diğer kanıtlar ise ranjin dar olması ve standart sapmanın küçük bir değer bulunmasıdır. Ortalama ve medyan değerlerinin birbirine yakın olması da dağılımın simetrik bir dağılım olduğunu göstermektedir. Çarpıklık ve basıklık katsayılarının sıfıra yakın olması da dağılımın simetrik ve normale yakın olduğunun diğer kanıtları olarak kullanılabilir.

Bu araştırmada gözlem türü olarak yapılandırılmış alan çalışmaları (tür 2) kullanılmıştır. “Bu tür, zaman zaman “yarı yapılandırılmış” çalışmalar olarak da adlandırılabilir. Bu tür çalışmalar, yapılandırılmamış alan çalışmaları yoluyla elde edilen sonuçları doğal ortamlarda test etme amacına hizmet edebilir. Bu durumda araştırmacı, genellikle yapılandırılmış bir gözlem aracı veya araçları kullanacaktır. Yani gözlenen ortamı işe vuruk (operationel) hale getiren davranışlar ayrıştırılacak ve gözlem formu üzerinde bunlara yer verilecektir”(Yıldırım ve Şimşek, 2000:126).

Oluşturulan Piyano Dersi Öğretim Programı Model Önerisi’ nin hedeflerinin alanlar ile ilişkisini ortaya koyan bir hedef alan çizelgesi oluşturulmuştur.

3.3.2 HEDEF ALAN ÇİZELGESİ

ALAN HEDEF	BİLİŞSEL ALAN						DUYUŞSAL ALAN				DEVİNİŞSEL ALAN	
	Bilgi	Kavrama	Uygulama	Analiz	Sentez	Değerlendirme	Alma	Tepkide Bulunma	Kişilik	Uyarılma	Kılavuz Denetiminde Yapma	Beceri
Piyano çalmada doğru oturuşun önemini kavrayabilme.		●				●	●			●	●	●
Omuz, dirsek, bilek konumunu doğru oturtabilme.	●									●		
Piyano çalmada temel davranışları tanıyabilme.		●								●		
Parmak ucunu tuşeye doğru oturtabilme.	●									●	●	●
Bağlı çalmaya ilişkin fiziksel güç noktalarını tanıyabilme.	●	●					●		●			
Doğru devinimlerle bağlı çalabilme						●			●	●	●	●
Sağ ve sol elin 1. 2. 3. 4. ve 5. parmaklarını kullanarak dokuz nota içerisinde bağlı (legato) çalabilme.				●						●	●	●

Ölçü kavramını müzik formları açısından tanıyabilme.	●					●	●					
Cümle kavramını müzik formları açısından tanıyabilme.	●					●	●					
Motif kavramını müzik formları açısından tanıyabilme.	●					●	●					
İfade bağı kavramını tanıyabilme.	●						●					
İfade bağının müziksel ifadedeki önemini kavrayabilme.	●	●										
Motifleri değişik şekillerde ifadelendirmeden haz duyuş.						●		●				
Teknik yardımıyla ifadelendirebilme		●				●			●	●	●	●

Oluşturulan Piyano Dersi Öğretim Programı Model Önerisi, 1. sınıf piyano öğrencilerine I. yarıyıllarda uygulanmıştır. 1. sınıf piyano öğrencileri 40 kişiden oluşmaktadır. Oluşturulan bu programın piyano eğitimine yansımalarını değerlendirmek amacıyla öğrenciler I. dönemde dönem başı dönem ortası ve sonu olmak üzere farklı zamanlarda Burkard 21 numaralı etüt kullanılarak gözlemlenmişlerdir. Birinci gözlem, piyano eğitimine başlamadan önce uygulanan bilişsel testin hemen ardında yapılmıştır. İkinci gözlem dönem ortasında yapılmış ve son gözlem I. dönem sonunda; aynı bilişsel testin tekrar uygulanmasının ardından yapılmıştır. Yapılan gözlemler önce kamera kaydı ile gerçekleştirilmiştir. Gözlemler için, öğretim programında yer alan hedef davranışların gerçekleşme düzeyi ile ilgili olarak 18 maddelik bir gözlem formu oluşturulmuştur. Gözlem formu oluşturulurken uzman görüşleri alınmıştır. Kamera kayıtlarının 3 uzman kişi tarafından gözlemlenmesi ile süreç sona ermiştir.

Gözlemlerin güvenilirliğini belirleyebilmek için iki yol izlenmiştir. Öncelikle her bir gözlemci için dönem başı, dönem ortası ve dönem sonunda verilen 18 maddeye ilişkin gözlem puanları için Cronbach alfa iç tutarlık katsayıları hesaplanmıştır. Bu değerler her bir gözlemcinin dönem başı, ortası ve sonunda ne düzeyde güvenilir puanlama yaptığını görmemizi sağlamaktadır. Söz konusu analizlerden elde edilen değerler tablo 3.3.2' de verilmiştir.

Tablo 3.3.3 Gözlemcilerin verdiği puanlara ilişkin iç tutarlık (Alfa) katsayıları

Gözlemciler	Gözlem zamanı		
	Dönem başı	Dönem ortası	Dönem sonu
Gözlemci 1	0,97	0,99	0,97
Gözlemci 2	0,90	0,98	0,97
Gözlemci 3	0,88	0,97	0,95

Tablo 3.3.3 incelendiğinde gözlemcilerin dönem başı, dönem ortası ve dönem sonu verdiği puanlar arasındaki puanların iç tutarlık güvenilirlikleri oldukça

yüksektir. Ayrıca, sadece dönem başı verilen gözlem puanları arasında üç gözlemcinin güvenilirlikleri arasında farkın büyüdüğü, diğer dönemlerdeki puanlamaların güvenilirlikleri arasında farkın çok küçük olduğu söylenebilir. Ek olarak, 3. gözlemcinin verdiği gözlem puanlarının diğer iki gözlemciye göre daha düşük olduğunu söylemek de yararlı olabilir. Bu sonuçlara rağmen her üç gözlemcinin gözlem puanlarının iç tutarlıklarının çok yüksek ve üç gözlemciden elde edilen güvenilirlik değerleri arasındaki farkların önemsiz olduğu söylenebilir.

Gözlem puanlarının güvenilirliği için izlenen ikinci yol ise dönem başı, ortası ve sonunda puanlayıcılar arasındaki tutarlığı görmek amacıyla Kendall'ın uyum katsayısı ve küme içi korelasyon (intraclass-corellation) güvenilirlik tekniklerinden yararlanılmıştır. Söz konusu analizlere ilişkin sonuçlar tablo 3.3.3' te verilmiştir.

Tablo 3.3.4 Gözlemcilerin dönem başı, ortası ve sonunda verdiği puanlardaki uyumlarını (puanlayıcı güvenilirliğini) belirlemek amacıyla kullanılan Kendall ve küme içi uyum değerleri

	Dönem başı	Dönem ortası	Dönem sonu
Kendall	0,86	0,87	88
Küme içi	0,93	0,92	97

Tablo 3.3.4 incelendiğinde, puanlayıcılar (gözlemciler) arası güvenilirliği veren her iki teknik için de hesaplanan değerlerin oldukça yüksek olduğu, gözlemcilerin verdiği puanlar arasında belirli bir uyumun olduğunu gösterdiği söylenebilir.

3.4 Veri Çözümleme Yöntemleri

“Veri analizini iki grupta incelemek mümkündür. Betimsel analiz ve içerik analizi. Betimsel analizde elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. İçerik analizinde ise temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayacağı. Bir biçimde organize ederek yorumlamaktır”(Yıldırım ve Şimşek, 2000:158,159,162).

Bu araştırmada kaynak tarama, sabit format anket görüşmesi, bilişsel test ve gözlem gibi veri toplama araçları ile elde edilen veriler, betimsel ve nitel veri çözümleme yöntemleri uygulanarak değerlendirilmiştir.

Gözlem formunda yer alan davranışların gerçekleşme düzeyleri, her öğrencinin gözlem maddesi puanı ortalamaları toplamının öğrenci sayısına bölünmesiyle elde edilmiştir (Örneğin; 1. gözlem maddesinin gerçekleşme düzeyi = $1. \text{ gözlem maddesi ortalaması} = (1. \text{ öğrencinin } 1. \text{ gözlem maddesi ortalaması} + 2. \text{ öğrencinin } 1. \text{ gözlem maddesi ortalaması} + \dots + 40. \text{ öğrencinin } 1. \text{ gözlem maddesi ortalaması}) / 40$). Öğrencilerin gözlem maddeleri puan ortalamaları ise 3 gözlemciden elde edilen puanların toplamının gözlemci sayısına bölünmesi ile elde edilmiştir (Örneğin 1. öğrencinin 1. gözlem maddesi ortalaması = $(1. \text{ gözlemci puanı} + 2. \text{ gözlemci puanı} + 3. \text{ gözlemci puanı}) / 3$).

Öğrencilerin gözlenen davranışları gerçekleştirme düzeyleri için, her öğrencinin her bir gözlem maddelerinden elde ettiği gözlem puanı ortalamalarının toplanıp madde sayısına bölünmesiyle elde edilmiştir (Örneğin; 1. öğrencinin davranışları gerçekleştirme düzeyi = $(1. \text{ madde puanı ortalaması} + 2. \text{ madde puanı ortalaması} + \dots + 18. \text{ madde puanı ortalaması}) / 18$). Öğrencilerin gözlem maddeleri puan ortalamaları ise 3 gözlemciden elde edilen puanların toplamının gözlemci sayısına bölünmesi ile elde edilmiştir (Örneğin 1. öğrencinin 1. gözlem maddesi ortalaması = $(1. \text{ gözlemci puanı} + 2. \text{ gözlemci puanı} + 3. \text{ gözlemci puanı}) / 3$).

Öğrencilerin herhangi bir gözlem davranışı için elde edebilecekleri puan 1-5 arası değişeceğinden, öğrencilerin davranışlardan elde ettikleri puanların ortalaması 5 değerine yaklaştıkça davranışın gerçekleştiği; 1 değerine yaklaştıkça davranışların istenilir düzeyde gerçekleşmediği şeklinde yorumlanmıştır. Yorumlamada 3,67-5 puan aralığında gözlenen davranışların yüksek düzeyde, 2,34-3,66 puan aralığında

gözlenen davranışların orta düzeyde, 1-2,33 puan aralığında gözlenen davranışların düşük düzeyde gözlemlendiği kabul edilmiştir. Tabloda yüksek düzeyde gerçekleşen davranışlar koyu, orta düzeyde gerçekleşen davranışlar italik olarak gösterilmiştir. Düşük düzeyde gerçekleşen davranışlar ise olduğu normal formatta bırakılmıştır.

Gözlenen davranışların dönem başı, ortası ve sonunda gerçekleşme düzeyleri arasındaki farkların önemli olup olmadığını kontrol etmek için tek yönlü varyans analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Önemli farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirleyebilmek için karşılaştırma testlerinden yararlanılmıştır. Karşılaştırma testleri tercih edilirken Levene istatistiğine bakılmıştır. Levene istatistiği varyansların eşit olup olmadığını belirlemek amacıyla kullanılan bir istatistiksel testtir ve varyans analizinde varyansların eşit olup olmamasına göre kullanılacak karşılaştırma testleri değişmektedir. Diğer bir ölçüt ise gözlemlerin bağımsız olup olmadığı ile her bir gözlem grubundaki n gözlem sayısının eşit olup olmamasıdır. Bu araştırmada varyansların eşit olduğunda Scheffé ve eşit olmadığı durumlar için eşleştirilmiş ölçümlerin karşılaştırılmasında kullanılan Dunnett C tekniğinden yararlanılmıştır.

Yarıyıl boyunca 1. sınıf öğrencilerine uygulanan program önerisinin öğrenci başarısına etkisini test edebilmek için, gözlem sonuçları yanında bilişsel başarı testinden de yararlanılmıştır. Başarı testi programın uygulandığı gruba dönem başında ön test ve dönem sonunda son test olarak iki kez uygulanmıştır. Bilişsel testle ilgili analizler ITEMAN for WINDOWS 3,50 paket programıyla yapılmıştır. Maddelerin geçerlik katsayıları (madde ayıricılık gücü indeksleri) elde edilirken çarpık dağılımlar için uygun sonuçlar veren çiftserili (biserial) korelasyon tekniğinden yararlanılmıştır. Maddelerin güçlüğü ise maddeye doğru cevap verenlerin tüm cevaplayıcılara oranlanması yoluyla bulunmuştur. Testin güvenilirliği için 1-0 puanlama için uygun bir teknik olan KR-20 tekniği kullanılarak belirlenmiştir. Test için ayrıca, ortalama, medyan, mod, ortalama güçlük, çarpıklık katsayısı, basıklık katsayısı, minimum ve maksimum değerler hesaplanmıştır.

Tablo 3.4.1 Birinci Sınıf Öğrencilerine Uygulanan Bilişsel Test Madde Analizi

Maddeler	Ön test		Son test	
	p_i	r_{ix}	p_i	r_{ix}
1	0,68	0,11	0,88	0,36
2	0,60	0,16	0,70	0,48
3	0,73	0,52	0,93	0,47
4	0,80	0,06	0,80	0,37
5	0,77	0,58	0,85	0,73
6	0,68	-0,00	0,73	0,88
7	0,98	0,40	1	0
8	0,63	0,48	0,95	0,79
9	0,63	0,14	0,93	0,73
10	0,65	0,55	0,82	0,46
11	0,52	0,43	0,77	0,41
12	0,88	0,20	0,63	0,21
13	0,50	0,34	0,88	0,30
14	0,68	0,69	0,85	0,20
15	0,80	0,77	0,88	0,66
16	0,35	0,65	0,77	0,37
17	0,65	0,89	0,93	0,29
18	0,25	0,51	0,57	0,80
19	0,57	0,44	0,93	0,56
Güvenirlilik (Alfa)	0,49		0,41	
Ortalama	12,48		15,78	
Standart sapma	2,64		2	
Medyan	12		16	
Ortalama Güçlük	0,66		0,83	
Çarpıklık	-0,02		-0,82	
Basıklık	-0,60		0,31	
Maksimum	18		18	
Minimum	12		10	
N	40		40	

Ön test sonuçları için yorumlar;

Bilişsel testin uygulama grubuna ön test olarak verilmesi sonucunda elde edilen puanlara bağlı olarak hesaplanan madde ve test istatistikleri Tablo 5'de görülmektedir. Elde edilen sonuçlara göre 1, 2, 4, 6 ve 9. maddelerin geçerlik değerlerinin düşük olduğu görülmektedir. Ayrıca testin güvenirliği (KR-20) 0,41 gibi küçük bir değer bulunmuştur. Deneme uygulamasında geçerli çıkan bazı madde geçerliklerinin ve testin güvenirliğinin düşük çıkmasının nedenlerinden biri soru sayısının az olması diğeri ise uygulama grubunun homojen olmasıdır. Çünkü uygulama grubundaki bireylerin testteki başarı düzeyleri birbirine oldukça yakındır. Bu durum testin ortalama gücünden anlaşılmaktadır. Bunun anlamı test öğrenciler için kolay bir testtir ve öğrenciler genellikle yüksek puan almışlardır. Bu durum maddelerin güçlük düzeyleri incelendiğinde de anlaşılmaktadır. Grubun homojenliğine ilişkin diğer kanıtlar ise ranjin dar olması ve standart sapmanın küçük bir değer bulunmasıdır. Test gücü 0,66 olarak bulunmuştur. Böyle homojen gruplarda geçerlik ve güvenirlik değerleri beklenenden düşük değerler verebilmektedir. Ortalama ve medyan değerlerinin birbirine yakın olması da dağılımın simetri bir dağılım olduğunu göstermektedir. Çarpıklık ve basıklık katsayılarının sıfıra yakın olması da dağılımın simetrik ve normale yakın olduğunu diğer kanıtları olarak kullanılabilir.

Son test için yorumlar;

Bilişsel testin uygulama grubuna son test olarak verilmesi sonucunda elde edilen puanlara bağlı olarak hesaplanan madde ve test istatistikleri Tablo 5'de görülmektedir. Elde edilen sonuçlara göre 7. maddenin geçerlik değerinin düşük olduğu görülmektedir. Bunun sebebi ise maddeye tüm cevaplayıcıların doğru cevap vermesidir. Bu madde açısından olumsuz bir durum gibi görünse de bu türden çalışmalar için beklenen bir durumdur ve programın işe yaradığının, öğrenci başarısını artırdığının kanıtlarından biridir. Ayrıca testin güvenirliği (KR-20) 0,41 gibi küçük bir değer bulunmuştur. Güvenirliğin düşük çıkmasının nedenlerinden biri soru sayısının az olması diğeri ise uygulama grubunun homojen olmasıdır. Çünkü uygulama grubundaki bireylerin testteki başarı düzeyleri birbirine oldukça yakındır. Bu durum testin ortalama gücünden de anlaşılmaktadır. Buna sonuca göre, testin

öğrenciler için çok kolay olduğu ve öğrencilerin genellikle yüksek puan aldıkları söylenebilir. Bu durum maddelerin güçlük düzeyleri incelendiğinde de anlaşılmaktadır. Maddelerin çoğunun güçlüğü 1'e yaklaşmaktadır. Grubun homojenliğine ilişkin diğer kanıtlar ise ranjin dar olması ve standart sapmanın küçük bir değer bulunmasıdır. Test güçlüğü 0,83 olarak bulunmuştur. Böyle homojen gruplarda geçerlik ve güvenirlik değerleri beklenenden düşük değerler verebilmektedir. Ortalamanın medyan değerinden düşük olması ve çarpıklığın eksi bulunması dağılımın sola çarpıklaştığı, basıklığın pozitif çıkması dağılımın sivrileştiği (homojenleştiği) yönünde bilgi vermektedir.

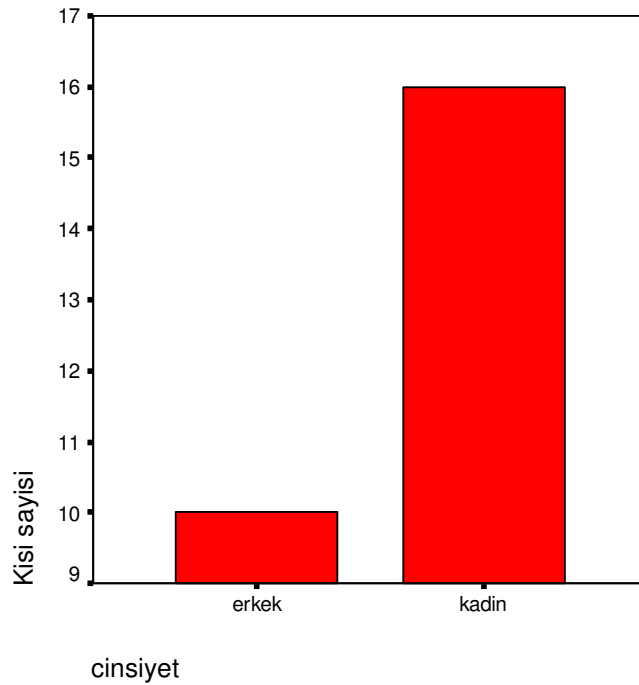
Ön test ve son test uygulamalarından öğrencilerin elde ettiği puanların ortalaması arasındaki farkın önemliliği bağımlı gruplar t testi ile karşılaştırılmıştır.

Piyano öğretim elemanlarına uygulanan sabit format anket görüşmesi sonucunda elde edilen veriler, frekans (f) ve yüzde (%) dağılım tablosu şeklinde sayısal verilere dönüştürülerek değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır. Elde edilen veriler, alt problemler doğrultusunda düzenlenmiş, anlamlı ve düzenli hale getirilen bulgular yorumlanarak sonuçlara ulaşılmıştır.

Tablo 3.4.2 Sabit Format Anket Görüşmesinin Uygulandığı Piyano Öğretim Elemanlarının Cinsiyet Dağılımları

Cinsiyet	f	%
Bay	10	38,5
Bayan	16	61,5
Toplam	26	100,0

Grafik 3.4.2 Sabit Format Anket Görüşmesinin Uygulandığı Piyano Öğretim Elemanlarının Cinsiyet Dağılımları

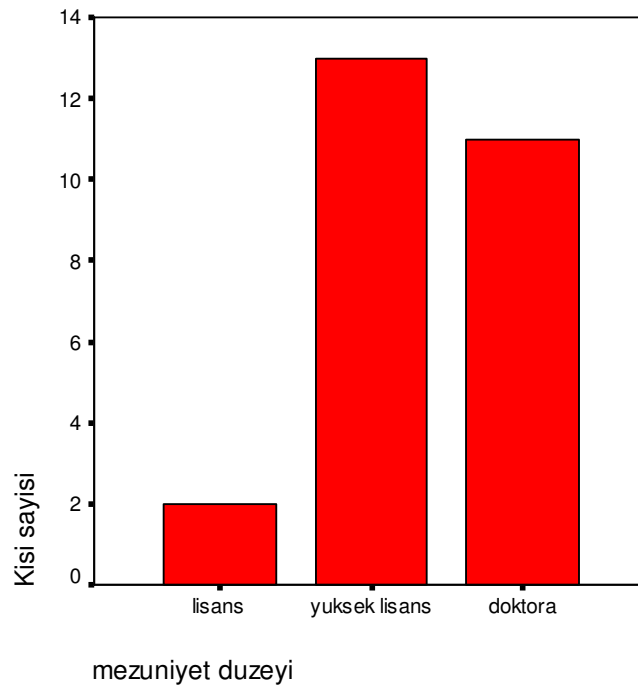

Tablo 3.4.2 ve grafik 3.4.2'e göre, sabit format anket görüşmesinin uygulandığı piyano öğretim elemanlarının 10' unun (%38,5) bay, 16'sının (%61,5) bayan olduğu görülmektedir.

Tablo 3.4.3 Sabit Format Anket Görüşmesinin Uygulandığı Piyano Öğretim Elemanlarının En Son Bitirdikleri Program Düzeyi Dağılımları

Seçenekler	f	%
Lisans	2	7,7
Yuksek lisans	13	50,0
Doktora	11	42,3
Toplam	26	100,0

Grafik 3.4.3 Sabit Format Anket Görüşmesinin Uygulandığı Piyano Öğretim Elemanlarının En Son Bitirdikleri Program Düzeyi Dağılımları

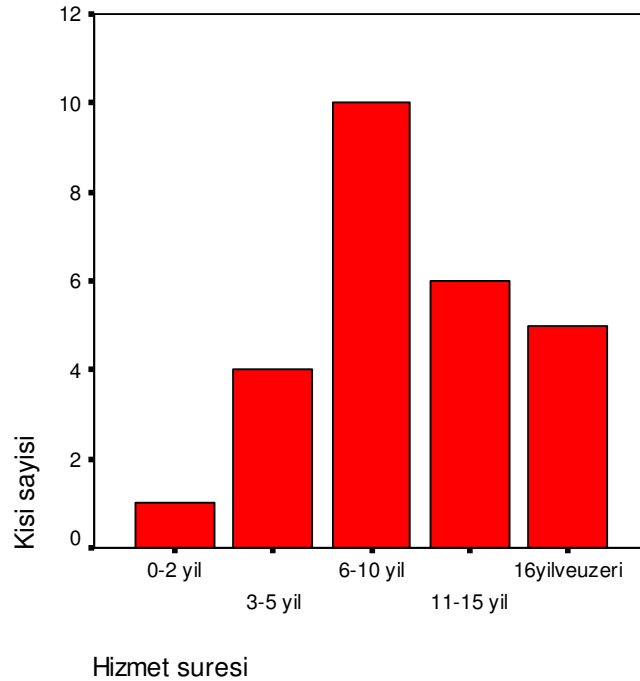

Tablo 3.4.3 ve grafik 3.4.3' ye göre 2 öğretim elemanının (%7,7) lisans, 13 öğretim elemanının (%50) yüksek lisans, 11 öğretim elemanının (%42,3) doktora programlarından mezun oldukları görülmektedir.

Tablo 3.4.4 Sabit Format Anket Görüşmesinin Uygulandığı Piyano Öğretim Elemanlarının Mesleki kıdemlerine Göre Dağılımları

Seçenekler	F	%
0-2 yıl	1	3,8
3-5 yıl	4	15,4
6-10 yıl	10	38,5
11-15 yıl	6	23,1
16 yıl ve üzeri	5	19,2
Toplam	26	100,0

Grafik 3.4.4 Sabit Format Anket Görüşmesinin Uygulandığı Piyano Öğretim Elemanlarının Mesleki kıdemlerine Göre Dağılımları

Tablo 3.4.4 ve grafik 3.4.4' e göre piyano öğretim elemanlarının 1' inin (%3,8) 0-2 yıl, 4' ünün (%15,4) 3-5 yıl, 10' unun (%38,5) 6-10 yıl, 6' sının (%23,1) 11-15 yıl, ve 5' inin (%19,2) 16 yıl ve üzeri süredir görev yaptıkları görülmektedir.

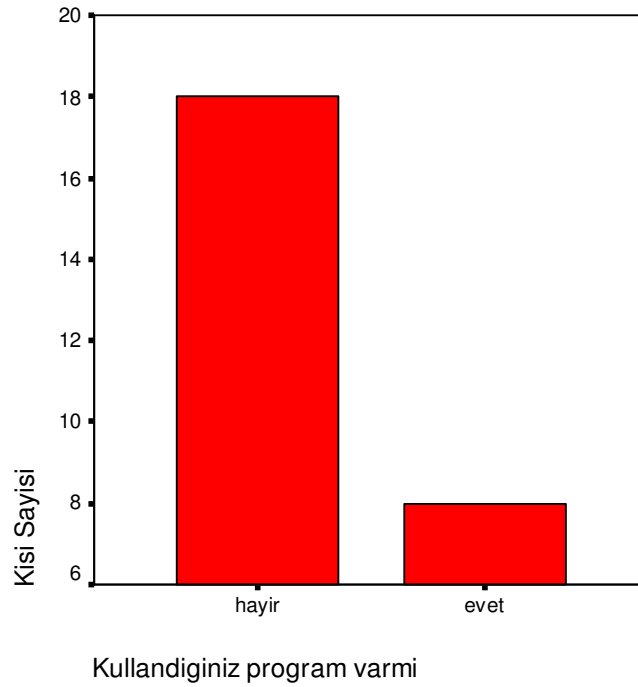
BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

4.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo ve Grafik 4.1.1 Piyano öğretim elemanlarının, kullanmakta oldukları bir piyano öğretim programlarının bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Hayır	18	69,2
Evet	8	30,8
Toplam	26	100,0

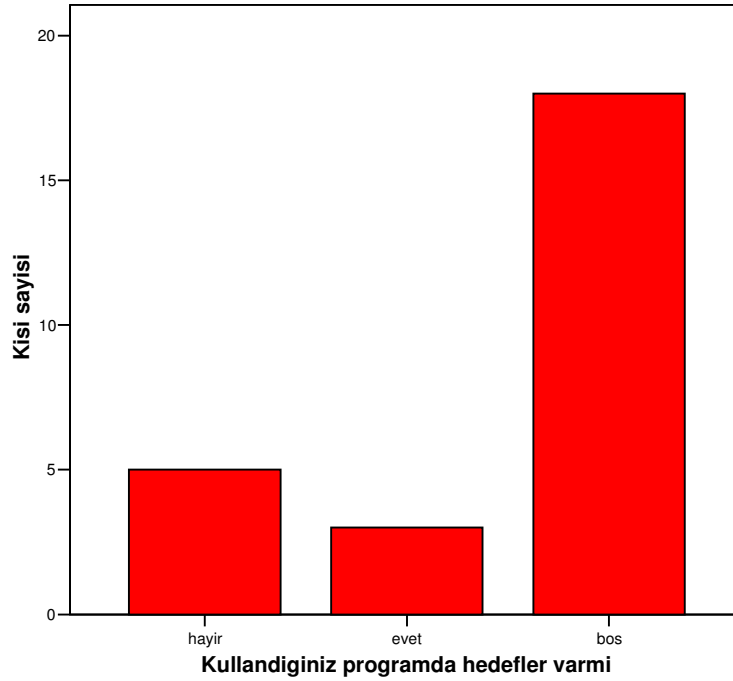

Tablo 4.1.1’ de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları bir piyano öğretim programlarının bulunup bulunmadığına ilişkin 18 öğretim elemanı (%69,2) hayır, 8 öğretim elemanı(%30,8) evet şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre; piyano öğretim elemanlarının birçoğunun piyano öğretim programlarının bulunmadığı söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.1.2 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Hayır	5	19,2
Evet	3	11,5
Boş	18	69,2
Toplam	26	100,0

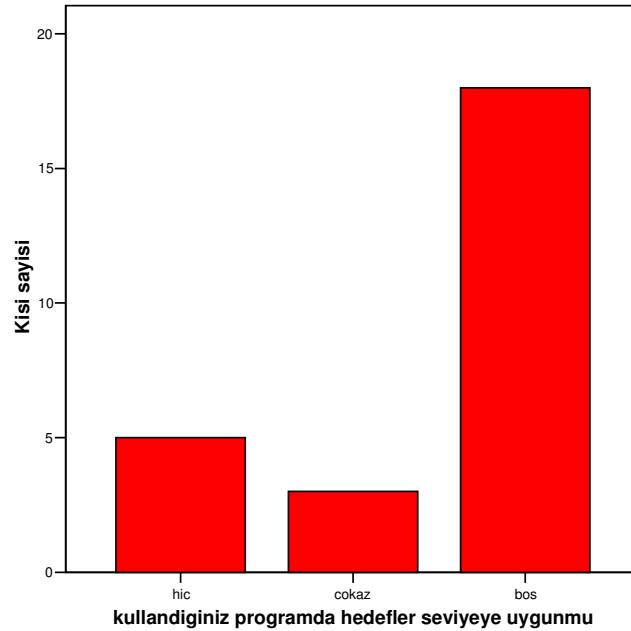
Tablo 4.1.2’ de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 5 öğretim elemanı “hayır” (%19,2), 3 öğretim elemanı “evet” (%11,5), 18 öğretim elemanı ise bir önceki soruda herhangi bir öğretim programı kullanıp kullanmadıklarına ilişkin soruya “hayır” yanıtını verdikleri için bu kısmı boş (%69,2) bırakmışlardır.

Sabit format anket görüşme sorularında katılımcılara ikinci bölüm başında program kullanıp kullanmadıkları sorulmuş ve bu soruya “hayır” yanıtını verdikleri takdirde bu bölümü boş bırakmaları önerilmiştir.

Bu sonuçlara göre; yanıtları boş bırakan öğretim elemanlarının, bir piyano öğretim programlarının olmadığı ve öğretim programı olanların bir çoğunun da hedeflerinin bulunmadığı söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.1.3 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin sınıf seviyesine uygun olup olmadığına dair görüşleri

Seçenekler	f	%
Hiç	5	19,2
Çok az	3	11,5
Boş	18	69,2
Toplam	26	100,0

Tablo 4.1.3’ de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin seviyeye uygunluğuna ilişkin soruya 5 öğretim elemanı “hiç” (%19,2), 3 öğretim elemanı “çok az” (%11,5), 18 öğretim elemanı ise bir önceki soruda herhangi bir öğretim programı kullanıp kullanmadıklarına ilişkin soruya “hayır” yanıtın verdikleri için bu kısmı boş (%69,2) bırakmışlardır.

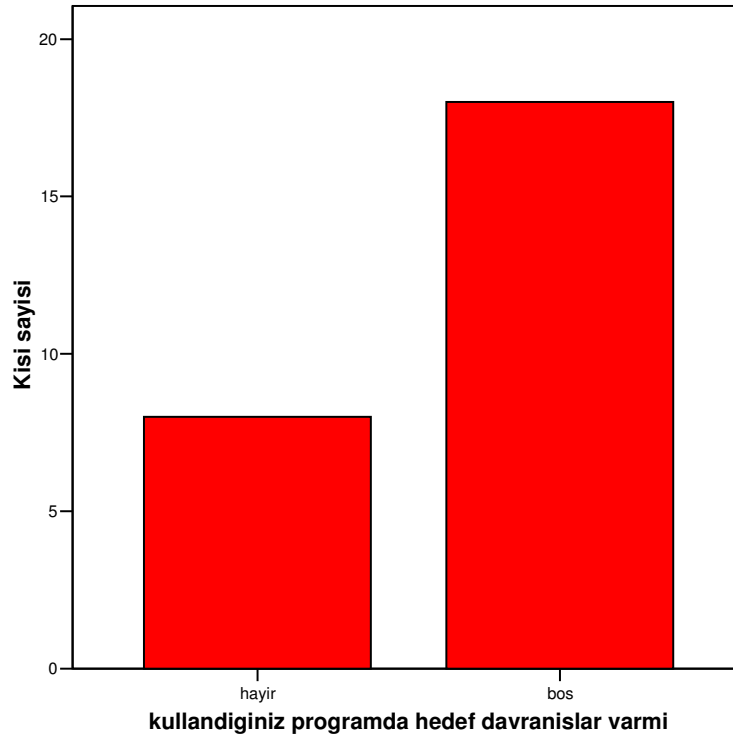
Tablo 4.1.2’ ye bakıldığında öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 5 öğretim elemanı “hayır” (%19,2) şeklinde cevap vermişlerdir.

Tablo 4.1.2 ve tablo 4.1.3 karşılaştırıldığında, öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 5 öğretim elemanı “hayır” (%19,2), öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programında hedeflerin seviyeye uygunluğuna ilişkin soruya 5 öğretim elemanı “hiç” (%19,2) şeklinde cevap vermişlerdir. Bu bağlamda, sonuçların tutarlı olduğu söylenebilir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano dersi öğretim programlarında hedefleri olanların bir çoğunun hedeflerinin sınıf seviyesine uygun olmadığı söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.1.4 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedef davranışların bulunup bulunmadığına dair görüşleri

Seçenekler	f	%
Hayır	8	30,8
Boş	18	69,2
Toplam	26	100,0

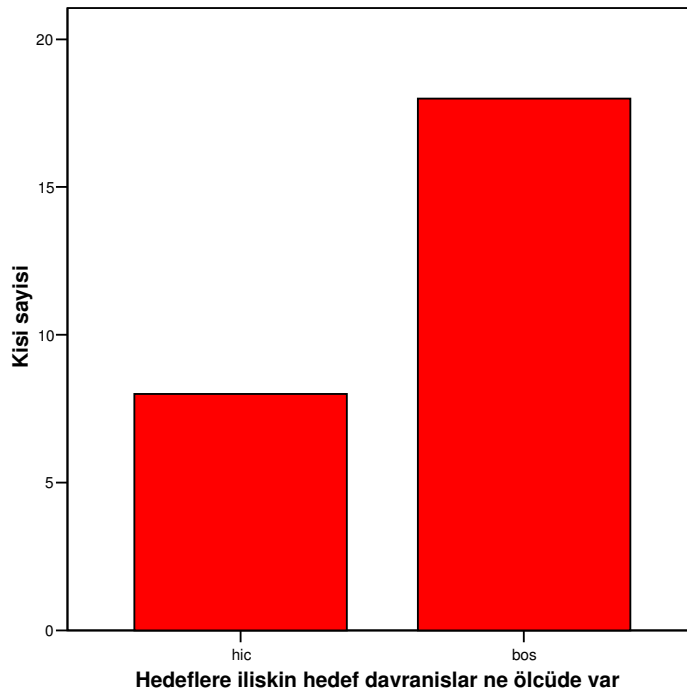

Tablo 4.1.4’ de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hayır” (%30,8), 18 öğretim elemanı ise bir önceki soruda herhangi bir öğretim programı kullanıp kullanmadıklarına ilişkin soruya “hayır” yanıtın verdikleri için bu kısmı boş (%69,2) bırakmışlardır.

Bu sonuçlara göre; piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano dersi öğretim programlarının hedef davranışlarının bulunmadığı söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.1.5 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflere ilişkin hedef davranışların ne ölçüde bulunup bulunmadığına dair görüşleri

Seçenekler	f	%
Hiç	8	30,8
Boş	18	69,2
Toplam	26	100,0

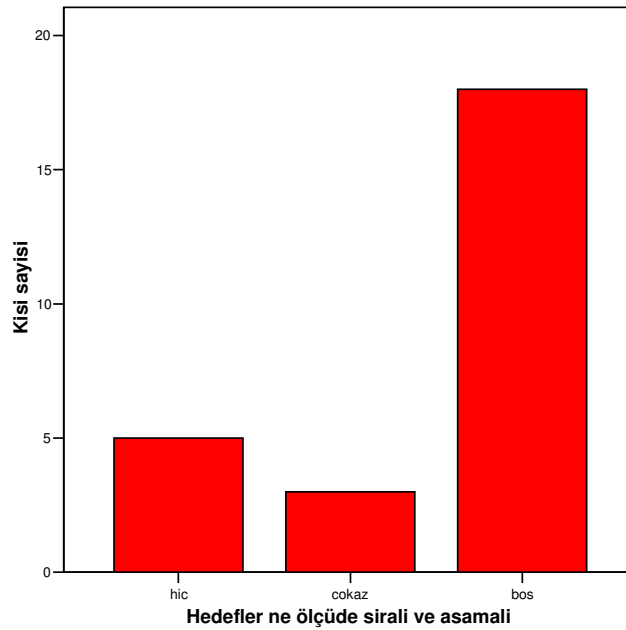
Tablo 4.1.5’ de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflere ilişkin hedef davranışların ne ölçüde bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hiç” (%30,8), 18 öğretim elemanı ise bir önceki soruda herhangi bir öğretim programı kullanıp kullanmadıklarına ilişkin soruya “hayır” yanıtın verdikleri için bu kısmı boş (%69,2) bırakmışlardır.

Tablo 4.1.4' e bakıldığında, öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hayır” (%30,8) şeklinde cevap vermişlerdir.

Tablo 4.1.4 ve Tablo 4.1.5 karşılaştırıldığında, öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hayır” (%30,8), öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programında hedeflere ilişkin hedef davranışların ne ölçüde bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hiç” (%30,8) şeklinde cevap vermişlerdir. Bu bağlamda sonuçların tutarlı olduğu söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.1.6 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin ne ölçüde sıralı ve aşamalı olduğuna ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Hiç	5	19,2
Çok az	3	11,5
Boş	18	69,2
Toplam	26	100,0

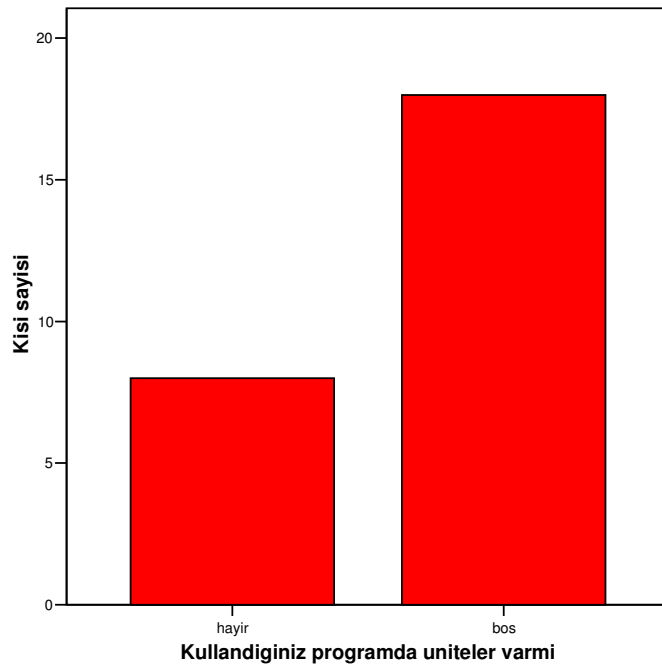
Tablo 4.1.6’ de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin ne ölçüde sıralı ve aşamalı olduğuna ilişkin soruya 5 öğretim elemanı “hiç” (%19,2), 3 öğretim elemanı “çok az” (%11,5), 18 öğretim elemanı ise bir önceki soruda herhangi bir öğretim programı kullanıp kullanmadıklarına ilişkin soruya “hayır” yanıtın verdikleri için bu kısmı boş (%69,2) bırakmışlardır.

Tablo 4.1.2’ ye bakıldığında, öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 5 öğretim elemanı “hayır” (%19,2) şeklinde cevap vermişlerdir.

Tablo 4.1.2 ve tablo 4.1.6 karşılaştırıldığında öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında hedeflerin bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 5 öğretim elemanı “hayır” (%19,2), öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programında hedeflerin ne ölçüde sıralı ve aşamalı olduğuna ilişkin soruya 5 öğretim elemanı “hiç” (%19,2), 3 öğretim elemanı “çok az” (%11,5) şeklinde cevap vermişlerdir. Bu bağlamda sonuçların tutarlı olduğu ve hedefleri bulunan öğretim programlarında, hedeflerin sıralı aşamalı olmadığı söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.1.7 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında ünitelerin bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri

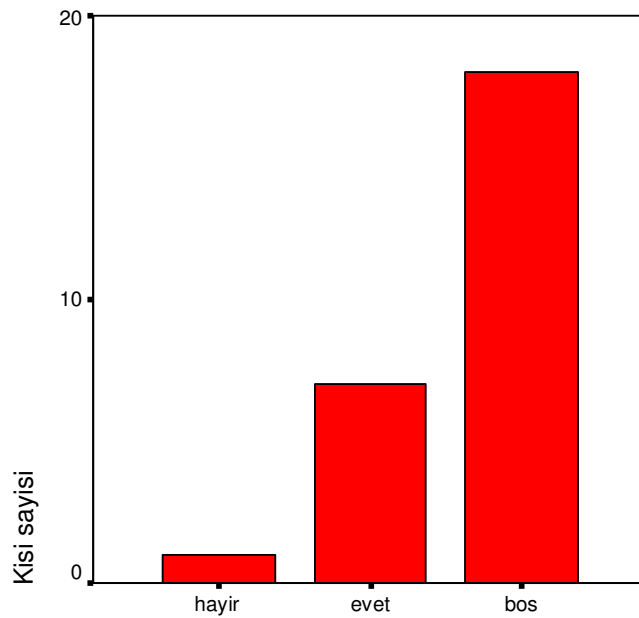
Seçenekler	f	%
Hayır	8	30,8
Boş	18	69,2
Toplam	26	100,0

Tablo 4.1.7’ de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında ünitelerin bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hayır” (%30,8), 18 öğretim elemanı ise bir önceki soruda herhangi bir öğretim programı kullanıp kullanmadıklarına ilişkin soruya “hayır” yanıtın verdikleri için bu kısmı boş (%69,2) bırakmışlardır.

Tablo ve Grafik 4.1.8 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında konuların bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Hayır	1	3,84
Evet	7	26,9
Boş	18	69,2
Toplam	26	100,0

Kullandığınız programda konular varmi

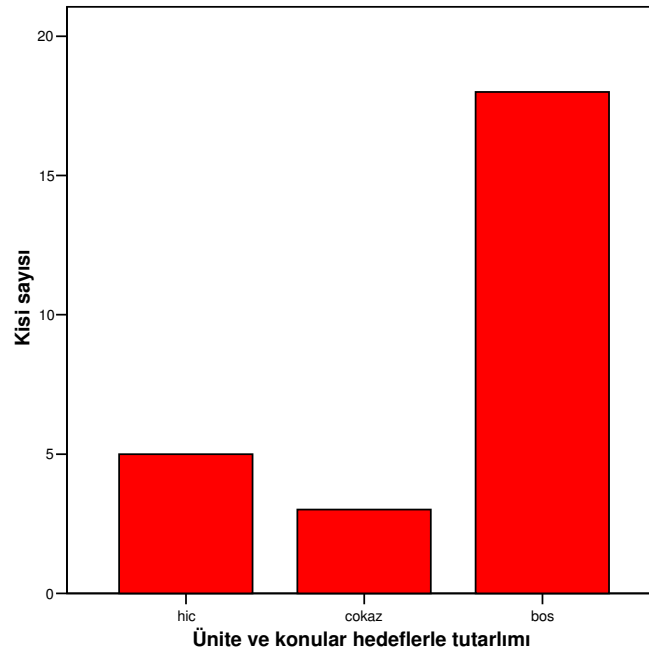
Tablo 4.1.8’ de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında konuların bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 1

öğretim elemanı “hayır” (%3,8), 7 öğretim elemanı “evet” (%26,9), 18 öğretim elemanı ise bir önceki soruda herhangi bir öğretim programı kullanıp kullanmadıklarına ilişkin soruya “hayır” yanıtın verdikleri için bu kısmı boş (%69,2) bırakmışlardır.

Bu sonuçlara göre; öğretim programı kullanan öğretim elemanlarının programlarında konuların olduğu söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.1.9 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında ünite ve konuların hedeflerle tutarlılığına ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Hiç	5	19,2
Çok az	3	11,5
Bos	18	69,2
Toplam	26	100,0

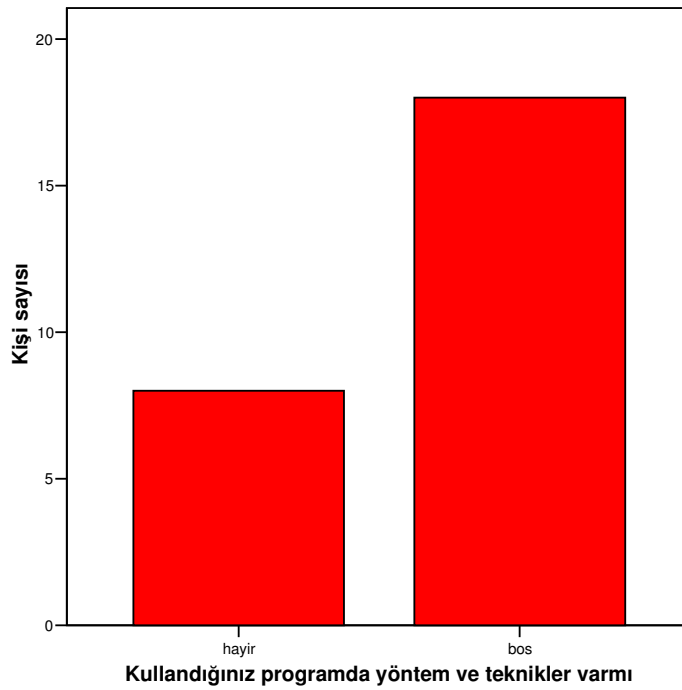

Tablo 4.1.9’ de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında ünite ve konuların hedeflerle tutarlılığına ilişkin soruya 5 öğretim elemanı “hiç” (%19,2), 3 öğretim elemanı “çok az” (%11,5), 18 öğretim elemanı ise bir önceki soruda herhangi bir öğretim programı kullanıp kullanmadıklarına ilişkin soruya “hayır” yanıtın verdikleri için bu kısmı boş (%69,2) bırakmışlardır.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında ünitelerin bulunmadığı, konuların ve ünitelerin bulunduğu öğretim programlarında ise konu ve hedef tutarlılığının çok az olduğu söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.1.10 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında yöntem ve tekniklerin bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Hayır	8	30,8
Boş	18	69,2
Toplam	26	100,0

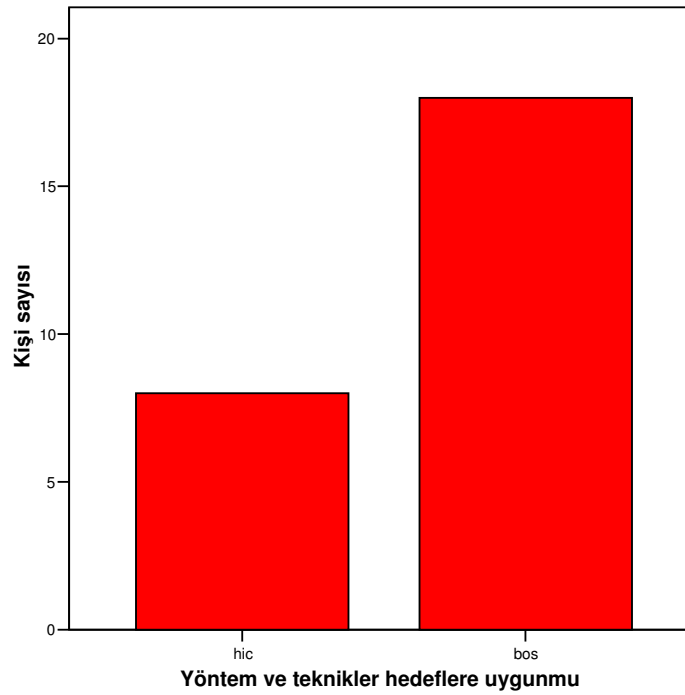

Tablo 4.1.10’ da görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında yöntem ve tekniklerin bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hayır” (%30,8), 18 öğretim elemanı ise bir önceki soruda herhangi bir öğretim programı kullanıp kullanmadıklarına ilişkin soruya “hayır” yanıtın verdikleri için bu kısmı boş (%69,2) bırakmışlardır.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları öğretim programlarında yöntem ve teknikler bölümünün bulunmadığı söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.1.11 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında yöntem ve tekniklerin hedeflerle tutarlılığına ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Hiç	8	30,8
Boş	18	69,2
Toplam	26	100,0

Tablo 4.1.11’ de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında yöntem ve tekniklerin hedeflerle uygunluğuna ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hiç” (%30,8), 18 öğretim elemanı ise bir önceki soruda herhangi bir öğretim programı kullanıp kullanmadıklarına ilişkin soruya “hayır” yanıtın verdikleri için bu kısmı boş (%69,2) bırakmışlardır.

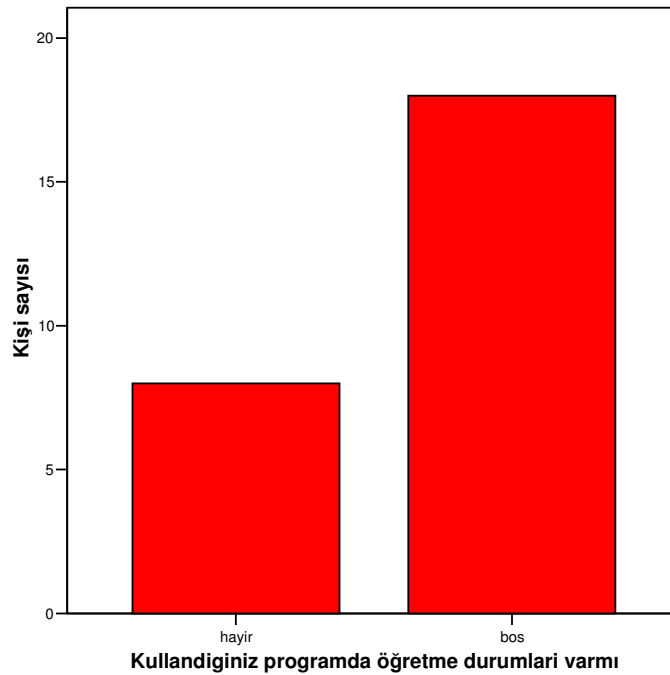
Tablo 4.1.10’ a bakıldığında, öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında yöntem ve tekniklerin bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hayır” (%30,8) şeklinde cevap vermişlerdir.

Tablo 4.1.10 ve tablo 4.1.11 karşılaştırıldığında, öğretim elemanlarının

kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında yöntem ve tekniklerin bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hayır” (%30,8), öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında yöntem ve tekniklerin hedeflerle uygunluğuna ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hiç” (%30,8) şeklinde cevap vermişlerdir. Bu bağlamda sonuçların tutarlı olduğu söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.1.12 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında öğretme durumlarının bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Hayır	8	30,8
Boş	18	69,2
Toplam	26	100,0

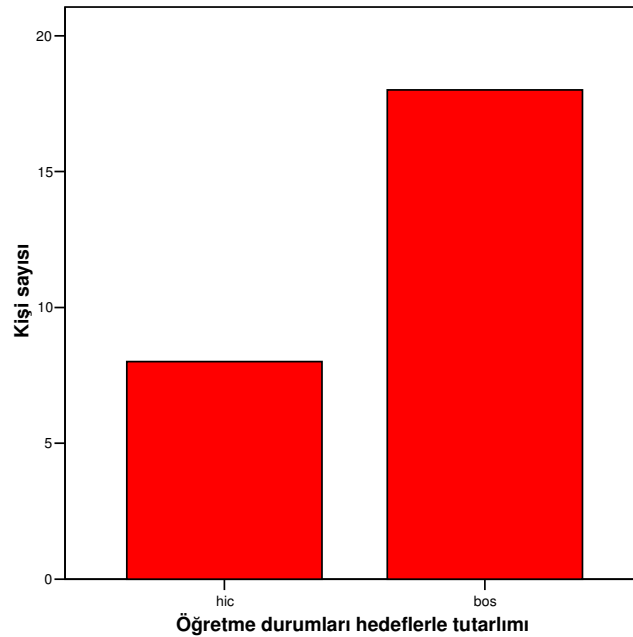

Tablo 4.1.12’ de görüldüğü gibi kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında öğretme durumlarının bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hayır” (%30,8), 18 öğretim elemanı ise bir önceki soruda herhangi bir öğretim programı kullanıp kullanmadıklarına ilişkin soruya “hayır” yanıtın verdikleri için bu kısmı boş (%69,2) bırakmışlardır.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları öğretim programlarında öğretme durumlarının bulunmadığı söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.1.13 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında öğretme durumlarının hedeflerle tutarlılığına ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Hiç	8	30,8
Boş	18	69,2
Toplam	26	100,0

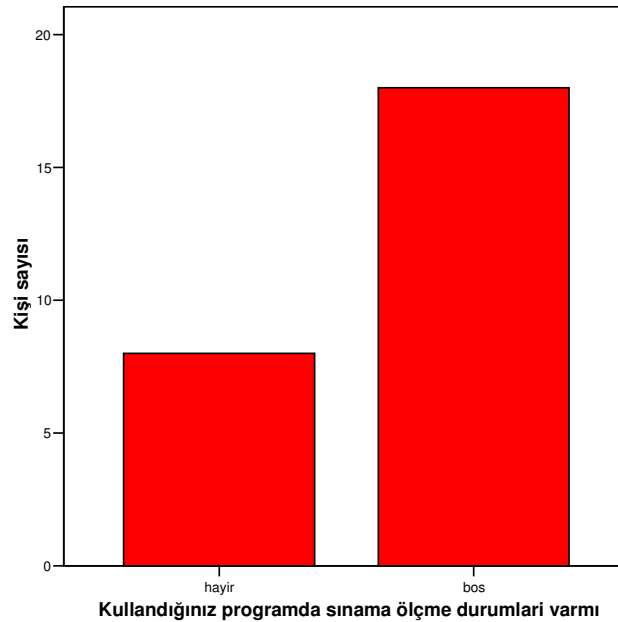

Tablo 4.1.13’ de görüldüğü gibi kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında öğretme durumlarının hedeflerle tutarlılığına ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hiç” (%30,8), 18 öğretim elemanı ise bir önceki soruda herhangi bir öğretim programı kullanıp kullanmadıklarına ilişkin soruya “hayır” yanıtın verdikleri için bu kısmı boş (%69,2) bırakmışlardır.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları öğretim programlarında, hedefleri olan programlarının, öğretme durumları ile hedeflerinin tutarlı olmadığı söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.1.14 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında sınama ölçme durumlarının bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Hayır	8	30,8
Boş	18	69,2
Toplam	26	100,0

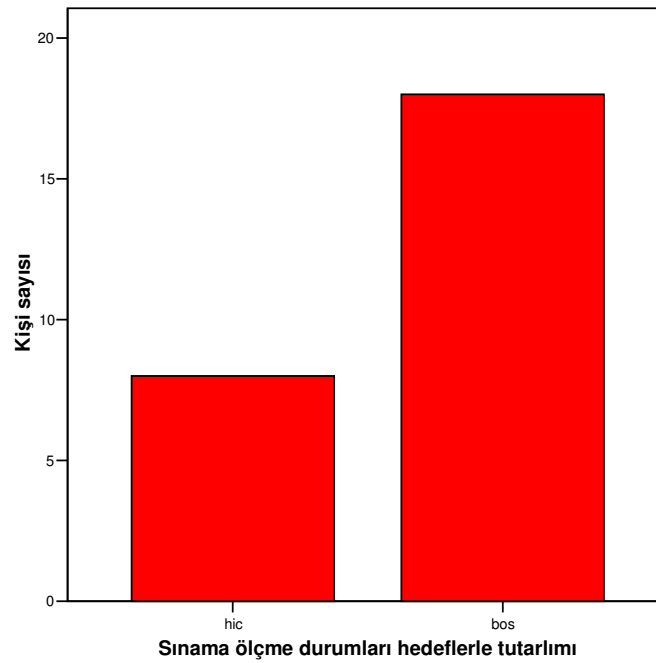

Tablo 4.1.14’ de görüldüğü gibi kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında sınama ölçme durumlarının bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hayır” (%30,8), 18 öğretim elemanı ise bir önceki soruda herhangi bir öğretim programı kullanıp kullanmadıklarına ilişkin soruya “hayır” yanıtın verdikleri için bu kısmı boş (%69,2) bırakmışlardır.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları öğretim programlarında, sınama ölçme durumlarının bulunmadığı söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.1.15 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında sınama ölçme durumlarının hedeflerle tutarlılığına ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Hiç	8	30,8
Boş	18	69,2
Toplam	26	100,0

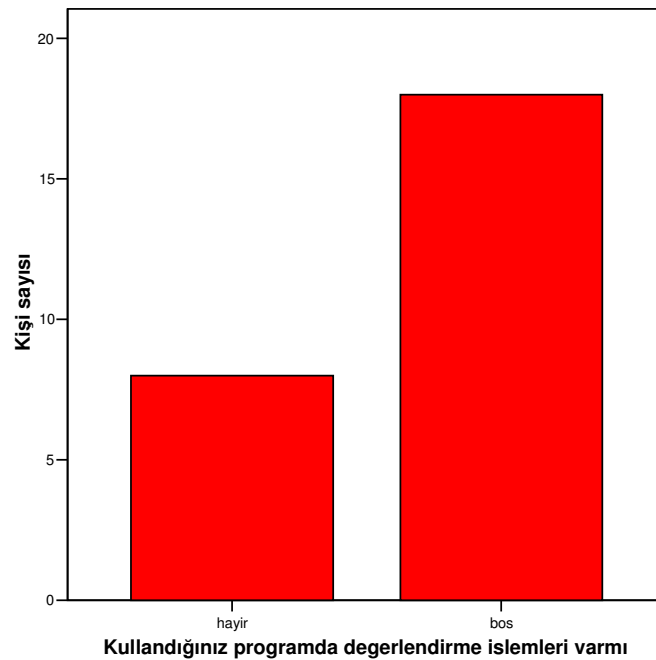

Tablo 4.1.15’ de görüldüğü gibi kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında sınama ölçme durumlarının hedeflerle tutarlılığına ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hiç” (%30,8), 18 öğretim elemanı ise bir önceki soruda herhangi bir öğretim programı kullanıp kullanmadıklarına ilişkin soruya “hayır” yanıtın verdikleri için bu kısmı boş (%69,2) bırakmışlardır.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları öğretim programlarında, hedefleri olan programların sınama ölçme durumlarının hedefleri ile tutarlı olmadığı söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.1.16 Piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında değerlendirme işlemlerinin bulunup bulunmadığına ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Hayır	8	30,8
Boş	18	69,2
Toplam	26	100,0

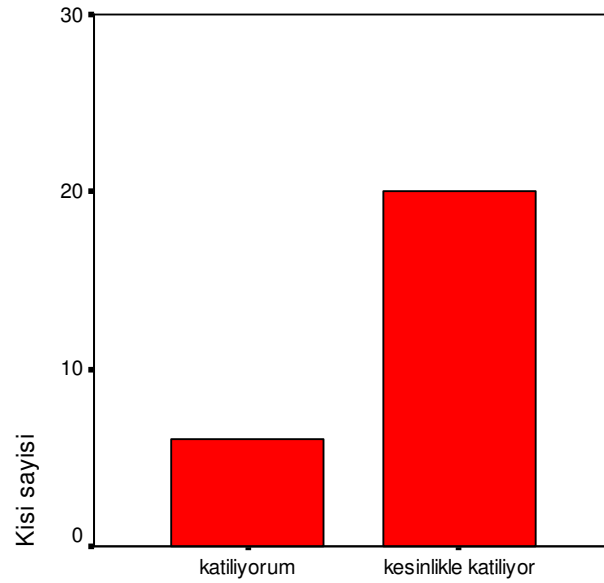
Tablo 4.1.16’ da görüldüğü gibi kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında sınama ölçme durumlarının bulunup bulunmadığına ilişkin soruya 8 öğretim elemanı “hayır” (%30,8), 18 öğretim elemanı ise bir önceki soruda herhangi bir öğretim programı kullanıp kullanmadıklarına ilişkin soruya “hayır” yanıtın verdikleri için bu kısmı boş (%69,2) bırakmışlardır.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları öğretim programlarında, değerlendirme işlemlerinin bulunmadığı söylenebilir.

4.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo ve Grafik 4.2.1 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyano çalmada temel davranışları kavramaya ilişkin hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Katılıyorum	6	23,1
Kesinlikle katılıyorum	20	76,9
Toplam	26	100,0

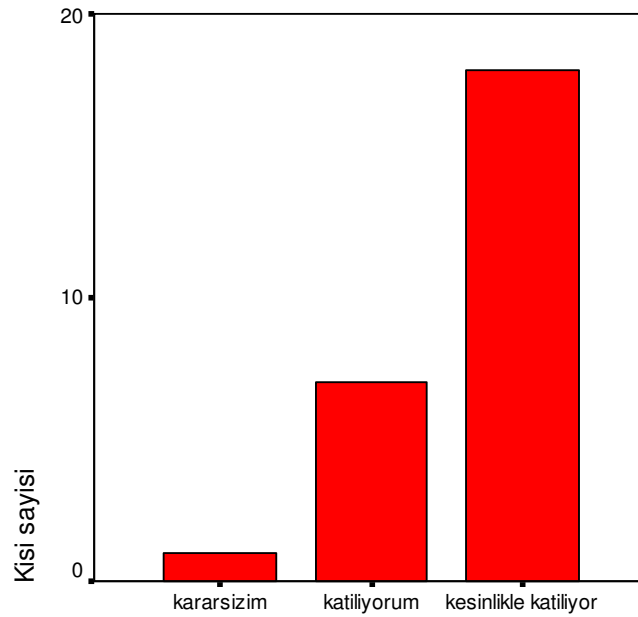
Temel davranışları kavrama hedefi olmalımı

Tablo 4.2.1’ de görüldüğü gibi oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde “piyano çalmada temel davranışları kavramaya ilişkin hedef ve hedef davranışlar bulunmalıdır” ifadesine 6 öğretim elemanı “katılıyorum” (%23,1), 20 öğretim elemanı ise “kesinlikle katılıyorum” cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre; piyano eğitimi sürecine başlarken yapılması gereken, temel davranışları kavramaya ilişkin hedef ve hedef davranışların, piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerektiği söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.2.2 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyano çalmada parmak ucunu tuşeye doğru oturtabilmeye ilişkin hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Kararsızım	1	3,8
Katılıyorum	7	26,9
Kesinlikle katılıyorum	18	69,2
Toplam	26	100,0

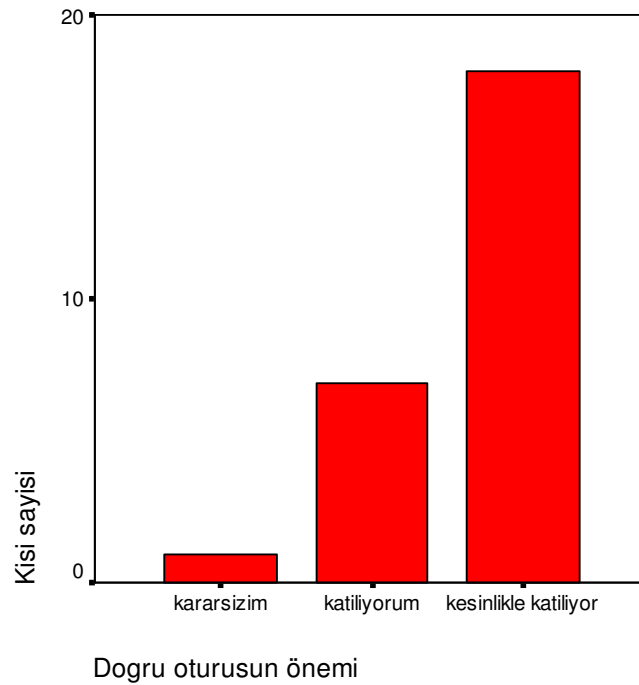
Parmak ucunu doğru oturtma

Tablo 4.2.2’ de görüldüğü gibi oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde “piyano çalmada parmak ucunu tuşeye doğru oturtmaya ilişkin hedef ve hedef davranışlar bulunmalıdır” ifadesine 1 katılımcı “kararsızım” (%3,8), 7 katılımcı “katılıyorum” (%26,9), 18 katılımcı ise “kesinlikle katılıyorum” cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre; piyano çalmada parmak ucunu tuşeye doğru oturtabilmeye ilişkin hedef ve hedef davranışların, piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerektiği söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.2.3 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyano çalmada doğru oturuşun önemini kavramaya ilişkin hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Kararsızım	1	3,8
Katılıyorum	7	26,9
Kesinlikle katılıyorum	18	69,2
Toplam	26	100,0

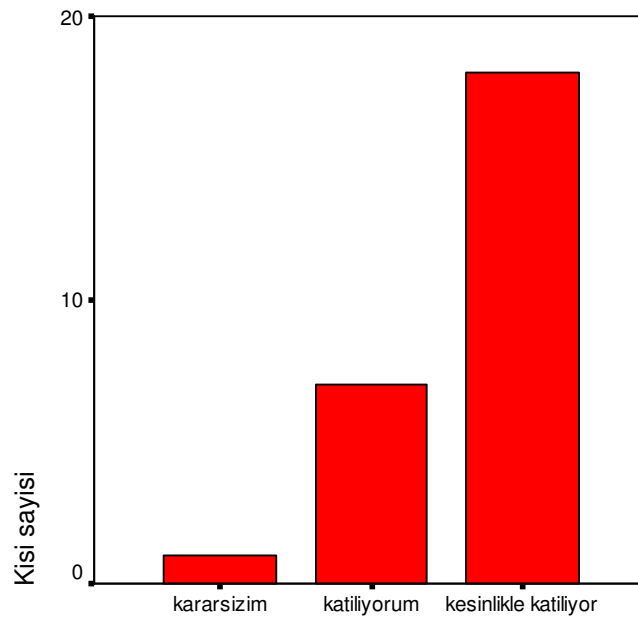

Tablo 4.2.3' de görüldüğü gibi oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde “piyano çalmada doğru oturuşun önemini kavramaya ilişkin hedef ve hedef davranışlar bulunmalıdır” ifadesine 1 katılımcı “kararsızım” (%3,8), 7 katılımcı “katılıyorum” (%26,9), 18 katılımcı ise “kesinlikle katılıyorum” cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre; piyano çalmada doğru oturuşun önemini kavramaya ilişkin hedef ve hedef davranışların, piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerektiği söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.2.4 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyano çalmada omuz, dirsek, bilek konumunu doğru oturtabilmeye ilişkin hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Kararsızım	1	3,8
Katılıyorum	7	26,9
Kesinlikle katılıyorum	18	69,2
Toplam	26	100,0

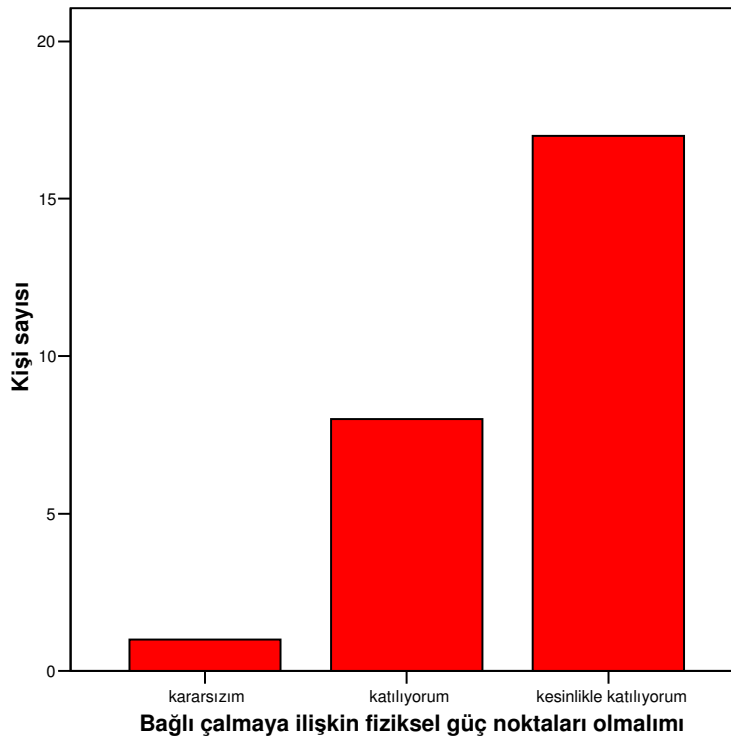
Omuz dirsek bilek konumu

Tablo 4.2.4' de görüldüğü gibi oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde “omuz dirsek bilek konumunu doğru oturtabilme” ye ilişkin hedef ve hedef davranışlar bulunmalıdır” ifadesine 1 katılımcı “kararsızım” (%3,8), 7 katılımcı “katılıyorum” (%26,9), 18 katılımcı ise “kesinlikle katılıyorum” cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre; piyano çalmada omuz, dirsek, bilek konumunu doğru oturtabilmeye ilişkin hedef ve hedef davranışların, piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerektiği söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.2.5 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyanoda bağlı çalmaya ilişkin fiziksel güç noktalarını kavrama ile ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Kararsızım	1	3,8
Katılıyorum	8	30,8
Kesinlikle katılıyorum	17	65,4
Toplam	26	100,0

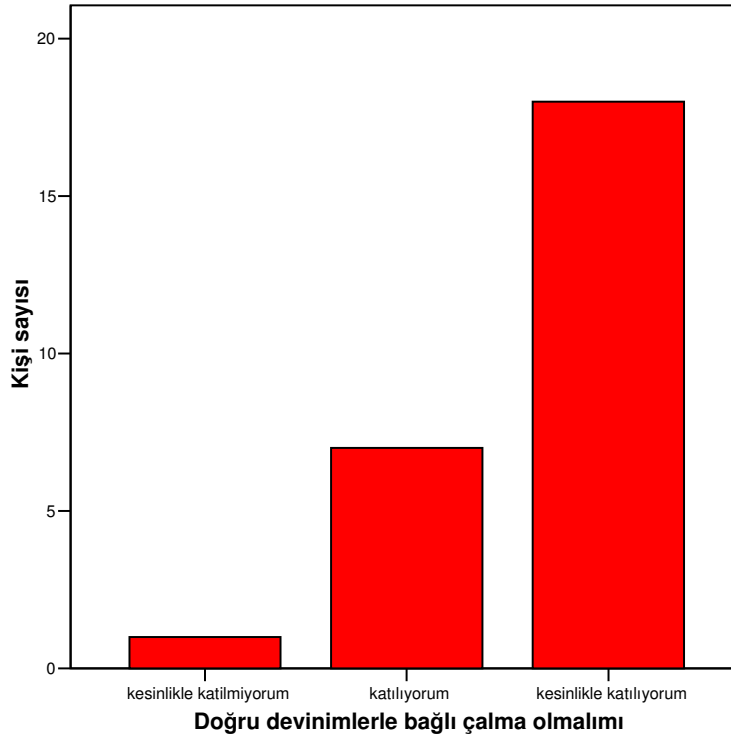

Tablo 4.2.5’ de görüldüğü gibi oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde “piyano çalmaya ilişkin fiziksel güç noktalarını kavrama” ya ilişkin hedef ve hedef davranışlar bulunmalıdır” ifadesine 1 katılımcı “kararsızım” (%3,8), 8 katılımcı “katılıyorum” (%30,8), 17 katılımcı ise “kesinlikle katılıyorum” (%65,4) cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre; piyanoda bağlı çalmaya ilişkin fiziksel güç noktalarını kavrama ile ilgili hedef ve hedef davranışların, piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerektiği söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.2.6 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyanoda doğru devinimlerle bağlı çalabilme ile ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Kesinlikle katılmıyorum	1	3,8
Katılıyorum	7	26,9
Kesinlikle katılıyorum	18	69,2
Toplam	26	100,0

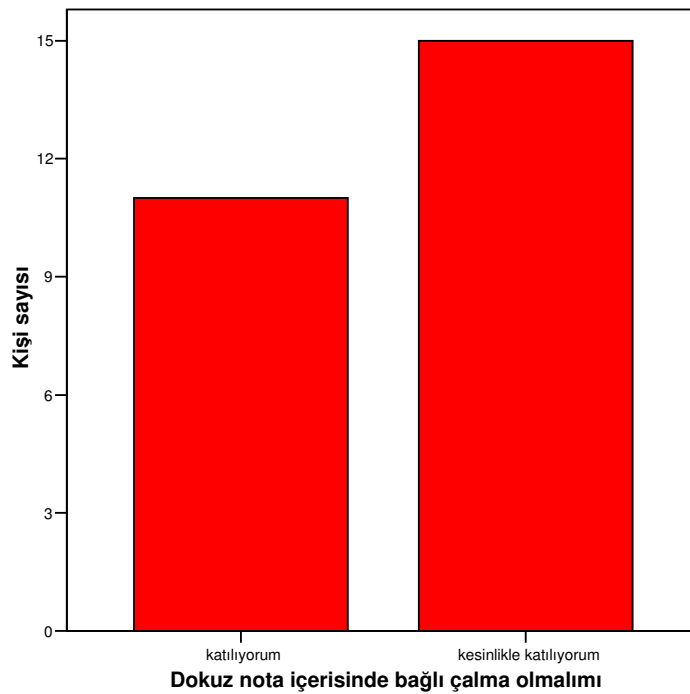

Tablo 4.2.6' da görüldüğü gibi oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde “piyanoda doğru devinimlerle bağlı çalabilme” ye ilişkin hedef ve hedef davranışlar bulunmalıdır” ifadesine 1 katılımcı “kesinlikle katılmıyorum” (%3,8), 7 katılımcı “katılıyorum” (%26,9), 18 katılımcı ise “kesinlikle katılıyorum” (%69,2) cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre; piyanoda doğru devinimlerle bağlı çalabilme ile ilgili hedef ve hedef davranışların, piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerektiği söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.2.7 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyanoda sağ ve sol elin 1.2.3.4. ve 5. parmaklarını kullanarak 9 nota içerisinde bağlı çalabilmeyle ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Katılıyorum	11	42,3
Kesinlikle katılıyorum	15	57,7
Toplam	26	100,0

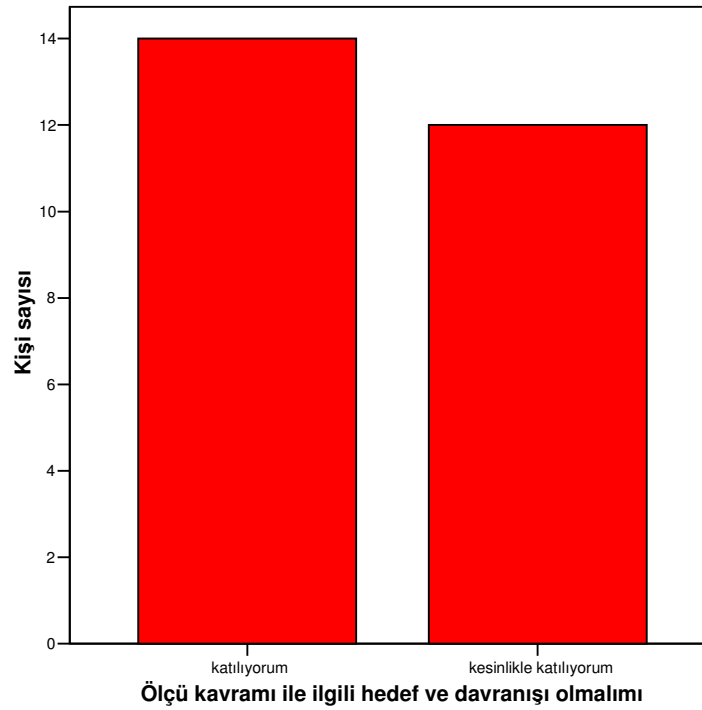

Tablo 4.2.7’ de görüldüğü gibi oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde “piyanoda sağ ve sol elin 1.2.3.4. ve 5. parmaklarını kullanarak 9 nota içerisinde bağlı çalma” ya ilişkin hedef ve hedef davranışlar bulunmalıdır” ifadesine 11 katılımcı “katılıyorum” (%42,3), 15 katılımcı ise “kesinlikle katılıyorum” (%57,7) cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre; piyanoda sağ ve sol elin 1.2.3.4. ve 5. parmaklarını kullanarak 9 nota içerisinde bağlı çalabilmeyle ilgili hedef ve hedef davranışların, piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerektiği söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.2.8 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, ölçü kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Katılıyorum	14	53,8
Kesinlikle katılıyorum	12	46,2
Toplam	26	100,0

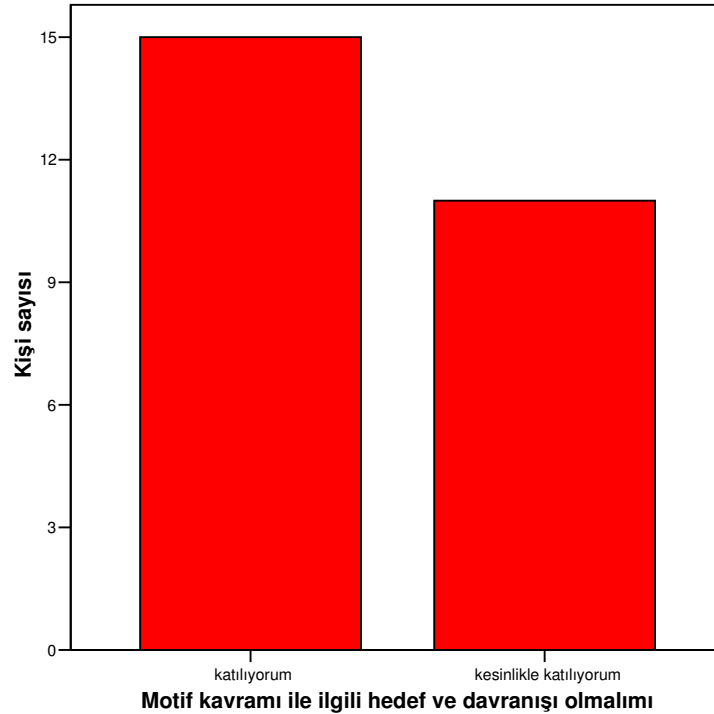

Tablo 4.2.8’ de görüldüğü gibi oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde “ölçü kavramıyla ilgili hedef davranışlar bulunmalıdır” ifadesine 14 katılımcı “katılıyorum” (%53,8), 12 katılımcı ise “kesinlikle katılıyorum” (%46,2) cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre; ölçü kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışların, piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerektiği söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.2.9 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, motif kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Katılıyorum	15	57,7
Kesinlikle katılıyorum	11	42,3
Toplam	26	100,0

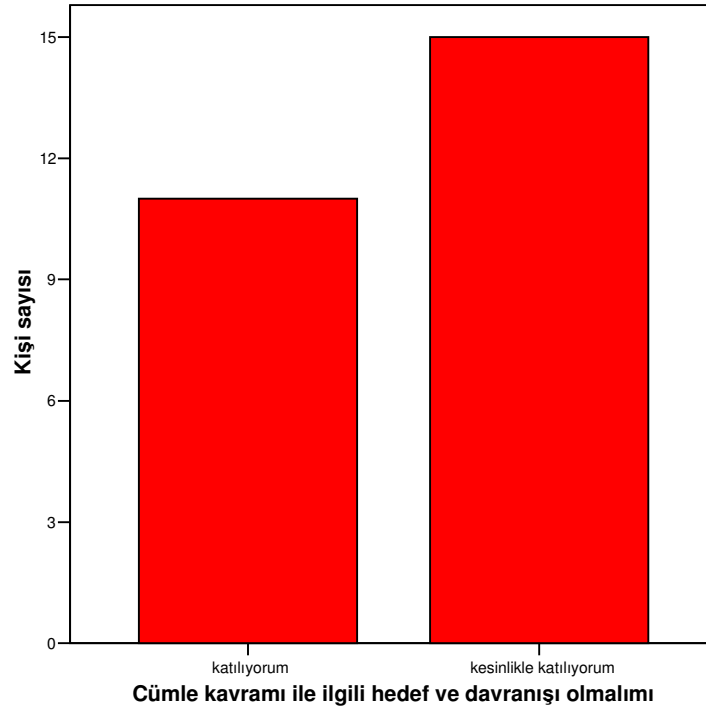

Tablo 4.2.9’ da görüldüğü gibi oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde “motif kavramıyla ilgili hedef davranışlar bulunmalıdır” ifadesine 15 katılımcı “katılıyorum” (%57,7), 11 katılımcı ise “kesinlikle katılıyorum” (%42,3) cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre; motif kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışların, piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerektiği söylenebilir.

Tablo 4.2.10 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, cümle kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Katılıyorum	11	42,3
Kesinlikle katılıyorum	15	57,7
Toplam	26	100,0

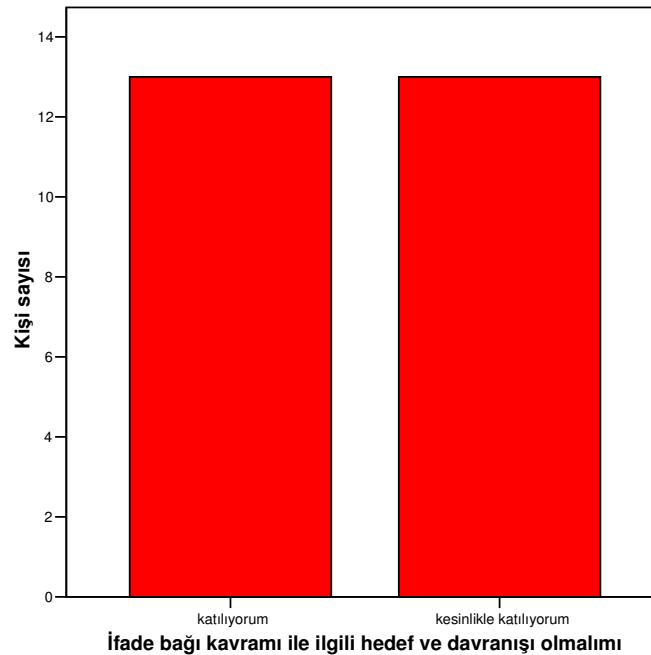

Tablo 4.2.10’ da görüldüğü gibi oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde “cümle kavramıyla ilgili hedef davranışlar bulunmalıdır” ifadesine 11 katılımcı “katılıyorum” (%42,3), 15 katılımcı ise “kesinlikle katılıyorum” (%57,7) cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre; cümle kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışların, piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerektiği söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.2.11 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyanoda ifade bağı kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Katılıyorum	13	50,0
Kesinlikle katılıyorum	13	50,0
Toplam	26	100,0

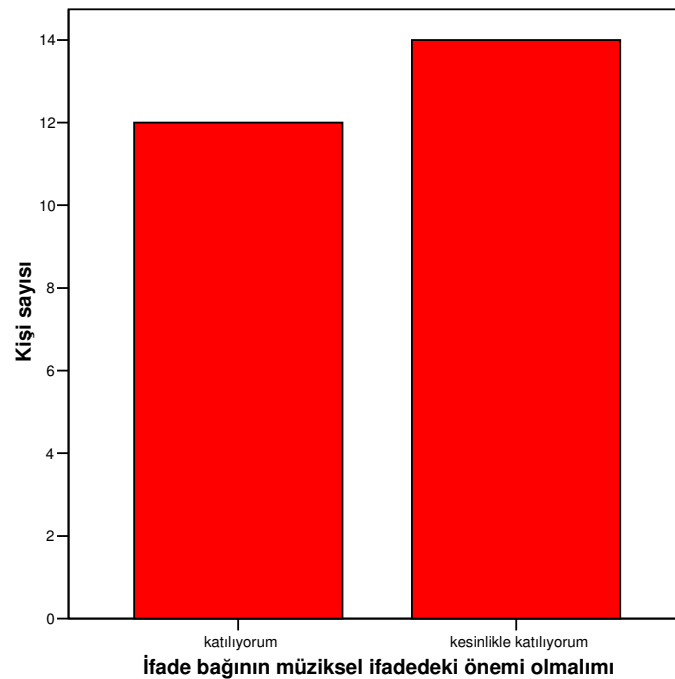

Tablo 4.2.11’ de görüldüğü gibi oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde “piyanoda ifade bağı kavramıyla ilgili hedef davranışlar bulunmalıdır” ifadesine 13 katılımcı “katılıyorum” (%50,0), 13 katılımcı ise “kesinlikle katılıyorum” (%50,0) cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre; piyanoda ifade bağı kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışların, dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerektiği söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.2.12 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyanoda ifade bağının müziksel ifadedeki önemi ile ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Katılıyorum	12	46,2
Kesinlikle katılıyorum	14	53,8
Toplam	26	100,0

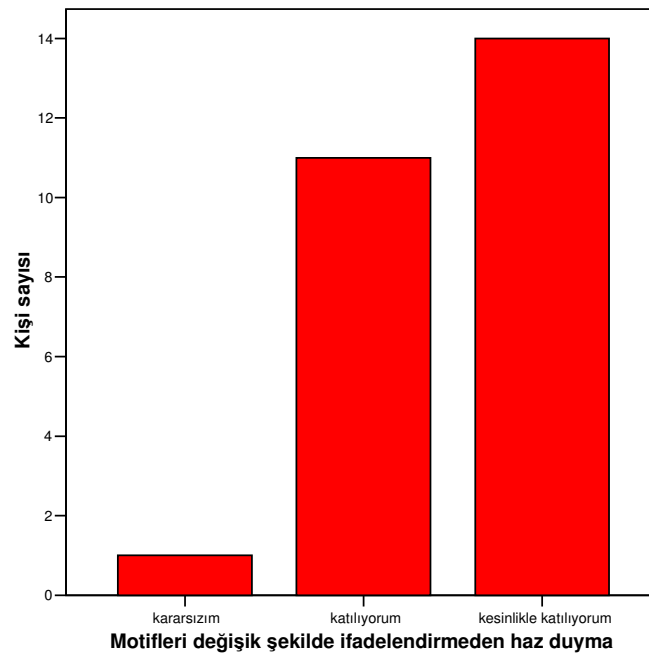

Tablo 4.2.12’ de görüldüğü gibi oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde “piyanoda ifade bağının müziksel ifadedeki önemi ile ilgili hedef ve hedef davranışlar bulunmalıdır” ifadesine 12 katılımcı “katılıyorum” (%46,2), 14 katılımcı ise “kesinlikle katılıyorum” (%53,8) cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre; piyanoda ifade bağının müziksel ifadedeki önemi ile ilgili hedef ve hedef davranışların, dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerektiği söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.2.13 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyanoda motifleri değişik şekillerde ifadelendirmeden haz duyabilme ile ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Kararsızım	1	3,8
Katılıyorum	11	42,3
Kesinlikle katılıyorum	14	53,8
Toplam	26	100,0

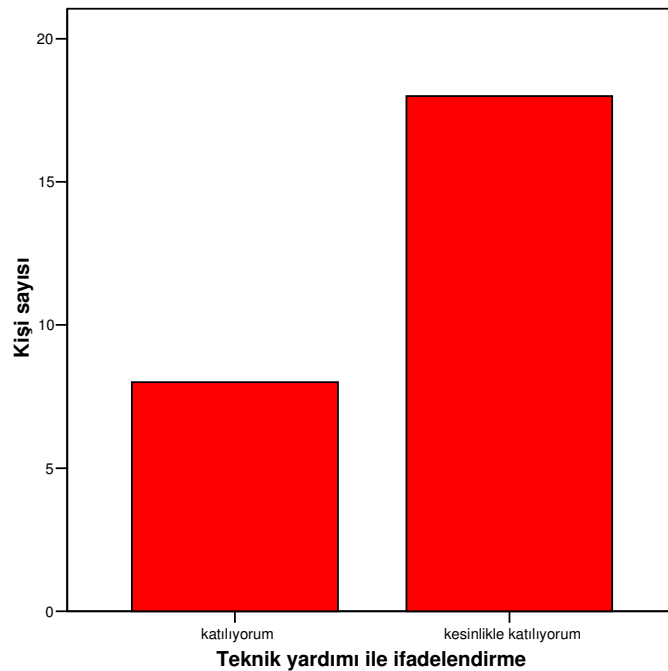

Tablo 4.2.13’ de görüldüğü gibi oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde “piyanoda motifleri değişik şekilde ifadelendirmeden haz duyma ile ilgili hedef ve hedef davranışlar bulunmalıdır” ifadesine 1 katılımcı “kararsızım” (%3,8), 11 katılımcı “katılıyorum” (%42,3), 14 katılımcı ise “kesinlikle katılıyorum” (%53,8) cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre; piyanoda motifleri değişik şekillerde ifadelendirmeden haz duyabilme ile ilgili hedef ve hedef davranışların, dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerektiği söylenebilir.

Tablo ve Grafik 4.2.14 Piyano öğretim elemanlarının, oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde, piyano çalmada teknik yardımıyla ifadelendirme ile ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir ifadesine ilişkin görüşleri

Seçenekler	f	%
Katılıyorum	8	30,8
Kesinlikle katılıyorum	18	69,2
Toplam	26	100,0

Tablo 4.2.14' de görüldüğü gibi oluşturulan piyano dersi I öğretim programı model önerisinde “piyano çalmada teknik yardımıyla ifadelendirme ile ilgili hedef ve hedef davranışlar bulunmalıdır” ifadesine 8 katılımcı “katılıyorum” (%30,8), 18 katılımcı ise “kesinlikle katılıyorum” (%69,2) cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre; piyano çalmada teknik yardımıyla ifadelendirme ile ilgili hedef ve hedef davranışların, dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerektiği söylenebilir.

4.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Gözlem ile İlgili Bulgular ve Yorumlar

Oluşturulan Piyano Dersi Öğretim Programı Model Önerisi' nin 1. sınıf I. yarıyılına uygulanmasının piyano eğitimine yansımalarını test etmek için öğrencilere kazandırılması gereken davranışların hangi düzeyde gerçekleştiğini belirlemek önemli bir kanıt oluşturur. Bu amaçla gözlem davranışlarının kazandırılma düzeyinin yeterli olup olmadığına bakılmıştır.

Gözlenen davranışların dönem başı, ortası ve sonunda ortalama gerçekleşme düzeyleri Tablo 4.3.1' de verilmiştir. Tablo 4.3.1' de her bir maddenin dönemin başında, ortasında ve sonunda ortalama gerçekleşme düzeyi ilk sütunlarda, standart sapmalarda ikinci sütunlarda verilmiştir. Tablo 4.3.1 incelendiği dönem başında davranışların yarısı orta düzeyde gerçekleşirken yarısı düşük düzeyde gerçekleşmektedir. Bu beklenen bir durumdur. Öğrenciler henüz davranışları gerçekleştirmek için eğitim almamış ve pratik yapmamışlardır. Dönem ortasına gelindiğinde davranışların hemen tamamı orta düzeyde gerçekleşmeye başlamış, tüm davranışların gerçekleşme düzeylerinde gözle görülür bir artış olmuştur. Dönem sonuna gelindiğinde davranışların tamamı yüksek düzeyde gerçekleşmeye başlanmıştır. Genel ortalamalar incelendiğinde ise dönem başında gözlenen davranışların düşük düzeyde gerçekleştiği, dönem ortasında orta düzeyde, dönem sonunda ise yüksek düzeyde gerçekleştiği gözlenmektedir. Bu sonuçlar verilen eğitimin ve geliştirilerek önerilen programın işe yaradığını, öğrencilerin davranışları kazanma düzeyinde önemli derecede etkiye bulunduğunu göstermektedir. Dönem başı, dönem ortası ve dönem sonu gözlenen davranışlara verilen puanlara ait standart

sapmalardaki azalmalar da öğrencilerin gözlenecek davranışları gösterme düzeyi bakımından dönem sonuna yaklaştıkça birbirine benzedikleri, davranışları gösterme düzeylerinin birbirine yaklaştığını gösteren kanıtlardan biridir.

Tablo 4.3.1 Gözlemcilerin gözlediği davranışların dönem başı, ortası ve sonunda gerçekleşme düzeyleri

Davranışlar	Dönem başı		Dönem ortası		Dönem sonu	
	ortalaması ve ss		ortalaması ve ss		ortalaması ve ss	
dav1	2,43	0,60	3,29	0,59	3,96	0,39
dav2	2,42	0,62	3,27	0,59	3,98	0,49
dav3	2,67	0,60	3,38	0,52	3,96	0,37
dav4	2,55	0,64	3,38	0,50	3,94	0,41
dav5	2,52	0,48	3,38	0,51	3,93	0,39
dav6	2,20	0,40	3,27	0,63	3,94	0,57
dav7	2,40	0,45	3,22	0,58	4,00	0,48
dav8	2,36	0,47	3,20	0,56	4,03	0,49
dav9	2,35	0,49	3,21	0,52	4,04	0,48
dav10	2,43	0,43	3,26	0,47	3,98	0,47
dav11	2,12	0,28	3,19	0,48	4,01	0,60
dav12	2,04	0,33	3,18	0,47	3,99	0,64
dav13	2,01	0,27	3,19	0,51	3,93	0,62
dav14	2,00	0,27	3,05	0,57	4,03	0,63
dav15	2,00	0,26	3,01	0,57	3,88	0,70
dav16	1,97	0,28	3,01	0,58	3,82	0,72
dav17	1,97	0,26	3,00	0,54	3,76	0,68
dav18	2,01	0,27	3,01	0,53	3,69	0,57
Genel ortalama ve standart sapma	2,25	0,24	3,19	0,13	3,94	0,10

Gözlenen davranışların dönem başı, ortası ve sonunda gerçekleşme düzeyleri arasındaki farkların önemli olup olmadığını kontrol etmek için tek yönlü varyans analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Önemli farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirleyebilmek için karşılaştırma testlerinden yararlanılmıştır. Karşılaştırma testleri tercih edilirken Levene istatistiğine bakılmıştır.

Dönemlere göre davranışların gerçekleşme düzeyi tablo 4.3.1' de, bu düzeylerin farklılıklarını karşılaştırmak için yapılan varyans analizi sonuçları ise tablo 4.3.2' de verilmiştir.

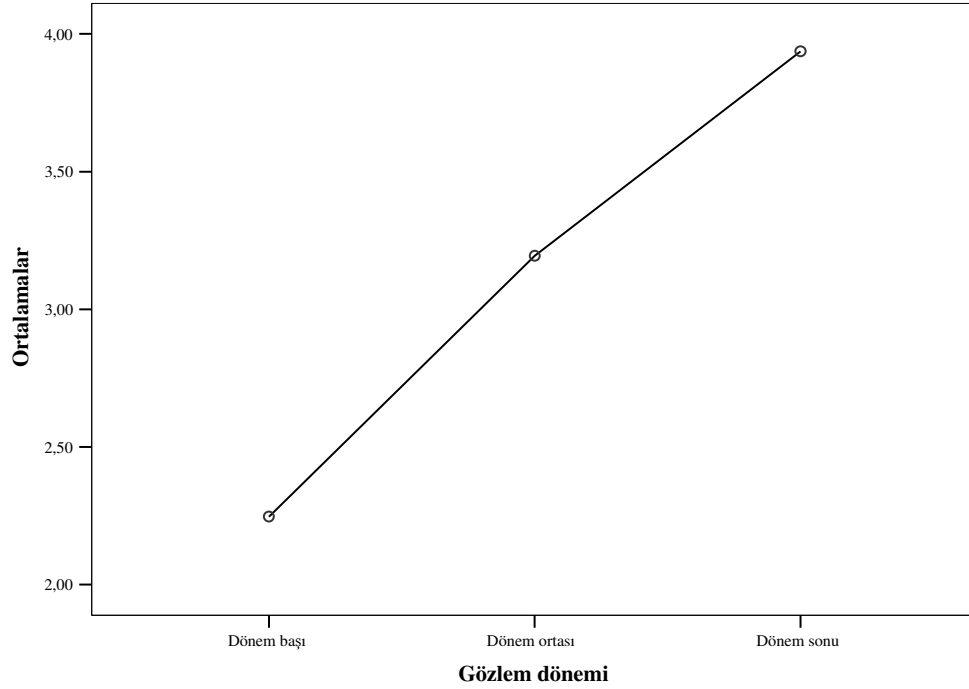
Tablo 4.3.2. Dönem başı, sonu ve ortasında gözlenen puanlar ortalamalarının farkına ilişkin varyans analizi (ANOVA) tablosu

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik derecesi	Kareler ortalaması	F	Levene İstatistiği	Ortalama Karşılaştırması
Gruplar arası	25,83	2	12,91	476,55***	16,91***	DBO < DOO
Gruplar içi	1,38	51	0,03			DBO<DSO
						DOO<DSO
Toplam	27,21	53				

*** p<0,001

Varyans analizi tablosu incelendiğinde F değerinin 0,001 düzeyinde manidar bulunduğu görülmektedir. Bu sonuca göre en az iki puan ortalaması arasında manidar fark vardır. Hangi puan ortalamaları arasında manidar fark olduğunu belirlemek amacı ile Dunett C tekniğinden yararlanılmış ve tüm ortalamalar arasındaki farkların manidar olduğu görülmüştür. Buna göre ortalamalar karşılaştırıldığında dönem sonu gözlem puanı ortalamasının dönem ortası ve dönem başı ortalamasından; dönem ortası gözlem puanı ortalamasının dönem başı ortalamasından büyük olduğu görülmüştür. Söz konusu farkların anlamlılığı için bir başka kanıt dönem başı, sonu ve ortasında verilen gözlem puanlarının madde ortalamalarına ilişkin grafikte (Şekil 1.)görülmektedir.

Şekil 1. Dönem başı, dönem ortası ve dönem sonu maddeler için gözlem puan ortalamalarının grafiği

Şekilde, dikey ekseninde maddelerin gerçekleşme düzeyi ortalaması ve yatay ekseninde gözlem dönemleri verilmiştir. Görüldüğü gibi maddelerin gerçekleşme düzeyi ortalaması doğrusal bir şekilde artmaktadır.

Önerilen programın işleyip işlemediğini test etmek için öğrencilerin, kazandırılması gereken davranışlara ne düzeyde sahip olduğunu belirlemek önemli bir kanıt oluşturur. Bu amaçla öğrencilerin gözlenen davranışlardan ne kadarına sahip olduğuna; yani öğrencilerin davranışları hangi düzeyde gerçekleştirdiğine bakılmıştır.

Öğrencilerin gözlenen davranışları dönem başı, ortası ve sonunda ortalama hangi düzeyde gerçekleştirdikleri Tablo 4.3.3' de verilmiştir.

Tablo 4.3.3 Öğrencilerin gözlenen davranışları dönem başı, ortası ve sonunda gerçekleştirme düzeyleri

Öğrenciler	Dönem başı ortalaması	Dönem ortası ortalaması	Dönem sonu ortalaması
1	2,70	3,00	3,89
2	2,15	3,67	3,76
3	2,17	2,22	2,91
4	2,35	2,52	4,67
5	2,31	3,09	3,96
6	2,31	2,65	3,91
7	2,43	2,87	3,67
8	2,24	2,91	4,00
9	2,35	3,93	3,85
10	2,41	2,96	3,70
11	2,22	3,96	4,19
12	1,96	4,09	4,46
13	2,02	2,94	3,76
14	2,07	3,37	4,57
15	2,07	3,07	4,37
16	2,07	3,46	3,46
17	2,56	2,89	3,87
18	2,04	3,00	4,20
19	2,17	3,11	4,31
20	1,67	3,24	3,61
21	1,85	2,54	4,52
22	1,81	2,81	3,85
23	2,35	4,39	4,20
24	2,09	2,91	3,72
25	2,43	3,74	3,94
26	1,80	3,17	3,80
27	2,76	2,78	3,74
28	2,57	2,93	4,20
29	2,19	3,33	3,78
30	2,41	3,70	3,93
31	2,72	3,04	4,30

32	2,74	4,41	4,63
33	2,83	3,37	4,37
34	2,85	3,59	4,30
35	2,59	3,19	3,78
36	2,07	3,00	3,48
37	2,15	3,13	3,94
38	1,89	2,52	4,37
39	1,91	3,04	3,15
40	1,56	3,17	2,33
Genel ortalama ve standart sapmalar	2,25 / 0,32	3,19 / 0,50	3,94 / 0,47

Tablo 4.3.3' te her bir öğrencinin dönemin başında, ortasında ve sonunda gözlenen davranışları ortalama gerçekleşme düzeyleri verilmiştir. Tablo 4.3.3 incelendiğinde, dönem başında öğrencilerin sadece 15 tanesi davranışları orta düzeyde gerçekleştirirken geriye kalan 25 tanesi düşük düzeyde gerçekleştirmektedir. Bu öğrencilerin henüz eğitim almaması ve pratik yapmaması nedenleriyle beklenen bir durumdur. Dönem ortasına gelindiğinde öğrencilerden 8 tanesinin (% 20'sinin) davranışları yüksek düzeylerde gerçekleştirmekte olduğu; sadece 3 öğrencinin davranışları düşük düzeyde gerçekleştirdiği, diğer öğrencilerin ise davranışları orta düzeyde gerçekleştirdiği söylenebilir. Dönem sonuna gelindiğinde öğrencilerden sadece birinin davranışları düşük düzeyde gerçekleştirdiği (Bu öğrencinin dönem ortasındaki puanı oldukça yüksek sayılır. Bu nedenle dönem sonu gözlemler sırasında özel bir durum, örneğin hastalık, rahatsızlık veya gözlemcilerin dikkatsizliği gibi, yaşanmış olabilir.). 5 öğrencinin davranışları orta düzeyde gerçekleştirdiği; 34 öğrencinin (% 85'inin) davranışları yüksek düzeyde gerçekleştirdiği görülmektedir. Genel ortalamalar incelendiğinde ise dönem başında gözlenen davranışların düşük düzeyde gerçekleştiği, dönem ortasında orta düzeyde, dönem sonunda ise yüksek düzeyde gerçekleştiği gözlenmektedir. Bu sonuçlar, verilen eğitimin ve geliştirilerek önerilen programın işe yaradığını, öğrencilerin davranışları kazanma düzeyinde önemli derecede etkide bulunduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin gözlenen davranışları dönem başı, ortası ve sonunda gerçekleştirme düzeyleri arasındaki farkların önemli olup olmadığını kontrol etmek için tek yönlü varyans analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Önemli farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirleyebilmek için karşılaştırma testlerinden yararlanılmıştır. Karşılaştırma testleri tercih edilirken Levene istatistiğine bakılmıştır.

Dönemlere göre davranışların gerçekleşme düzeyi tablo 4.3.3' te, bu düzeylerin farklılıklarını karşılaştırmak için yapılan varyans analizi sonuçları ise tablo 4.3.4' te verilmiştir.

Tablo 4.3.4 Dönem başı, sonu ve ortasında öğrencilerin gözlenen davranışları gerçekleştirme düzeyleri ortalamalarının farkına ilişkin varyans analizi (ANOVA) tablosu

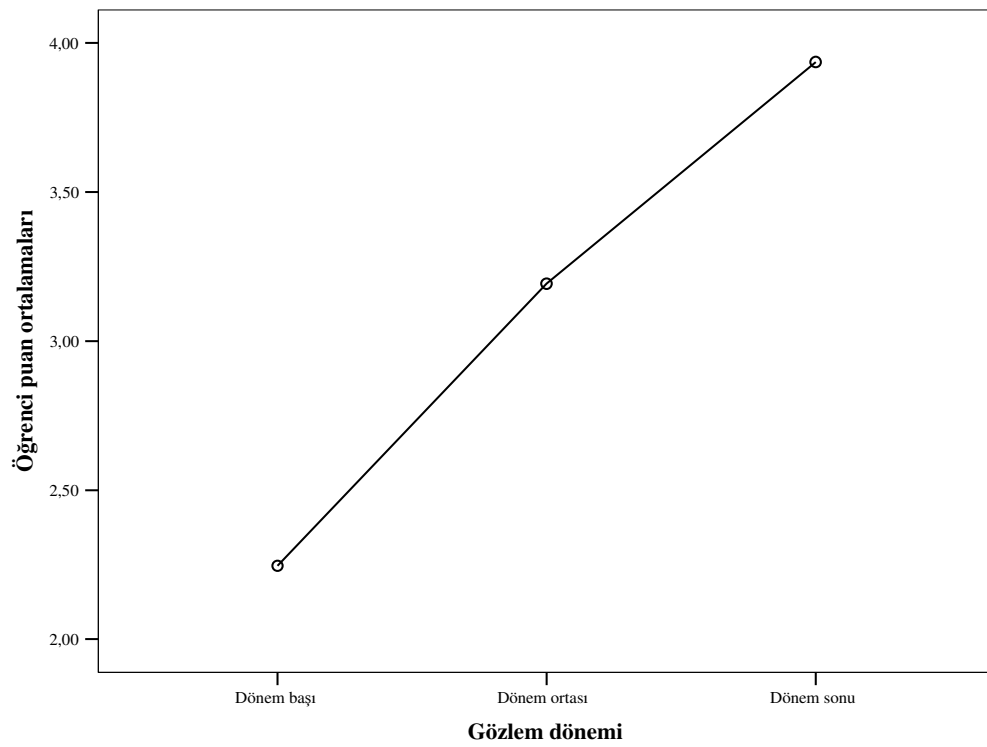
Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik derecesi	Kareler ortalaması	F	Levene İstatistiği	Ortalama Karşılaştırması
Gruplar arası	57,41	2	28,71	152,04***	1,75	DBO < DOO
Gruplar içi	22,09	117	0,189			DBO<DSO
Toplam	79,51	53				DOO<DSO

*** $p < 0,001$

Varyans analizi tablosu incelendiğinde F değerinin 0,001 düzeyinde manidar bulunduğu görülmektedir. Bu sonuca göre en az iki puan ortalaması arasında manidar fark vardır. Hangi puan ortalamaları arasında manidar fark olduğunu belirlemek amacı ile Levene istatistiği manidar çıkmadığından Scheffee tekniğinden yararlanılmış ve tüm ortalamalar arasındaki farkların manidar olduğu görülmüştür.

Buna göre ortalamalar karşılaştırıldığında dönem sonu gözlem puanı ortalamasının dönem ortası ve dönem başı ortalamasından; dönem ortası gözlem puanı ortalamasının dönem başı ortalamasından büyük olduğu görülmüştür. Söz konusu farkların anlamlılığı için bir başka kanıt dönem başı, sonu ve ortasında verilen gözlem puanlarının madde ortalamalarına ilişkin grafikte (Şekil 2) görülmektedir.

Şekil 2. Dönem başı, dönem ortası ve dönem sonunda öğrencilerin gözlenen davranışları gerçekleştirme düzeylerinin ortalamaları grafiği

Şekilde dikey eksenle öğrencilerin gözlem maddelerini gerçekleştirme düzeyini gösteren dönem ortalamaları ve yatay eksenle ise gözlem dönemleri verilmiştir. Görüldüğü gibi öğrencilerin gözlem maddelerini gerçekleştirme düzeyi doğrusal bir şekilde artmaktadır.

4.4 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bilişsel Başarı Testi İle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 3.4.1 incelenerek ön test ve son test istatistikleri karşılaştırıldığında öğrencilerin başarı düzeylerinin son testte daha yüksek olduğu anlaşılabılır. Çünkü son test ortalaması, medyanı ve ortalama güçlüğü aynı istatistiklerin ön test değerlerinden daha yüksektir.

Program önerisinin test edildiği gruba uygulanan bilişsel testin ön test ve son test ortalama puanları arasındaki farka ilişkin istatistikler Tablo 4.4.1’de verilmiştir.

Tablo 4.4.1 Bilişsel başarı testi ön test-son test ortalamalarına ilişkin bağımlı gruplar t testi sonuçları

	N	Ortalama	Standart Sapma	t
Ön test	40	12,13	2,46	-7,15**
Son test	40	15,78	2,03	

** $p < 0,01$

Tablo 4.4.1 incelendiğinde, program önerisinin denendiği gruba uygulanan bilişsel başarı testinin ön test – son test ortalamaları arasındaki farkın, bağımlı gruplar t testi sonucuna göre 0,01 düzeyinde manidar olduğu görülmektedir. Sonuç incelendiğinde t değerinin eksi değer alması nedeniyle farkın son test puanları lehine olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre öğrencilerin son test puanlarının ortalamasının ön test puanlarının ortalamasından yüksektir. Bu sonuç uygulanan program önerisinin öğrenci başarısına olumlu etkide bulunduğunu, öğrenci başarısını artırdığını göstermektedir.

V. BÖLÜM

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu bölümde araştırma bulgularıyla ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçları destekleyici tezi bildiri ve araştırmalarda ulaşılmış bulgulara yer verilmiştir.

5.1 Sonuçlar

- Araştırmaya katılan piyano öğretim elemanlarının kullanmakta oldukları öğretim programlarına ilişkin görüşleri doğrultusunda, piyano öğretim elemanlarının (%30,8) oranında öğretim programlarının bulunduğu, (%69,2) oranında ise herhangi bir piyano öğretim programlarının bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- Piyano öğretim programı kullanan öğretim elemanlarının, kullandıkları programlarda hedeflerin bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- Piyano öğretim programı kullanan öğretim elemanlarının, hedeflerin seviyeye uygunluğu konusunda da aynı oranda “hiç” (%19,2) cevabında tutarlı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretim elemanlarının bir kısmının (%11,5), hedefleri sınıf seviyesine çok az uygun bulduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- Piyano öğretim programı kullandıklarını belirten öğretim elemanlarının tamamının, kullandıkları programlarda, hedef davranışların bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Buradan hareketle, kullanılan programlarda çağdaş öğretim programı öğelerinden hedef ve hedef davranışların bulunmaması, bu programların tanımsal program olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

- (%30,8) oranında program kullandıklarını belirten öğretmen elemanlarının, kullandıkları programda hedeflerin (%19,2) oranında “hiç”, (%11,5) oranında “çok az” sıralı ve aşamalı olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçlar aslında kullanılan programlarda hedeflerin bulunmadığı kanıtlamakta ve bir önceki sonuçları desteklemektedir.
- Piyano öğretim programı kullanan öğretmen elemanlarının tamamının kullandıkları programda ünitelerin bulunmadığı (%30,8) sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuç kullanılan programın tanımsal program niteliğinde olduğunu belirten sonucu desteklemektedir.
- Piyano öğretim programı kullanan öğretmen elemanlarının tamamının, (%26,9) unun kullandıkları programda konuların bulunduğu, (%3,84) inde ise konuların bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Buradan hareketle program kullanan piyano öğretim elemanlarının, kullandıkları programlarda konuların bulunduğunu söyleyebiliriz.
- Piyano öğretim programı kullanan öğretmen elemanlarının tamamının, kullandıkları programda ünite ve konuların (%19,2) oranında “hiç”, (%11,5) oranında “çok az” hedeflerle tutarlı olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçlar aslında öğretmen elemanlarının kullanmakta oldukları piyano öğretim programlarında ünitelerin bulunmadığı, konuların ve ünitelerin bulunduğu öğretim programlarında ise konu ve hedef tutarlılığının çok az olduğu sonuçları ortaya koymaktadır.
- Piyano öğretim programı kullanan öğretmen elemanlarının tamamının kullandıkları programda yöntem ve tekniklerin bulunmadığı (%30,8) sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuç kullanılan programın tanımsal program niteliğinde olduğunu belirten sonucu desteklemektedir.

- Piyano öğretim programı kullanan öğretmenlerin tamamının kullandıkları programda yöntem ve tekniklerin hedeflerle tutarlı olmadığı (%30,8) sonuçlarına ulaşılmıştır. Yöntem ve tekniklerin bulunmadığını belirten öğretmen oranı (%30,8) ile yöntem ve tekniklerin hedeflerle tutarlı olmadığını belirten öğretmen oranı (%30,8) karşılaştırıldığında sonuçların tutarlı olduğu gözlenmektedir.
- Piyano öğretim programı kullanan öğretmenlerin tamamının kullandıkları programda öğretme durumlarının olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.
- Piyano öğretim programı kullanan öğretmenlerin tamamının, kullandıkları programda öğretme durumlarının hedeflerle tutarlı olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğretme durumlarının bulunmadığını belirten öğretmen oranı (%30,8) ile öğretme durumlarının hedeflerle tutarlı olmadığını belirten öğretmen oranı (%30,8) karşılaştırıldığında sonuçların tutarlı olduğu gözlenmektedir.
- Piyano öğretim programı kullanan öğretmenlerin tamamının kullandıkları programda sınama ölçme durumlarının olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuç kullanılan programın tanımsal program niteliğinde olduğunu belirten sonucu da desteklemektedir.
- Piyano öğretim programı kullanan öğretmenlerin tamamının kullandıkları programda sınama ölçme durumlarının hedeflerle tutarlı olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Sınama ölçme durumlarının bulunmadığını belirten öğretmen oranı (%30,8) ile sınama ölçme durumlarının hedeflerle tutarlı olmadığını belirten öğretmen oranı (%30,8) karşılaştırıldığında sonuçların tutarlı olduğu gözlenmektedir.

- Piyano öğretim programı kullanan öğretim elemanlarının tamamının kullandıkları programda değerlendirme işlemlerinin olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuç kullanılan programın tanımsal program niteliğinde olduğunu belirten sonucu da desteklemektedir.
- *Birinci alt probleme ilişkin olarak*, Piyano öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğunun herhangi bir öğretim programı kullanmadığı(%69,2), öğretim programı kullandığını belirten kesimin ise(%30,8) kullandıkları programda çağdaş program öğelerinin büyük bir oranla olmadığı tespit edilmiş ve buradan hareketle bu programların tanımsal program olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- Piyano eğitimi sürecine başlarken uygulanması gereken temel davranışları kavramaya ilişkin hedef ve hedef davranışların, araştırma için hazırlanan piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. Yarıyılında yer alması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.
- Piyano eğitimi sürecine başlarken uygulanması gereken parmak ucunu tuşeye doğru oturtabilmeye ilişkin hedef ve hedef davranışların, araştırma için hazırlanan piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. Yarıyılında yer alması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.
- Piyano eğitimi sürecine başlarken uygulanması gereken “doğru oturuş ve duruş kuralları” na ilişkin hedef ve hedef davranışların, araştırma için hazırlanan piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.
- Piyano eğitimi sürecine başlarken uygulanması gereken “omuz, dirsek, bilek konumunu doğru oturtabilme” ye ilişkin hedef ve hedef davranışların, araştırma için hazırlanan piyano dersi öğretim programı

model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.

- Piyano eğitimi sürecine başlarken uygulanması gereken ilk ve en önemli tekniklerden biri olan “bağlı çalmaya ilişkin fiziksel güç noktalarını kavrayabilme” ye ilişkin hedef ve hedef davranışların, araştırma için hazırlanan piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.
- Piyano eğitimi sürecine başlarken uygulanması gereken ilk ve en önemli tekniklerden biri olan “sağ ve sol elin 1,2,3,4 ve 5. parmaklarıyla 9 nota içerisinde bağlı çalabilme” ye ilişkin hedef ve hedef davranışların, araştırma için hazırlanan piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.
- Müzik eğitimi sürecine başlarken öğrenilmesi gereken kavramlardan biri olan ve piyano eğitimi ile desteklenen “ölçü kavramı” ile ilgili hedef ve hedef davranışların, araştırma için hazırlanan piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.
- Müzik eğitimi sürecine başlarken öğrenilmesi gereken kavramlardan biri olan ve piyano eğitimi ile desteklenen “motif kavramı” ile ilgili hedef ve hedef davranışların, araştırma için hazırlanan piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.
- Müzik eğitimi sürecine başlarken öğrenilmesi gereken kavramlardan biri olan ve piyano eğitimi ile desteklenen “cümle kavramı” ile ilgili hedef ve hedef davranışların, araştırma için hazırlanan piyano dersi öğretim

programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.

- Müzik eğitimi sürecinde müzik formlarının en önemli öğelerinden olan, cümleleme kavramını pekiştiren ve piyano eğitimi ile desteklenen “ifade bağı” ile ilgili hedef ve hedef davranışların, araştırma için hazırlanan piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.
- Müzik eğitimi sürecinde müzik formlarının en önemli öğelerinden olan, cümleleme kavramını pekiştiren ve piyano eğitimi ile desteklenen “ifade bağının müziksel ifadedeki önemi” ile ilgili hedef ve hedef davranışların, araştırma için hazırlanan piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.
- Piyano çalmada ses dinamiklerini belirginleşme konusunda “motifleri değişik şekillerde ifadelendirmeden haz duyma” ile ilgili hedef ve hedef davranışların, araştırma için hazırlanan piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.
- Piyano çalmada ses dinamiklerini belirginleşme konusunda “teknik yardımı ile ifadelendirme” ile ilgili hedef ve hedef davranışların, araştırma için hazırlanan piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf I. yarıyılında yer alması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.
- Üçüncü alt probleme ilişkin olarak, araştırma için hazırlanan piyano öğretim programının 1. sınıf 1. yarıyıl piyano öğrencilerine uygulanmadan önceki bilişsel durumları ile uygulandıktan sonraki bilişsel durumları arasında anlamlı ve olumlu yönde bir fark olduğu, buradan

hareketle de hazırlanan programın, öğrenmeyi bilişsel yönden olumlu etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

- Araştırma için hazırlanan piyano öğretim programının uygulanış sürecinde gözlemcilerin gözlediği davranışların dönem başı, ortası ve sonundaki gerçekleşme düzeylerinin oldukça yüksek olduğu ve buradan hareketle, hazırlanan programın öğrenmeyi olumlu etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.
- Araştırma için hazırlanan piyano öğretim programının uygulanış sürecinde gözlemcilerin, dönem başı, ortası ve sonundaki gözlenen puanlar ortalamalarının arasındaki farkların anlamlı düzeyde yüksek olduğu ve buradan hareketle de hazırlanan programın, öğrenmeyi olumlu etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.
- Araştırma için hazırlanan piyano öğretim programı 1. sınıf öğrencilerine uygulandıktan sonra gözlem sonuçlarında dönem başında öğrencilerin sadece 15'i davranışları orta düzeyde gerçekleştirirken geriye kalan 25' i düşük düzeyde gerçekleştirmektedir. Bu öğrencilerin henüz eğitim almaması ve pratik yapmaması nedenleriyle beklenen bir durumdur. Dönem ortasına gelindiğinde öğrencilerden 8' inin (% 20'sinin) davranışları yüksek düzeylerde gerçekleştirmekte olduğu; sadece 3 öğrencinin davranışları düşük düzeyde gerçekleştirdiği, diğer öğrencilerin ise davranışları orta düzeyde gerçekleştirdiği sonucu çıkmaktadır. Dönem sonuna gelindiğinde öğrencilerden sadece birinin davranışları düşük düzeyde gerçekleştirdiği (Bu öğrencinin dönem ortasındaki puanı oldukça yüksek sayılır. Bu nedenle dönem sonu gözlemler sırasında özel bir durum, örneğin hastalık, rahatsızlık veya gözlemcilerin dikkatsizliği gibi, yaşanmış olabilir.). 5 öğrencinin davranışları orta düzeyde gerçekleştirdiği; 34 öğrencinin (% 85'inin) davranışları yüksek düzeyde gerçekleştirdiği görülmektedir. Genel ortalamalar incelendiğinde ise

dönem başında gözlenen davranışların düşük düzeyde gerçekleştiği, dönem ortasında orta düzeyde, dönem sonunda ise yüksek düzeyde gerçekleştiği gözlenmektedir. Bu sonuçlar, verilen eğitimin ve geliştirilerek önerilen programın işe yaradığını, öğrencilerin davranışları kazanma düzeyinde önemli derecede etkide bulunduğunu göstermektedir.

5.2 Tartışma

Araştırmanın bu bölümünde, elde edilen sonuçların yine bu konularda yapılan benzer araştırma sonuçları ile ilişkilerine yer verilmiştir.

S. Gürşen OTACIOĞLU (2005) “Müzik Öğretmenliği Piyano Eğitimi Dersi İçin Bir Model Denemesi” adlı doktora tezinde, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda uygulanmakta olan piyano dersi doğrultusunda kullanılan öğretim yöntemlerinin eleştirisini yapmış ve ülkemizin koşullarına uygun bir piyano öğretim modelinin nasıl olması konusunda detaylandırılmış bulgularını, programlandırılmış öğretime dayalı olarak geliştirilmesi, ve uygulamadaki yansımalarına bakmıştır. Deney ve kontrol grubu kullanan araştırmacı sonuç olarak 1. sınıf güz dönem piyano dersi için geliştirilen öğretim modelinin ve yönteminin, klasik piyano eğitimine dayalı olarak verilen piyano dersinden daha etkili ve geliştirici olduğunu deneysel olarak kanıtlamıştır.

Sonuç olarak çağdaş öğretim yöntemlerinin klasik öğretim yöntemlerine göre daha etkin olduğu ve planlı ve programlı eğitimin çağdaş eğitimdeki gerekliliğinin önemi konusunda ortak bulgulara ve önerilere rastlanmıştır.

N.İpek KIVRAK (2003) “Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Piyano Eğitimi” adlı bildirisinde, Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki lisans derslerini değerlendirerek alan dersleri kapsamındaki piyano eğitimi dersinin diğer derslerle

ilişkilendirilmesini irdelemiş ve piyano derslerinin büyük bir oranla alan derslerinde etkili araç niteliğindeki tek çalgı olduğunu vurgulamıştır. Müzik öğretmenliği lisans programı ders tanımlarında “piyano eğitimi ve öğretimi, bu programın temelini oluşturur” ifadesinden yola çıkarak tanımdaki ifadede yerini bulan ancak programda yer alışı şekliyle bu ifadeyle çelişen bir planlamadan bahsetmiştir. Bu bildiride, piyano derslerinin 8 yarıyla dağılımının artırılması ve etkili bir planlama için çağdaş bir piyano öğretim programına ihtiyaç olduğu vurgulanmaktadır. Bu araştırmada piyano öğretim programları ile ilgili ortaya konulan eksiklik ile bildiride vurgulanmak istenen çağdaş piyano eğitiminin gerekleri arasında araştırmayı destekleyici paralellikler tespit edilmiştir.

A. Meral TÖREYİN (1999) “Çağdaş Eğitimde Program ve Ses Eğitimi Programları” adlı bildirisinde, eğitim ve öğretimin belli bir plan ve program çerçevesinde yürütülmesi gerekliliğinden yola çıkarak, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki tanımsal programların çağdaş eğitim ve öğretim süreciyle çeliştiğini vurgulamıştır. Hazırlanan bu bildiride halen Türkiye’de mesleksi müzik eğitimi veren kurumlar ve uygulamakta oldukları “şan eğitimi” olarak bilinen, içinde şan, şarkı söyleme, koro ve konuşma eğitimleri gibi insan sesiyle ilgili birçok eğitimi de bulunduran ses eğitiminde çağdaş öğretim programları sorunlarında ortak bulgulara rastlanmıştır.

Mehtap VURAL (2006) “İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı Bilişsel Amaçlarına Ulaşma Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi” adlı Yüksek Lisans tezinde İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersi bilişsel amaçlarına ulaşma düzeyleri çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Sonuç olarak oluşan tüm farklılıkları etkileyen faktörlerin hangileri olacağı konusunda tartışılmış ve yeni oluşturulan Fen ve Teknoloji dersi öğretim programı ile eski program karşılaştırılarak konuyla ilgili önerilerde bulunulmuştur. Eski ve yeni program karşılaştırmasından elde edilen verilerde çağdaş program öğeleri konusunda ve yapılan önerilerde ortak bulgulara rastlanmıştır.

Çiğdem SÖKER (2006) “Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Çıkışlı 1. sınıf Keman Öğrencilerine Temel Davranışları Kapsayıcı Bir Öğretim Programı Model Önerisinin Uygulanması” adlı Yüksek Lisans tezinde Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim/Anasanat Dalı Bireysel Çalgı Eğitimi(B.Ç.E.) 1(Keman) dersi için kullanılmakta olan mevcut öğretim programlarının durumu incelenmiştir. Buradan yola çıkarak temel davranışları içeren, kapsamlı bir B.Ç.E. 1(Keman) Dersi Öğretim Programı Model Önerisi oluşturulmuş ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda hazırlanan, temel davranışları kapsayıcı B. Ç. E. 1(Keman) Dersi Öğretim Programı Model Önerisi’nin Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi çıkışlı 1. sınıf keman öğrencilerine uygulanması, keman eğitimi açısından değerlendirilmiştir. Buradan hareketle; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi çıkışlı 1. sınıf keman öğrencilerinin hedeflere ulaşmada ve temel davranışlardaki eksiklikleri gidermede, oluşturulan programın çağdaş program öğelerini içermesi bakımından, bu araştırma ile paralellik gösterdiği ve sonuç olarak ortak bulgular ve öneriler içerdiği tespit edilmiştir.

Türkan FIRINCI (2006) “Küreselleşmenin Öğretim Programları Üzerine Etkisi (İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı Örneği)” adlı Yüksek Lisans tezinde küreselleşmenin etkisiyle gelişen yeni eğitim felsefeleri ve yaklaşımları saptanarak, bu görüşler çerçevesinde ortaya çıkan yeni insan tipinin ve onun taşıyıcısı olması beklenen küresel değerlerin, yeni geliştirilen öğretim programlarında yer alıp almadığını araştırmıştır. Bu araştırmada örnek olarak “İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 4. Sınıf Öğretim Programı” ele alınarak bu programın temele aldığı eğitim felsefesi, görüşü ve yaklaşımı tanıtılmış, ayrıca bu programın dayandığı eğitim görüşü ve felsefesinin küreselleşmenin öne sürdüğü yenilik gereksinimlerini karşılayıp karşılamadığı tartışılmıştır. Yapılan bu araştırmada gelişen ve değişen toplum düzeyine ayak uydurabilmek ve daha etkin bir eğitim sağlayabilmek için günümüz programlarının sürekli geliştirilmesi konusunda ortak bulgulara ve önerilere rastlanmıştır.

Çiğdem MERT (2006) “İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersi Öğretim Programı Birinci Kademe Bilişsel Amaç Ve Davranışlarına Ulaşma Durumunun Değerlendirilmesi” adlı Yüksek Lisans tezinde İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin, ilköğretim müzik dersi öğretim programına göre bilişsel davranışlara ulaşma durumları tespit edilmeye çalışılmış, elde edilen bulgulara dayanılarak önerilerde bulunulmuştur. Bilişsel davranışlara ulaşma durumlarında elde edilen sonuçlarda ortak bulgulara ve önerilere rastlanmıştır.

Alper GÖRSEV (2006) “Abant İzzet Baysal Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin “Piyano Eğitimi”, “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” ve “Eşlik (Korepetisyon)” Dersleri İle Okul Şarkılarına Doğaçlama Eşlik Becerileri Arasındaki İlişkiler” adlı Yüksek lisans tezinde, müzik eğitimi anabilim dalı son sınıf öğrencilerinin “Piyano Eğitimi”, “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” ve “Eşlik (Korepetisyon)” dersleri ile okul şarkılarına doğaçlama eşlik becerileri arasındaki ilişkileri saptamış ve öğretim programlarında bu becerilere etkisi olduğu düşünülen derslerin mevcut durumları ile ilgili öğretim elemanı ve öğrenci görüşlerine yer vermiştir. Piyano dersiyle doğrudan ilişkisi bulunan “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” ve “Eşlik (Korepetisyon)” derslerinin öğretim programları ile ilgili tespitlerde ortak bulgulara rastlanmıştır.

Deniz Ekinci VURAL (2006) “Okul Öncesi Eğitim Programındaki Duyuşsal ve Sosyal Becerilere Yönelik Hedeflere Uygun Olarak Hazırlanan Aile Katılımlı Sosyal Beceri Eğitimi Programının Çocuklarda Sosyal Becerinin Gelişimine Etkisi” adlı Yüksek Lisans tezi’nde aile katılımlı sosyal beceri eğitimi programı geliştirmiş ve ailelerden destek alan bir yaklaşımla okul öncesi eğitim almakta olan 6 yaş grubu çocukların temel sosyal becerilerindeki gelişime bakmıştır. Okul öncesi eğitimde sosyal becerilerin geliştirilmesine dayalı ulaşılması beklenen hedeflere uygun program geliştirilmesi aşamasında çağdaş program hazırlama teknikleri ve çağdaş programın öğeleri konularında yapılan bu tezde ortak bulgulara paralellik gözlenmektedir.

James BASTEİN (1986) “Teknik 1. Aşama” adlı kitabında piyano eğitimine başlangıç aşamasında, metodik olarak geçilmesi gereken temel teknik ve davranışlara aşamalı bir yaklaşımla değinmiştir. Araştırma için hazırlanan piyano öğretim programındaki ulaşılması beklenen hedeflerle bu kitaptaki metodik sıralama doğrultusunda hedeflerin sıralı ve aşamalı olması bakımından ortak bulgular gözlemlenmektedir.

James BASTEİN (1986) “Teori” adlı kitabında piyano eğitimine okul öncesi başlangıç aşamasında, gerekli olan temel teknik ve davranışlara metodik bir yaklaşımla değinmiştir. Araştırma için hazırlanan piyano öğretim programındaki ulaşılması beklenen hedeflerle bu kitaptaki metodik sıralama doğrultusunda hedeflerin sıralı ve aşamalı olması bakımından ortak bulgular gözlemlenmektedir.

James BASTEİN (1986) “Performans 1. Aşama” adlı kitabında piyano eğitimine okul öncesi başlangıç aşamasında, gerekli olan temel teknik ve davranışlara metodik bir yaklaşımla çalışıcılık bakımından değinmiştir. Araştırma için hazırlanan piyano öğretim programındaki ulaşılması beklenen hedeflerle bu kitaptaki metodik sıralama doğrultusunda hedeflerin sıralı ve aşamalı olması bakımından ortak bulgular gözlemlenmektedir.

James BASTEİN (1986) “Teori ve Teknik” adlı kitabında piyano eğitimine okul öncesi başlangıç aşamasında, gerekli olan temel teknik ve davranışlara metodik bir yaklaşımla değinmiştir. Araştırma için hazırlanan piyano öğretim programındaki ulaşılması beklenen hedeflerle bu kitaptaki metodik sıralama doğrultusunda hedeflerin sıralı ve aşamalı olması bakımından ortak bulgular gözlemlenmektedir.

Michael AARON (1985) “Piyano” adlı kitabında piyano eğitimine başlarken büyük önem taşıyan oturuş ve duruş kurallarını, el konumlarını açıklamış ve piyanoya başlangıç aşamasında orta do konumunda 9 nota içerisinde bağlı çalma ile ilgili önemli yaratılarda bulunmuştur. Piyano eğitiminde temel davranışlar ve teknikler açısından büyük önem taşıyan bağlı (legato) çalma tekniğinin hemen ardından kısa ve kesik (staccato) tekniğine geçiş aşamasında ulaşmayı beklediği hedeflerin, hazırlanan

program dahilinde sıralı ve aşamalı oluşuyla örtüşmekte ve hedef aşamalarında paralellikler göstermektedir.

Michael DURNİN (1993) “Mozart çalmayı Öğrenmek” Adlı kitabında Piyanoye eğitime başlangıç aşamasındaki hedeflere ulaşılmasında Mozart ezgilerinden yararlanılmış ve bu ezgileri metodik bir sırayla sunmuştur. Hazırlanan piyano öğretim programındaki konu sıralamaları ile kitaptaki konu geçişleri arasında paralellikler tespit edilmiş ve bu tespitlerden program hazırlama aşamasında yararlanılmıştır.

BÖLÜM VI

ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda geliştirilen öneriler, araştırmacıya öneriler ve uygulayıcıya önerilere yer verilmiştir.

6.1 Öneriler

Eğitimin planlı, programlı ve aşamalı bir süreç olduğu kaçınılmaz bir gerçektir. Bu gerçek doğrultusunda öğretim programları, eğitim sürecinde büyük bir önem taşımaktadır. Ancak Türkiye'deki müzik öğretmenliği anabilim dallarındaki piyano derslerinin öğretim programlarının bulunmayışı bu gerçekle çelişmektedir. Piyano derslerinde tanımsal programdan ileri gitmeyen bir planlama, o planlamada çağdaş program öğelerinin bulunmayışı anlamına gelmektedir. Piyano programlarında, program öğelerinin birçoğunun bulunmayışı, yada sadece konulardan oluşan tanımsal programlar oluşu, piyano derslerinde eksikliklerin tamamlanamayıp yanlışlıkların düzeltilememesi gibi kötü sonuçlara yol açabilir. Bu sebeplerden dolayı piyano derslerine yönelik öğretim programı hazırlama ve geliştirme çalışmalarına yer verilmelidir.

Müzik öğretmeni yetiştiren üniversitelerin birer bilim yuvası olduğu gerçeğinden yola çıkarak, bu kurumlardaki eğitim ve öğretim tecrübelerinin, plansız ve programsız bir öğretim sebebiyle usta-çırak ilişkisiyle yürütülmeye çalışılması üniversite sitemine hiçte yakışmayan bir yaklaşım olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda tüm öğeleri içeren öğretim programlarının kullanılması yoluna gidilmelidir.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumları tercih eden öğrencilerin güzel sanatlar liselerinden ve alan dışı okullardan geldiği gerçeği göz önüne alınırsa, farkı iki öğrenci grubunun üniversitedeki eğitimleri süresince ortak ve ayrı standartları yakalayabilmeleri için de öğretim programları büyük önem taşımaktadır. Eğitimde fırsat eşitliğini yakalayabilmek için, eğitimin planlı, programlı ve aşamalı bir süreç

olduğu göz ardı edilmemeli ve duyarlı bir duruma getirilmiş öğretim programlarının kullanılması gerekmektedir.

“Piyano Öğretim Programı Model Önerisi ve Uygulamadaki Görünümü” adlı bu araştırmada; Türkiye’deki müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki mevcut piyano öğretim programlarının durumu ortaya koyulmuş ve tanımsal nitelikteki bu programlara öneri getirmek amacıyla, çağdaş program hazırlama teknikleri kullanılarak sekiz yarıyılık taslak bir piyano öğretim programı oluşturulmuştur. Uzman görüşlerine başvurularak hazırlanan bu program A.İ.B.Ü. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı birinci sınıf birinci yarıyıl piyano öğrencilerine uygulanmıştır. Dönem başı dönem ortası ve dönem sonu olmak üzere üç aşamada üç uzman gözlemci tarafından gözlenen öğrencilerin, hazırlanan programın hedeflerine ulaşmadaki yeterliliklerine bakılmıştır. Hazırlanan piyano öğretim programının hedefleri sorulaştırılarak dönem başında ve sonunda olmak üzere ön test son test karşılaştırılması yapılmıştır. Gözlem bulgularından ve bilişsel test bulgularından alınan sonuçlarda, önerilen programın hedeflere ulaşmada oldukça etkin olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğretim elemanlarının bir çoğunun, kullandıkları bir öğretim programının olmadığı, öğretim programı kullananların programlarının ise tanımsal program niteliğinde olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bu sonuçlardan hareketle piyano derslerine yönelik öğretim programı hazırlama, geliştirme, değerlendirme ve çözümleme çalışmalarına yer verilmelidir. Bu yolla öğrencilerin eğitim süreçlerinde hedeflere ulaşma başarılarının artacağı, teknik eksiklik ya da yanlışlıkların düzeltilebileceği ve öğrencilerin piyano yaşantılarında temelleri sağlam atılmış eğitimci kimliklerinin yanı sıra birer çalıcı olarak da değer görmeleri sağlanacağı düşünülebilir.

6.2 Araştırmacıya Öneriler

Bu araştırmada oluşturulan Piyano Öğretim Programı Model Önerisi' nin hedeflerine ilişkin etüt ve eser dağarcığı oluşturma çalışmaları yapılabilir.

Oluşturulan Piyano Öğretim Programı Model Önerisi'nin sadece 1. sınıf birinci yarıyılı için uygulamadaki görünümüne bakılmıştır. Oluşturulan program tüm sınıf düzeylerini kapsamaktadır. Bu nedenle her sınıf düzeyi için uygulamadaki görünümeler araştırılabilir.

Bu araştırmanın gözlem sürecinde, güzel sanatlar liselerinden mezun öğrenciler ile genel liselerden mezun öğrenciler arasında birtakım düzey farklılıkları görülmüştür. Buradan hareketle bundan sonra yapılacak olan program çalışmalarında bu iki lise için ayrı program geliştirme çalışmaları yapılabilir.

6.3 Uygulayıcıya Öneriler

Oluşturulan Piyano Öğretim Programı Model Önerisi, alan uzmanları ve öğretim elemanları tarafından geliştirilerek değiştirilebilir.

Hedeflere ulaşma sürecinde piyano eğitimi kriterleri oluşturulup programlamaya dahil edilebilir.

Düzyer farklılıklarından kaynaklanan hedeflere ulaşma süreci yeniden değerlendirilebilir.

Araştırma için hazırlanan Piyano Öğretim programı Model Önerisi, Talim Terbiye Enstitüsüne sunulabilecek piyano öğretim programlarına temel teşkil edebilir.

KAYNAKÇA

- AARON, Michael.** Klavierschule, Berlin: Neue revidierte Auflage, 1985
- BASTIEN, James.** Bastien Piano Basics Theory Primer Level, San Diego California: Kjos Music Company, 1985
- BASTIEN, James.** Bastien Piano Basics Performance Level 1, San Diego California: Kjos Music Company, 1985
- BASTIEN, James.** Bastien Piano Basics Technic Primer A, San Diego California: Kjos Music Company, 1986
- BASTIEN, James.** Bastien Piano Basics Theory & Technic Primer A, San Diego California: Kjos Music Company, 1987
- BOBETSKY, Victor.** “ Piyano Yeterliliği , Başarılı Müzik Öğretmenleri İçin Mükemmel Eşlikleme”. Teaching Music, 2004
[http://weblinks1.epnet.com/citation.asp?tb=1& ua=bo+B%5F+...\(02.05.2007\)](http://weblinks1.epnet.com/citation.asp?tb=1& ua=bo+B%5F+...(02.05.2007))
- BURKARD, J. Alexander.** Neue Anleitung Für Das Klavierspiel, Mainz Germany: B.Schott's Söhne, 1961
- DEMİREL, Özcan.** Genel Öğretim Yöntemleri, Ankara: Usem Yayınları, 1995
- DURNİN, Michael.** Learn To Play Mozart, London: Usborne Publishing Ltd., 1993
- FIRINCI, Türkan.** “Küreselleşmenin Öğretim Programları Üzerindeki Etkisi (İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı Örneği” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2006
- GÖRSEV, Alper.** “Abant İzzet Baysal Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin “Piyano Eğitimi”, “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” ve “Eşlik (Korepetisyon)” Dersleri İle Okul Şarkılarına Doğaçlama Eşlik Becerileri Arasındaki İlişkiler” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006
- KIVRAK, İpek.** “Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Piyano Eğitimi” Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, Malatya, 2003
http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/I-Kivrak_1.html(02.05.2007)
- MERT, Çiğdem** “İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersi Öğretim Programı Birinci Kademe Bilişsel Amaç Ve Davranışlarına Ulaşma Durumunun

- Değerlendirilmesi” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2006
- SÖNMEZ, Veysel.** Program Geliştirmede Öğretmen El kitabı, Ankara: Anı Yayıncılık, 2001
- OTACIOĞLU, Sena Gürşen.** “Müzik Öğretmenliği Piyano Eğitimi Dersi İçin Bir Model Denemesi” Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Atatürk Eğitim Fakültesi, 2005
- “ÖZÇELİK, D. Ali.** Eğitim Programları ve Öğretim, Ankara: Ö.S.Y.M. Yayınları, 1992-93” Aktaran, Akbulut, Efe. “Keman Öğretim Programlarında Öngörülen Temel Hedeflerin Gerçekleşme Durumu”. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996
- ÖZTOSUN. Öznur-BARIŞ AKGÜL, Dolunay.** “Bireysel Çalgı Eğitimi I (Keman) Dersi Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeylerinin Belirlenmesi” 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu, Isparta, 2004
- SÖKER, Çiğdem.** “Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik öğretmenliği Anabilim Dalı’nda, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Çıkışlı 1. Sınıf Keman Öğrencilerine Temel Davranışları Kapsayıcı Bir Öğretim Programı Model Önerisinin Uygulanması” Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006
- TARMAN, Süleyman.** Müzik Eğitiminin Temelleri, Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları, 2006
- TEZCAN, Mahmut.** Eğitim Sosyolojisi, Ankara: Bilim Yayınları, 1988
- TÖREYİN, Ayşe Meral.** “Çağdaş eğitimde program ve Ses Eğitimi Programları” I. Ulusal Sanat Eğitimi ve Sorunları Sempozyumu, Çanakkale, 1999
http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/M-Toreyin_5.html(01.05.2007)
- “TÜRKÇE SÖZLÜK.** Türk Dil Kurumu, İstanbul: Milliyet Tesisleri, 1992.”Aktaran, Varış, Yakup Alper. “Viyola ve Kemanın Benzer ve Farklı Özelliklerinin Fiziki ve Tenkil Kullanım Açısından İncelenmesi ve Bu Özelliklerin Ortaya Çıkardığı İlişkilerin Viyola Eğitimine Yansıması”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2002

“**UÇAN, Ali.** Eğitimde Program Geliştirme, Ankara: Ders Notu, 1982.” Aktaran Akbulut, Efe. “Keman Öğretim Programlarında Öngörülen Temel Hedeflerin Gerçekleşme Durumu”. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996

UÇAN, Ali. Müzik Eğitimi Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1994

VARIŞ, Fatma. Eğitimde Program Geliştirme Teoriler- Teknikler, Ankara: Alkım Yayıncılık, 1996

VURAL, Ekinci Deniz. “Okul Öncesi Eğitim Programındaki Duyuşsal ve Sosyal Becerilere Yönelik Hedeflere Uygun Olarak Hazırlanan Aile Katılımlı Sosyal Beceri Eğitimi Programının Çocuklarda Sosyal Becerinin Gelişimine Etkisi” İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006

VURAL, Mehtap. “İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı Bilişsel Amaçlarına Ulaşma Düzeyinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi” Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006

YILDIRIM, Ali- ŞİMŞEK, Hasan. Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2000

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Yavuz Durak

Sürekli Adresi : A.İ.B.Ü. Prefabrik Lojmanları B Blok No:107
BOLU

Doğum Yeri ve Yılı :Kırklareli - 1972

Yabancı Dili : İngilizce

İlköğretim : Doktor İlhami Tankut İlkokulu – Mezuniyet 1983, Hızır Reis Orta Okulu – Mezuniyet 1986

Ortaöğretim : Antalya Lisesi – Mezuniyet 1989

Lisans : Gazi Üniversitesi Eğitim Fak. Müzik Bölümü – Mezuniyet 1993

Yüksek Lisans : Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü – Mezuniyet 1997

Çalışma Hayatı : İlk müzik eğitimine babası Saim DURAK ile başladı. 1989 yılında G.Ü. Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü'ne girdi.Yrd. Doç. İpek KIVRAK ile piyano çalıştı. 1993 yılında mezun oldu ve aynı yıl G.Ü.Fen Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimine başladı. 1993-1997 yılları arasında G.Ü. ve Ankara A.G.S.L'nde sözleşmeli piyano öğretmenliği yaptı. Aynı yıllar arasında Nallıhan Çamalan İlköğretim Okulu ve Ankara Solfasol İmam Hatip Lisesi'nde müzik öğretmenliği yaptı. 1997 yılında Yüksek Lisans programından mezun oldu. 1997'de Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'nde Öğretim Görevlisi olarak göreve başladı. Halen A.İ.B.Ü'de Öğretim Görevlisi olarak görev yapmakta olan Yavuz DURAK aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsünde doktora öğrenimine devam etmektedir.

EKLER

Ek-1**PIYANO ÖĞRETİM PROGRAMI MODEL ÖNERİSİ**

I. SINIF I. DÖNEM PİYANO DERSİ TASLAK ÖĞRETİM PROGRAMI

AMAÇLAR

1. Piyano çalmada doğru oturuşun önemini kavrayabilme.
2. Omuz, dirsek, bilek konumunu doğru oturtabilme.
3. Piyano çalmada temel davranışları tanıyabilme.
4. Parmak ucunu tuşeye doğru oturtabilme.
5. Bağlı çalmaya ilişkin fiziksel güç noktalarını tanıyabilme.
6. Doğru devinimlerle bağlı çalabilme.
7. Sağ ve sol elin 1. 2. 3. 4. ve 5. parmaklarını kullanarak dokuz nota içerisinde bağlı (legato) çalabilme.
8. Ölçü kavramını müzik formları açısından tanıyabilme.
9. Cümle kavramını müzik formları açısından tanıyabilme.
10. Motif kavramını müzik formları açısından tanıyabilme.
11. İfade bağı kavramını tanıyabilme.
12. İfade bağının müziksel ifadedeki önemini kavrayabilme.
13. Motifleri değişik şekillerde ifadelendirmeden haz duyuş.
14. Teknik yardımıyla ifadelendirebilme.

ÜNİTELER:

1. Piyano çalmada temel davranışlar
2. Piyano çalmada temel teknikler
3. Piyanoda ifade basamakları

I. ÜNİTE

PİYANO ÇALMADA TEMEL DAVRANIŞLAR

1. KONUSU: PİYANODA OTURUŞ VE DURUŞ KURALLARI

1. Amaç: Piyano çalmada doğru oturuşun önemini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Piyano çalmaya uygun vücut pozisyonu alma.
2. Piyano çalmaya uygun vücut pozisyonunda bedensel kurulma.

2. Amaç: Omuz, dirsek, bilek konumunu doğru oturtabilme.

Davranışlar:

1. Omuz, dirsek, bilek konumunu doğru oturtabilme ile ilgili verilen bilgileri idrak etme.
2. Omuz, dirsek, bilek konumunu doğru oturtabilme ile ilgili verilen bilgileri uygulama

II. KONUSU: PİYANODA TEMEL DAVRANIŞLAR BİLGİSİ

1. Amaç: Piyano çalmada temel davranışları tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Piyano çalmada, elin tuşe üzerinde alması gereken pozisyonu gösterme.
2. Piyano çalmada, elin tuşe üzerinde alması gereken pozisyonu söyleme.

2. Amaç: Parmak ucunu tuşe ye doğru oturtabilme.

Davranışlar:

1. Parmak ucunu tuşe ye doğru oturtabilme ile ilgili verilen bilgileri kavrama.
2. Parmak ucunu tuşe ye doğru oturtabilme ile ilgili verilen bilgileri devinime bağlama.

ÜNİTENİN İÇERİĞİ

a. Alt Başlıklar

1. Doğru vücut pozisyonu bilgileri
2. Doğru el konumu bilgileri

b. Kullanılacak Araç-Gereçler

Piyano, piyano sandalyesi, Nota ve şekil materyali

ÖĞRETME ÖĞRENME DURUMLARI

- 1) Bu derste piyanoya doğru oturuşun, piyano çalmadaki önemi vurgulanarak öğrencinin derse hazırlanması.
1. Omuz, dirsek, bilek konumunun piyano sandalyesine oturulduğunda alması gereken pozisyonun gösterilmesi.
2. Oturuş ve duruş kurallarının, piyano çalmada temel davranışlar arasında olduğunun söylenmesi.
3. Parmak ucunu tuşe ye dik bir şekilde oturtulması ve son eklemden içe doğru kesinlikle bükülmemesi gerektiğinin vurgulanması.
4. Bağlı çalmaya ilişkin fiziksel güç noktalarının omuz dirsek bilek konumu ve buna bağlı olarak parmakların tuşe ye oturtulması ile ilgili el konumu olduğunun söylenmesi.

SINAMA ÖLÇME DURUMLARI

1. Piyano çalmaya ait temel davranışları uygulayarak, en uygun oturuş ve duruşu gösteriniz.
2. Piyano çalma ile ilgili en uygun el konumunu gösteriniz.
3. Parmak ucunun tuşe deki basış konumunu gösteriniz.

Yönerge

Bu araç, “piyanoda oturuş ve duruş kuralları” ve “piyanoda temel davranışlar bilgisi” konularını öğrencilerin kazanıp kazanmadığını ölçmek içindir.

Ölçmeyi uygun bir süreç içinde eğitimi aksatmayacak biçimde yapınız.

Öğrenci davranışlarını gözlerken ünitelerin konularını kullanınız.

1-Gözlenecek öğrenciyi belirleyiniz.

- 2-Öğrenciye konuları bir bütün olarak anlatınız.
- 3-Öğrenciden konuları tekrar etmesini isteyiniz.
- 4-Öğrenciyi aşağıdaki davranışlar bakımından gözleyiniz.
- 5-Öğrencinin her davranışına göre düzeyini ayrı ayrı saptayarak dereceleme ölçeğindeki uygun yere (x) işaretini koyunuz.

Gözlem aracı

Gözlenecek davranışlar

- 1-Doğru oturuşun önemini ne derecede anlayabiliyor?
- 2-Doğru oturuşu ne derecede gösterebiliyor?
- 3-Omuz dirsek bilek konumunu ne derecede anlayabiliyor?
- 4-Omuz dirsek bilek konumunu ne derecede sağlayabiliyor?
- 5-Parmak ucunun dik basması gerektiğini ne derecede anlayabiliyor?
- 6-Parmak ucunu tuşeye ne derecede doğru oturtabiliyor?
- 7-Piyanoda temel davranışları ne derecede estetikleştiriyor?

No	Öğrencinin Adı Soyadı	Gözlenecek Davranış No'su	Derecelendirme Ölçeği				
			Çok Az	Az	Orta	İyi	Çok İyi
		1					
		2					
		3					
		4					
		5					
		6					
		7					

II. ÜNİTE

PIYANO ÇALMADA TEMEL TEKNİKLER I

I. KONU: PİYANODA BAĞLI (LEGATO) ÇALMA TEKNİĞİ

1. Amaç: Bağlı çalmaya ilişkin fiziksel güç noktalarını tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Bağlı çalmaya ilişkin fiziksel güç noktalarının isimlerini söyleme.
2. Güç noktalarının özellikleri ile güç noktalarını eşleştirme.
3. Parmak kol ve vücut ağırlığını tuşeye aktarma.

2. Amaç: Doğru devinimlerle bağlı çalabilme.

Davranışlar:

1. Piyanoda bağlı çalmaya ilişkin bilgileri doğru davranımlarla birleştirme.
2. Piyanoda bağlı çalmayı otomatikleştirme.

3. Amaç: Sağ ve sol elin 1. 2. 3. 4. ve 5. parmaklarını kullanarak dokuz nota içerisinde bağlı çalabilme.

Davranışlar:

1. Legato tekniği ile bağlı çalma.
2. Dokuz nota içerisinde bağlı çalmayı pekiştirme.

ÜNİTENİN İÇERİĞİ

a. Alt Başlıklar

1. Bağlı çalmaya ilişkin fiziksel güç noktaları bilgisi
2. Bağlı çalmayı pekiştirme çalışmaları

b. Kullanılacak Araç-Gereçler

Piyano, piyano sandalyesi, Nota ve şekil materyali

ÖĞRETME ÖĞRENME DURUMLARI

1. Doğru devinimlerle bağlı çalabilmenin piyanodaki ilk ve en temel teknik olduğunun söylenmesi ve uygulanması.
2. Doğru devinimlerle bağlı çalmayı sağ ve sol elin 1. 2. 3. 4. ve 5. parmaklarını kullanarak dokuz nota içerisinde uygulanması.
3. Bağlı çalmaya ilişkin etken fiziksel güç noktalarının el konumundan oturuş ve duruşa kadar hangi noktalar olduğunun söylenmesi ve uygulanması.

SINAMA ÖLÇME DURUMLARI

1. Bağlı çalabilmenin temel çıkış noktasının doğru oturuş, duruş ve doğru omuz, dirsek, bilek konumu olduğunu çalarak gösteriniz.
2. Bağlı çalarken elimizin hangi fiziksel güç noktalarını kullandığımızı söyleyiniz.
3. Bağlı çalma bir temel davranış mıdır söyleyiniz.
4. Bağlı çalma bir temel teknik midir söyleyiniz.

Yönerge

Bu araç, “piyanoda bağlı çalma” konusunu öğrencilerin kazanıp kazanmadığını ölçmek içindir.

Ölçmeyi uygun bir süreç içinde eğitimi aksatmayacak biçimde yapınız.

Öğrenci davranışlarını gözlerken ünitelerin konularını kullanınız.

- 1-Gözlenecek öğrenciyi belirleyiniz.
- 2-Öğrenciye konuları bir bütün olarak anlatınız.
- 3-Öğrenciden konuları tekrar etmesini isteyiniz.

4-Öğrenciyi aşağıdaki davranışlar bakımından gözleyiniz.

5-Öğrencinin her davranışına göre düzeyini ayrı ayrı saptayarak dereceleme ölçeğindeki uygun yere (x) işaretini koyunuz.

Gözlem aracı

Gözlenecek davranışlar

1-Bağlı çalmanın bir temel teknik olduğunu ne derecede anlayabiliyor?

2-Bağlı çalmaya ilişkin uygun el pozisyonu almayı ne derecede sağlayabiliyor?

3- Bağlı çalmaya ilişkin uygun vücut pozisyonu almayı ne derecede sağlayabiliyor?

4-Omuz dirsek bilek konumunu doğru oturtabilmeyi ne derecede sağlayabiliyor?

5-Parmak ucunun dik basması gerektiğini ne derecede anlayabiliyor?

6-Parmak ucunu tuşeye ne derecede doğru oturtabiliyor?

7-Piyanoda bağlı çalmayı otomatikleştirmeyi ne derecede sağlayabiliyor?

No	Öğrencinin Adı Soyadı	Gözlenecek Davranış No'su	Derecelendirme Ölçeği				
			Çok Az	Az	Orta	İyi	Çok İyi
		1					
		2					
		3					
		4					
		5					
		6					
		7					

III. ÜNİTE

PIYANODA İFADE BASAMAKLARI

I. KONU: ÖLÇÜ, CÜMLE, MOTİF KAVRAMI

1. Amaç: Ölçü kavramını müzik formları açısından tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Ölçü kavramının tanımını açıklama.
2. Ölçü kavramının piyano çalmadaki önemini açıklama.

2. Amaç: Motif kavramını müzik formları açısından tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Motif kavramının tanımını açıklama.
2. Motif kavramının piyano çalmadaki önemini açıklama.

3. Amaç: Cümle kavramını müzik formları açısından tanıyabilme.

1. Cümle kavramının tanımını açıklama.
2. Cümle kavramının piyano çalmadaki önemini açıklama.

II. KONU: BAĞ KAVRAMI

1. Amaç: İfade bağı kavramını tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Piyano çalmada ifade bağının işlevini seçip işaretleme.
2. Piyano çalmada ifade bağının müziksel ifadede önemini beceri halinde gösterebilme.

2. Amaç: İfade bağının müziksel ifadedeki önemini anlayabilme.

Davranışlar:

1. İfade bağının müziksel ifadedeki önemini çalarak gösterme.
2. İfade bağını pekiştirici etütler çalma.

III. KONUS: TEKNİK YARDIMI İLE İFADELENDİRME

1. Amaç: Motifleri değişik şekillerde ifadelendirmeden haz duyuş.

Davranışlar:

1. Seslendirdiği piyano etüt ve parçalarındaki gürlük basamaklarını zevkle belirtme.
2. Piyano çalarken motifleri nasıl belirteceğini gösterme.

2. Amaç: Teknik yardımıyla ifadelendirebilme.

Davranışlar:

1. Piyanoda gürlük basamaklarını doğru devinimlerle çalma.
2. Teknik yardımıyla yorumlayabilmek için zihinsel kurulma.

ÜNİTENİN İÇERİĞİ

a. Alt Başlıklar

3. Ölçü kavramı
4. Motif kavramı
5. Cümle kavramı
6. Bağ kavramı
7. Teknik yardımıyla ifadelendirme

b. Kullanılacak Araç-Gereçler

Piyano, piyano sandalyesi, Nota ve şekil materyali

ÖĞRETME ÖĞRENME DURUMLARI

1. Ölçü kavramının müziksel ifadeyi belirginleştiren en önemli etken olduğunun gösterilmesi
2. Cümleleri ifade edebilmek için ifade bağına yukarıdan düşülmesi ve bağ sonundaki notayı kısa ve piyano çalarak cümle sonunu belirginleştirmenin gösterilmesi.

3. Motif kavramının müziksel ifadede en küçük bir müzik fikri olduğunun vurgulanması.
4. İfade bağının müzikte cümleleri belirttiğini ve her bir cümlenin diğerinden ayrılmasının önemini gösterilmesi
5. İfade bağına girerken yukarıdan tuşe ye düşülmesini çıkarken de elin tuşe den ayrılması gerektiğini gösterme.
6. Motifleri değişik şekillerde ifadelendirmenin müziksel ifadedeki önemini vurgulanması.
7. Teknik yardımıyla ifadelendirmenin ayrılmaz bir bütün olduğunun anlatılması.

SINAMA ÖLÇME DURUMLARI

1. Cümle kavramının başlangıç ve bitiş noktalarını hangi davranış ile belirteceğimizi çalarak gösteriniz.
2. Motif kavramının cümleleme deki önemini çalarak gösteriniz.
3. İfade bağının müziksel ifadede ne işe yaradığını anlatınız.
4. Cümle kavramının tanımını yapınız.

Yönerge

Bu araç, “ölçü, cümle, motif kavramı”,”bağ kavramı” ve “teknik yardımıyla ifadelendirme konularını öğrencilerin kazanıp kazanmadığını ölçmek içindir.

- Ölçmeyi uygun bir süreç içinde eğitimi aksatmayacak biçimde yapınız.
- Öğrenci davranışlarını gözlerken ünitelerin konularını kullanınız.

1-Gözlenecek öğrenciyi belirleyiniz.

2-Öğrenciye konuları bir bütün olarak anlatınız.

3-Öğrenciden konuları tekrar etmesini isteyiniz.

4-Öğrenciyi aşağıdaki davranışlar bakımından gözleyiniz.

5-Öğrencinin her davranışına göre düzeyini ayrı ayrı saptayarak dereceleme ölçeğindeki uygun yere (x) işaretini koyunuz.

Gözlem aracı**Gözlenecek davranışlar**

1-Ölçü kavramını ne derecede anlayabiliyor?

2-Cümle kavramını çalarak belirtmeyi ne derecede sağlayabiliyor?

3-Motif kavramının en küçük bir form ögesi olduğunu ne derecede anlayabiliyor?

4-İfade bağı ile cümleleri belirginleştirmeyi ne derecede sağlayabiliyor?

5-İfade bağına yukarıdan düşülerek başlanmasını ne derecede sağlayabiliyor?

6-İfade bağının sonunu piyano çalmayı ne derecede sağlayabiliyor?

7-Teknik yardımıyla ifadelendirmeyi ne derecede sağlayabiliyor.?

No	Öğrencinin Adı Soyadı	Gözlenecek Davranış No'su	Derecelendirme Ölçeği				
			Çok Az	Az	Orta	İyi	Çok İyi
		1					
		2					
		3					
		4					
		5					
		6					
		7					

I. SINIF II. DÖNEM PİYANO DERSİ TASLAK ÖĞRETİM PROGRAMI

AMAÇLAR

1. Sağ ve sol elin 1. 2. 3. 4. ve 5. parmaklarını kullanarak iki oktav içerisinde bağlı çalabilme.
2. Parmak değişiminin teknik gelişimdeki önemini kavrayabilme.
3. Yanlış parmak değişiminden kaynaklanan aksaklıkları fark ediş.
4. Parmak numarası okuma alışkanlığının teknik davranış içerisindeki önemini kavrayabilme.
5. Tuşeyi iki oktav kullanabilme.
6. Her iki elin aynı anda tüm parmaklarını koordineli bir şekilde kullanabilme.
7. Legato çalmadan staccato çalmaya geçişi uygulayabilme.
8. Doğru devinimlerle staccato çalabilme.
9. İki oktav içerisinde staccato tekniği ile ters ve koşut hareketli dizileri çalabilme.
10. Her iki elde iki ayrı tekniğin kullanım farklarını kavrayabilme.
11. Legato çalmadan staccato çalmaya geçişi uygulayabilme
12. Doğru devinimlerle staccato çalabilme.
13. İki oktav içerisinde staccato tekniği ile ters ve koşut hareketli dizileri çalabilme.
14. Her iki elde iki ayrı tekniğin kullanım farklarını kavrayabilme.
15. Legato ve staccato çalmaya ilişkin güç noktaları arasındaki farkı algılayış.

ÜNİTELER:

1. Piyanoda El Konumları
2. Piyano Çalmada Temel Teknikler II

I. ÜNİTE

PIYANODA EL KONUMLARI

I. KONU: SAĞ VE SOL ELİN 5. PARMAKLARINI ORTA DO KONUMUNDAN BİRER OKTAV YUKARI VE AŞAĞIYA YERLEŞTİRİLMESİ

1. Amaç: Sağ ve sol elin 1. 2. 3. 4. ve 5. parmaklarını kullanarak iki oktav içerisinde bağlı çalabilme.

Davranışlar:

1. İki oktav genişliğindeki dokuz nota içerisinde bağlı çalmayı geliştirici etüt ve parçaları tanıma.
2. Bu konumdaki bir parçayı çalışırken gözleri notadan ayırmadan çalma.

II. KONU: PARMAK DEĞİŞİMİ

1. Amaç: Parmak değişiminin teknik gelişimindeki önemini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Parmak değişiminin teknik gelişimindeki önemini açıklama.
2. Parmak değişiminin parmak numarası okuma alışkanlığına katkısını açıklama.

2. Amaç: Yanlış parmak değişiminden kaynaklanan aksaklıkları fark ediş.

Davranışlar:

1. Yanlış parmak değişiminden kaynaklanan aksaklıkları söyleme yazma.
2. Parmak değişimini zevkle estetikleştirme.

III. KONUS: PARMAS NUMARASI OKUMA ALIŞKANLIĞI

1. **Amaç:** Parmak numarası okuma alışkanlığının teknik davranış içerisindeki önemini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Parmak numarası okuma alışkanlığının piyanoda doğru ses üretimindeki önemini açıklama.
2. Parmak numarası okuma alışkanlığının piyano çalmada estetik görünüme katkısını açıklama.

IV. KONUS: İKİ OKTAV İÇERİSİNDE TERS VE KOŞUT HAREKETLİ DİZİLER

1. **Amaç:** Tuşeyi iki oktav kullanabilme.

Davranışlar:

1. Tuşeyi doğru devinimlerle iki oktav kullanma.
2. Tuşeyi iki oktav kullandırıcı etüt çalma.

2. **Amaç:** Her iki elin aynı anda tüm parmaklarını koordineli bir şekilde kullanabilme.

Davranışlar:

1. Her iki elin aynı anda tüm parmaklarını koordineli bir şekilde kullandırıcı etütleri çalma.
2. Her iki elin aynı anda tüm parmaklarını koordineli bir şekilde kullanabilmeyi otomatikleştirme.

II. ÜNİTE

PİYANO ÇALMADA TEMEL TEKNİKLER II

I. KONU: PİYANODA KISA VE KESİK (STACCATO) ÇALMA TEKNİĞİ

1. Amaç: Legato çalmadan staccato çalmaya geçişi beceri haline getirebilme.

Davranışlar:

1. Piyanoda staccato çalmayı geliştirici etütleri çalma.
2. Legato çalmadan staccato çalmaya geçişi uygulama.

2. Amaç: Doğru devinimlerle staccato çalabilme.

Davranışlar:

1. Piyanoda staccato çalmaya ilişkin bilgileri doğru davranımlarla birleştirme.
2. Piyanoda staccato çalmayı otomatikleştirme.

II. KONU: İKİ OKTAV İÇERİSİNDE STACCATO TEKNİĞİNİ GELİŞTİRİCİ ÇALIŞMALAR

1. Amaç: İki oktav içerisinde staccato tekniği ile ters ve koşut hareketli dizileri çalabilme.

Davranışlar:

1. İki oktav içerisinde staccato tekniği ile ters hareketli DO Majör dizisini çalma.
2. İki oktav içerisinde staccato tekniği ile koşut hareketli DO Majör dizisini çalma.

III. KONU: HER İKİ ELDE LEGATO VE STACCATONUN PEKİŞTİRİLMESİ, GELİŞTİRİLMESİ

1. Amaç: Her iki elde iki ayrı tekniğin kullanış farklarını kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Sağ elde legato çalmaya ilişkin bir örnek motif gösterme.
2. Sol elde staccato çalmaya ilişkin bir eşlik modeli gösterme.
3. Her iki elde iki ayrı tekniğin kullanış farklılığını söyleme.
4. Sağ elde legato çalarken sol elde staccato eşlik etme.

2. Amaç: Her iki elde iki ayrı tekniği eşgüdümlü biçimde beceri haline getirebilme.

Davranışlar:

1. Piyanoda legato tekniğini otomatikleştirme.
2. Piyanoda staccato tekniğini otomatikleştirme.
3. Piyanoda staccato ve legato tekniği ile ilgili davranışları birleştirme.

3. Amaç: Legato ve staccato çalmaya ilişkin güç noktaları arasındaki farkı kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Piyanoda legato tekniğinin yapılış şeklini gösterme.
2. Piyanoda staccato tekniğinin yapılış şeklini gösterme.
3. Piyanoda legato ve staccato çalmaya ilişkin güç noktaları arasındaki farkı açıklama.

II. SINIF I. DÖNEM PİYANO DERSİ TASLAK ÖĞRETİM PROGRAMI

AMAÇLAR

1. Staccato çalmadan portato çalmaya geçişi uygulayabilme.
2. Doğru devinimlerle portato çalabilme.
3. İki oktav içerisinde portato tekniği ile ters ve koşut hareketli dizileri çalabilme.
4. Piyanoda dört oktav içerisinde, arızasız tonlarda koşut hareketli dizileri çalabilme.
5. Piyanoda dört oktav içerisinde tek diyezli tonlarda koşut hareketli dizileri çalabilme.
6. Arızasız tonlardaki kadansları çalabilme.
7. Tek diyezli tonlardaki kadansları çalabilme.
8. Akor staccatosunun teknik gelişimindeki önemini kavrayabilme.

ÜNİTELER:

1. Piyano çalmada temel teknikler III.
2. Piyano çalmada akor kavramı

I. ÜNİTE

PIYANO ÇALMADA TEMEL TEKNİKLER III.

I. KONU: PIYANODA PORTATO TEKNİĞİ

1. Amaç: Staccato çalmadan portato çalmaya geçişi uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Staccato çalmadan portato çalmaya geçişi uygulama.
2. Piyanoda portato çalmayı geliştirici etütleri çalma.

2. Amaç: Doğru devinimlerle portato çalabilme.

Davranışlar:

1. Piyanoda portato çalmaya ilişkin fiziksel güç noktalarını açıklama.
2. Piyanoda portato çalmaya ilişkin bilgileri doğru davranımlarla birleştirme.
3. Piyanoda portato çalmayı otomatikleştirme.

II. KONU: İKİ OKTAV İÇERİSİNDE PORTATO TEKNİĞİNİ GELİŞTİRİCİ ÇALIŞMALAR

1. Amaç: İki oktav içerisinde portato tekniği ile ters ve koşut hareketli dizileri çalabilme.

Davranışlar:

1. İki oktav içerisinde portato tekniği ile ters hareketli DO MAJÖR dizisini çalma.
2. İki oktav içerisinde portato tekniği ile koşut hareketli DO MAJÖR dizisini çalma.
3. İki oktav içerisinde portato tekniği ile ters hareketli LA MİNÖR dizisini çalma.
4. İki oktav içerisinde portato tekniği ile koşut hareketli LA MİNÖR dizisini çalma.

II. ÜNİTE

PIYANO ÇALMADA AKOR KAVRAMI

I. KONU: PİYANO ÇALMADA AKOR VE AKOR STACCATOSU

1. Amaç: Piyanoda dört oktav içerisindeki arızasız tonlarda, koşut hareketli dizileri çalabilme.

Davranışlar:

1. Dört oktav içerisindeki koşut hareketli DO MAJÖR dizisini çalma.
2. Dört oktav içerisindeki koşut hareketli LA MİNÖR dizisini çalma.

2. Amaç: Piyanoda dört oktav içerisindeki tek diyezli tonlarda koşut hareketli dizileri çalabilme.

Davranışlar:

1. Dört oktav içerisindeki koşut hareketli SOL MAJÖR dizisini çalma.
2. Dört oktav içerisindeki koşut hareketli Mİ MİNÖR dizisini çalma.

3. Amaç: Arızasız tonlardaki kadansları çalabilme.

Davranışlar:

1. DO MAJÖR tonunda tam kadans çalma.
2. LA MİNÖR tonunda tam kadans çalma.

4. Amaç: Tek diyezli tonlarda tam kadansları çalabilme.

Davranışlar:

1. SOL MAJÖR tonunda tam kadans çalma.
2. Mİ MİNÖR tonunda tam kadans çalma.

5. Amaç: Akor staccatosunun teknik gelişimindeki önemini anlayabilme.

Davranışlar:

1. Akor staccatosunun teknik gelişimdeki önemini açıklama.
2. Kadans akorları ile staccato çalışması yapma.
3. Akor staccatosu ile ilgili etüt eserleri çalma

II. SINIF II. DÖNEM PİYANO DERSİ TASLAK ÖĞRETİM PROGRAMI

AMAÇLAR

1. Piyano çalmada uzatma pedalının önemini kavrayabilme.
2. Sağ pedalın kullanımına ilişkin fiziksel güç noktalarını kavrayabilme.
3. Piyano çalmada susturucu pedalın önemini kavrayabilme.
4. Sol pedalın kullanımına ilişkin fiziksel güç noktalarını kavrayabilme.
5. Pedal yardımıyla ifadelendirme.
6. Re Hüseyini dizisini kavrayabilme.
7. Re Hüseyini makamında yazılmış eserleri çalabilme.
8. Re Hüseyini makamındaki eserleri pedal yardımıyla ifadelendirme

ÜNİTELER:

1. Piyanoda pedallar ve kullanım biçimleri
2. Piyanoda Ton ve Dizi Kavramı I

I. ÜNİTE

PIYANODA PEDALLAR VE KULLANIM BİÇİMLERİ

I. KONU: UZATMA (SUSTAIN) PEDALI VE KULLANIM BİÇİMLERİ

1. Amaç: Piyano çalmada uzatma pedalının önemini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Sağ pedalın uzatma (sustain) pedalı olduğunu açıklama.
2. Piyano çalmada akor geçişlerinin uzatma pedalı yardımı ile birbirine daha güzel bağlandığını açıklama.
3. Her fonksiyon (akor) değişiminde pedalı yenileyeceğini açıklama.

2. Amaç: Sağ pedalı kullanmaya ilişkin fiziksel güç noktalarını kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Pedal hareketinin bilekten yapılacağını yordama.
2. Pedal kaldırılırken ayak tabanı ile pedalın ayrılmamasına dikkat etme.
3. Pedal hareketinin çabuk yapılacağını açıklama.

II. KONU: SOL (SUSTURUCU) PEDAL VE KULLANIM BİÇİMİ

1. Amaç: Piyano çalmada susturucu pedalın önemini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Sol pedalın susturucu pedal olduğunu açıklama.
2. Piyano çalmada sol pedalın nüans kavramına yardımını açıklama.
3. Sol pedalın gece çalışmalarındaki önemini açıklama.

2. Amaç: Sol pedalı kullanmaya ilişkin fiziksel güç noktalarını kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Pedal hareketinin bilekten yapılacağını açıklama.
2. Pedala ayağın ucu ile basılacağını uygulama.
3. Pedalı kaldırırken ayak tabanı ile pedalın ayrılmamasının gerektiğini gösterme.

III. KONU: PEDALLARIN, KULLANIM BİÇİMLERİNE GÖRE NÜANS KAVRAMINDAKİ ÖNEMİ

1.Amaç: Pedal yardımı ile ifadelendirebilme.

Davranışlar:

1. Pedalların nüans kavramlarına katkısını açıklama.
2. Sağ pedalın bağlı çalmadaki önemini açıklama.
3. Pedal yardımı ile ifadelendirmeden zevk alma.

II. ÜNİTE PIYANODA TON VE DİZİ KAVRAMI I.

I. KONU: RE HÜSEYİNİ DİZİSİ

1. Amaç: Re hüseyini dizisini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Re hüseyini dizisi ile re minör dizisinin benzerliklerini açıklama.
2. Re hüseyini dizisinin Çağdaş Türk Müziği armonisindeki önemini açıklama.

2. Amaç: Re hüseyini makamında yazılmış eserleri çalabilme.

Davranışlar:

1. Re hüseyini dizisini koşut hareketli dört oktav çalma.
2. Re hüseyini makamında yazılmış eser çalma.
3. Re hüseyini makamında yazılmış eserleri armonik bakımdan karşılaştırma.

3. Amaç: Re hüseyini makamındaki eserleri pedal yardımı ile ifadelendirme.

Davranışlar:

1. Re hüseyini makamındaki eserleri pedal yardımı ile hatasız çalma.
2. Re hüseyini makamındaki bir eseri temposunda çalma.
3. Soru-cevap-nüans-ifade-başlama-anlatma-bitirme becerilerini Re hüseyini makamındaki bu eserde uygulama.

III. SINIF I. DÖNEM PİYANO DERSİ TASLAK ÖĞRETİM PROGRAMI

AMAÇLAR

1. Çift diyezli tonlardaki dizileri kadansları ile birlikte koşut hareketli dört oktav çalabilme.
2. Çift bemollü tonlardaki dizileri kadansları ile birlikte koşut hareketli dört oktav çalabilme.
3. Mi kürdi dizisinin dizi özelliklerini tanıyabilme.
4. Mi kürdi makamındaki eserleri çalabilme.
5. Kromatik dizileri kavrayabilme.
6. Diatonik dizileri kavrayabilme.
7. Üç sesli ariaların teknik gelişimindeki önemini kavrayabilme.
8. Üç sesli Polonezlerin teknik gelişimindeki önemini kavrayabilme.

ÜNİTELER

1. Piyanoda ton ve dizi kavramı II.
2. Küçük şarkı formunda yazılmış üç sesli eserler.

I. ÜNİTE

PİYANODA TON VE DİZİ KAVRAMI II.

I. KONU: ÇİFT DİYEZ VE ÇİFT BEMOLLÜ TONLAR

1. **Amaç:** Çift diyezli tonlardaki dizileri kadansları ile birlikte koşut hareketli dört oktav çalabilme.

Davranışlar:

1. Re majör dizisini kadansı ile birlikte koşut hareketli dört oktav çalma.
2. Si minör dizisini kadansı ile birlikte koşut hareketli dört oktav çalma.

2. Amaç: Çift bemollü tonlardaki dizileri kadansları ile birlikte koşut hareketli dört oktav çalabilme.

Davranışlar:

1. Si bemol majör dizisini kadansı ile birlikte koşut hareketli dört oktav çalma.
2. Sol minör dizisini kadansı ile birlikte koşut hareketli dört oktav çalma.

II. KONU: Mİ KÜRDİ DİZİSİ

1. Amaç: Mi kürdi dizisinin dizi özelliklerini tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Mi kürdi dizisinin ses aralıklarını söyleme yazma.
2. Mi kürdi dizisi ile mi minör dizisi arasındaki benzerlikleri eşleştirme.

2. Amaç: Mi kürdi makamındaki eserleri çalabilme.

Davranışlar:

1. Mi kürdi dizisini koşut hareketli dört oktav çalma.
2. Mi kürdi makamındaki eserleri çalma.

III. KONU: KROMATİK VE DİATONİK DİZİLER

1. Amaç: Kromatik dizilerin dizi özelliklerini tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Kromatik çıkışlara ait parmak numaralarını idrak etme.
2. Kromatik inişlere ait parmak numaralarını idrak etme.

2. Amaç: Ters ve koşut hareketli dört oktav kromatik dizi çalabilme.

Davranışlar

1. Belirtilen metronom sayısında koşut hareketli dört oktav kromatik dizileri çalma.
2. Belirtilen metronom sayısında ters hareketli dört oktav kromatik dizi çalma.
3. İçerisinde kromatik geçişler bulunan eser ve etütleri çalma.

3. Amaç: Diatonik dizilerin dizi özelliklerini tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Diatonik dizi ile kromatik dizi arasındaki teorik farkları karşılaştırma.
2. Diatonik inişlere ait parmak numaralarını açıklama.
3. Diatonik çıkışlara ait parmak numaralarını açıklama.

4. Amaç: Ters ve koşut hareketli dört oktav diatonik dizi çalabilme.

Davranışlar

1. Belirtilen metronom sayısında ters ve koşut hareketli dört oktav Diatonik dizi çalma.
2. Belirtilen metronom sayısında içerisinde Diatonik geçişler bulunan eser ve etütleri çalma.

II. ÜNİTE

KÜÇÜK ŞARKI FORMUNDA YAZILMIŞ ÜÇ SESLİ ESERLER

I. KONU: ÜÇ SESLİ ARIALAR

1. Amaç: Üç sesli ariaların teknik gelişimindeki önemini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Üç sesli Ariaların teknik gelişimine katkısını açıklama.
2. Küçük şarkı formunda yazılmış üç sesli Ariaları çalma.

II. KONU: ÜÇ SESLİ POLONEZLER

1. Amaç: Üç sesli Polonezlerin teknik gelişime katkısını kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Üç sesli Polonezlerin teknik gelişime katkısını açıklama.
2. Küçük şarkı formunda yazılmış üç sesli Polonezleri çalma.

III. SINIF II. DÖNEM PİYANO DERSİ TASLAK ÖĞRETİM PROGRAMI

AMAÇLAR

1. Ters hareketli yedi oktav dizi çalabilme.
2. Koşut hareketli yedi oktav dizi çalabilme.
3. Tüm klavyenin kullanımını gerektiren eserleri çalabilme.
4. Dağarcık oluşturmaya yönelik eser niteliğindeki konser etütlerini tanıyabilme.
5. Üç diyezli tonlardaki dizileri kadansları ile birlikte çalabilme.
6. Üç bemollü tonlardaki dizileri kadansları ile birlikte çalabilme.

ÜNİTELER

1. Piyanoda tüm klavyenin kullanımı.
2. Piyanoda dağarcık oluşturmaya yönelik etütler.
3. Piyanoda ton ve dizi kavramı III.

I. ÜNİTE

PİYANODA TÜM KLAVYENİN KULLANIMI

I. KONU: DİZİ ÇALIŞMALARI İLE TÜM KLAVYENİN KULLANIMI

1. Amaç: Ters hareketli yedi oktav dizi çalabilme.

Davranışlar:

1. Kadansı ile birlikte ters hareketli yedi oktav dizi çalma.
2. Ters hareketli yedi oktav ritmik dizi çalma.

2. Amaç: Koşut hareketli yedi oktav dizi çalabilme.

Davranışlar:

1. Kadansı ile birlikte koşut hareketli yedi oktav dizi çalma.
2. Koşut hareketli yedi oktav ritmik dizi çalma.

II. KONU: GENİŞ AÇILIMLI ESER ÇALIŞMALARI İLE TÜM KLAVYENİN KULLANIMI

1. Amaç: Tüm klavyenin kullanımını gerektiren eserleri çalabilme.

Davranışlar:

1. Tüm klavyenin kullanımını gerektiren eserleri pedal yardımı ile çalma.
2. Tüm klavyeyi kullanmaktan haz duyuş.

II. ÜNİTE

PİYANODA DAĞARCİK OLUŞTURMAYA YÖNELİK ETÜTLER

I. KONU: PİYANODA DAĞARCİK OLUŞTURMAYA YÖNELİK ETÜT ÇALIŞMALARI

- 1. Amaç:** Dağarcık oluşturmaya yönelik eser niteliğindeki konser etütlerini tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Konser etütlerinin armonik analizini yapma.
2. Konser etütlerinin teknik gelişim içerisindeki önemini açıklama.

- 2. Amaç:** Dağarcık oluşturmaya yönelik eser niteliğindeki etütleri çalabilme.

Davranışlar:

1. Eser niteliğindeki konser etütlerini çalma.
2. Konser etütlerini çalmaktan haz duyuş.

III. ÜNİTE

PİYANODA TON VE DİZİ KAVRAMI III.

I. KONU: ÜÇ DİYEZ VE ÜÇ BEMOLLÜ TONLAR

- 1. Amaç:** Üç diyezli tonlardaki dizileri kadansları ile birlikte çalabilme.

Davranışlar:

1. La majör dizisini kadansı ile birlikte çalma.
2. Fa diyez minör dizisini kadansı ile birlikte çalma.

- 2. Amaç:** Üç bemollü tonlardaki dizileri kadansları ile birlikte çalabilme.

Davranışlar:

1. Mi bemol majör dizisini kadansı ile birlikte çalma.
2. Do minör dizisini kadansı ile birlikte çalma.

IV. SINIF I. DÖNEM PİYANO DERSİ TASLAK ÖĞRETİM PROGRAMI

AMAÇLAR

1. Repertuar geliştirmenin müziksel birikime katkılarını kavrayabilme.
2. Repertuar oluşturma yolu ile müzik dönemlerindeki eserleri çalabilme.
3. Repertuar oluşturma yolu ile çeşitli müzik akımlarından örnekleri çalabilme.
4. Repertuar oluşturma yolunun, dönem bestecilerini tanımaya katkılarını kavrayabilme.

ÜNİTELER:

1. Piyanoda repertuar geliştirme.

I. ÜNİTE

PİYANODA REPERTUAR GELİŞTİRME

I. KONU: REPERTUAR GELİŞTİRMENİN MÜZİKSEL BİRİKİME KATKILARI

1. **Amaç:** Repertuar geliştirmenin müziksel birikime katkılarını kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Öğrenilen teknik bilgi ve becerilerin repertuar oluşturmadaki önemini açıklama.
2. Repertuar oluşturma yolu ile müziksel yaşantıyı zenginleştirme.
3. Repertuar oluşumundan doğan tecrübeleri müziksel yaşantısına katarak sergileme.
4. Repertuar oluşturmaktan zevk alış.

II. KONU: REPERTUAR OLUŞTURMANIN MÜZİKSEL DÖNEMLERİNİ VE BESTECİLERİNİ TANIMAYA KATKILARI

1. Amaç: Repertuar oluşturma yolu ile müzik dönemlerindeki eserleri çalabilme.

Davranışlar:

1. Barok dönemde seçilen eserleri çalma.
2. Klasik dönemden seçilen eserleri çalma.
3. Romantik dönemden seçilen eserleri çalma.
4. Çağdaş dönemden seçilen eserleri çalma.
5. Çağdaş Türk müziğinden seçilen eserleri çalma.

2. Amaç: Repertuar oluşturma yolu ile çeşitli müzik akımlarından örnekleri çalabilme.

Davranışlar:

1. Empresyonist müzik örneklerini temposunda çalma.
2. Atonal müzik örneklerini temposunda çalma.

3. Amaç: Repertuar oluşturma dönemi bestecilerini tanımaya katkılarını tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Barok dönemin belli başlı bestecilerini söyleme yazma.
2. Klasik dönemin belli başlı bestecilerini söyleme yazma.
3. Romantik dönemin belli başlı bestecilerini söyleme yazma.
4. Çağdaş dönemin belli başlı bestecilerini söyleme yazma.
5. Çağdaş Türk müziği bestecilerini söyleme yazma.
6. Verilen bestecileri dönem özelliklerine göre eşleştirme.

IV. SINIF II. DÖNEM PİYANO DERSİ
TASLAK ÖĞRETİM PROGRAMI

AMAÇLAR

1. Piyano çalmada deşifre yeteneğini geliştirmenin önemini kavrayabilme.
2. Deşifre yeteneğinin piyano eşliklerindeki önemini kavrayabilme.
3. Dört diyezli tonlardaki dizileri kadansları ile birlikte koşut hareketli çalabilme.
4. Dört bemollü tonlardaki dizileri kadansları ile birlikte koşut hareketli çalabilme.
5. Dört diyezli tonlarda yazılmış eserleri çalabilme.
6. Dört bemollü tonlarda yazılmış eserleri çalabilme.

ÜNİTELER:

1. Piyanoda deşifre.
2. Piyanoda ton ve dizi kavramı IV.

I. ÜNİTE

PİYANODA DEŞİFRE

I. KONU: DEŞİFRE YETENEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ

1. Amaç: Piyano çalmada deşifre yeteneğini geliştirmenin önemini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Deşifre yeteneğini geliştirmenin müziksel yaşantıya katkılarını açıklama.
2. Deşifre yeteneğini geliştirici uygun etütleri çalma.
3. Deşifre yeteneğini geliştirici uygun eserleri çalma.

2. Amaç: Deşifre yeteneğinin piyano eşliklerindeki önemini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Deşifre yeteneğinin piyano eşliklerindeki önemini örnekler ile açıklama.
2. Piyanoda eşlik konusunun müziksel yaşantıdaki önemini açıklama.

II. ÜNİTE

PİYANODA TON VE DİZİ KAVRAMI IV

I. KONU: DÖRT DİYEZ VE DÖRT BEMOLLÜ TONLAR

1. Amaç: Dört diyezli tonlardaki dizileri kadansları ile birlikte koşut hareketli çalabilme.

Davranışlar:

1. Mi majör dizisini kadansı ile birlikte çalma.
2. Do diyez minör dizisini kadansı ile birlikte çalma.

2. Amaç: Dört bemollü tonlardaki dizileri kadansları ile birlikte koşut hareketli çalabilme.

Davranışlar:

1. La bemol majör dizisini kadansı ile birlikte çalma.
2. Fa minör dizisini kadansı ile birlikte çalma.

3. Amaç: Dört diyezli tonlardaki eserleri çalabilme.

Davranışlar:

1. Mi majör tonundaki etüt ve eserleri çalma.
2. Do diyez minör tonundaki etüt ve eserleri çalma.

4. Amaç: Dört bemollü tanlardaki eserleri çalabilme.

Davranışlar:

1. La bemol majör tonundaki etüt ve eserleri çalma.
2. Fa minör tonundaki etüt ve eserleri çalma.

Ek-2**GÖRÜŞME**

GÖRÜŞME YÖNERGESİ

Bu görüşme Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda yapılmakta olan Doktora tezi ile ilgili verilerin bir kısmını elde etmek üzere hazırlanmıştır. Elde edilecek bilgiler “Piyano Öğretim Programı Model Önerisi ve Uygulamadaki Görünümü” adlı tezimde kullanılacaktır.

Görüşme; kişisel bilgiler, kullanılmakta olan Piyano Dersi Öğretim Programları'na ilişkin sorular ve oluşturulan Piyano Dersi Öğretim Programı'na ilişkin ifadeler olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Sorulara ve ifadelere; cevap anahtarında uygun bulduğunuz seçeneğe (x) işareti koyarak cevap veriniz.

Görüşmenin amacına ulaşması ve araştırmanın gerçekçi verilere dayandırılması bakımından, soruların içtenlikle ve eksiksiz yanıtlanması beklenmektedir.

Görüşmeden elde edilecek veriler, yalnız bu araştırma için kullanılacak ve her türlü kişisel bilgi gizli tutulacaktır.

İlgileriniz ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

Araştırmacı
Yavuz DURAK

GÖRÜŞME SORULARI**1) KİŞİSEL BİLGİLER**

1. Cinsiyetiniz?

Bay () Bayan ()

3. En son bitirdiğiniz program düzeyi nedir?

Lisans () Yüksek Lisans () Doktora ()

6. Pişano öğretim elemanı olarak hizmet süreniz ne kadardır?

.....

2) KULLANILMAKTA OLAN PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINA İLİŞKİN SORULAR.

Not: Aşağıdaki soruları kendi kullandığınız öğretim programı ve tanıdığınız öğretim programlarıyla ilgili olarak cevaplandırınız.

1. Kullandığınız veya tanıdığınız, piyano dersi öğretim programı var mı?

Evet () Hayır ()

(1. soruda hayır seçeneğini işaretlediyseniz 3. bölüme kadar olan soruları cevaplandırmayınız).

2. Kullanılmakta olan Piyano dersi öğretim programlarında hedefler bulunmakta mıdır?

Evet () Hayır ()

3. Kullanılmakta olan Piyano dersi öğretim programlarındaki hedeflerin sınıf seviyesine göre uygun olma durumu ne ölçüdedir?

Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok Az () Hiç ()

4. Kullanılmakta olan Piyano dersi öğretim programlarında hedef davranışlar bulunmakta mıdır?

Evet () Hayır ()

5. Kullanılmakta olan Piyano dersi öğretim programlarında hedeflere ilişkin hedef davranışlar ne ölçüde bulunmaktadır?

Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok Az () Hiç ()

6. Kullanılmakta olan Piyano dersi öğretim programlarında hedefler ne ölçüde sıralı ve aşamalı olarak yer almaktadır?

Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok Az () Hiç ()

7. Kullanılmakta olan Piyano dersi öğretim programlarında üniteler bulunmakta mıdır?

Evet () Hayır ()

8. Kullanılmakta olan Piyano dersi öğretim programlarında konular bulunmakta mıdır?

Evet () Hayır ()

9. Kullanılmakta olan Piyano dersi öğretim programlarında, ünite ve konular hedeflerle ne ölçüde tutarlıdır?

Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok Az () Hiç ()

10. Kullanılmakta olan Piyano dersi öğretim programlarında yöntem ve teknikler bulunmakta mıdır?

Evet () Hayır ()

11. Kullanılmakta olan Piyano dersi öğretim programlarında, piyano öğretimine ve içeriğindeki hedeflere uygun yöntem ve teknikler ne ölçüde yer almaktadır?

Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok Az () Hiç ()

12. Kullanılmakta olan Piyano dersi öğretim programlarında öğretme durumları yer almakta mıdır?

Evet () Hayır ()

13. Kullanılmakta olan Piyano dersi öğretim programlarında yer alan öğretme durumları hedef ve hedef davranışlarla ne ölçüde tutarlıdır?

Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok Az () Hiç ()

14. Kullanılmakta olan Piyano dersi öğretim programlarında sınama ölçme durumları yer almakta mıdır?

Evet () Hayır ()

15. Kullanılmakta olan Piyano dersi öğretim programlarında sınama ölçme durumlarının hedefler ile tutarlılığı ne ölçüdedir?

Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok Az () Hiç ()

16. Kullanılmakta olan Piyano dersi öğretim programlarında değerlendirme işlemleri yer almakta mıdır?

Evet () Hayır ()

3) OLUŞTURULAN PİYANO DERSİ I ÖĞRETİM PROGRAMI MODEL ÖNERİSİNE İLİŞKİN İFADELER

1. Oluşturulan Piyano Dersi I Öğretim Programı Model Önerisinde, Piyano çalmada temel davranışları kavramaya ilişkin hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir.

Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
()	()	()	()	()

2. Oluşturulan Piyano Dersi I Öğretim Programı Model Önerisinde, Piyano çalmada parmak ucunu tuşeye doğru oturtabilmeye ilişkin hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir.

Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
()	()	()	()	()

3. Oluşturulan Piyano Dersi I Öğretim Programı Model Önerisinde, Piyano çalmada doğru oturuşun önemini kavramayla ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir.

Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
()	()	()	()	()

4. Oluşturulan Piyano Dersi I Öğretim Programı Model Önerisinde, Piyano çalmada Omuz, dirsek, bilek konumunu doğru oturtabilmekle ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir.

Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
()	()	()	()	()

5. Oluşturulan Piyano Dersi I Öğretim Programı Model Önerisinde, Piyanoda bağlı çalmaya ilişkin fiziksel güç noktalarını kavrayabilmeyeyle ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir.

Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
()	()	()	()	()

6. Oluşturulan Piyano Dersi I Öğretim Programı Model Önerisinde, Piyanoda doğru devinimlerle bağlı çalabilmeyeyle ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir.

Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
()	()	()	()	()

7. Oluşturulan Piyano Dersi I Öğretim Programı Model Önerisinde, Piyanoda sağ ve sol elin 1. 2. 3. 4. ve 5. parmaklarını kullanarak dokuz nota içerisinde bağlı çalabilmeyeyle ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir.

Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
()	()	()	()	()

8. Oluşturulan Piyano Dersi I Öğretim Programı Model Önerisinde, Piyanoda ölçü kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir.

Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
()	()	()	()	()

- 9. Oluşturulan Piyano Dersi I Öğretim Programı Model Önerisinde, Piyanoda motif kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir.**

Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
()	()	()	()	()

- 10. Oluşturulan Piyano Dersi I Öğretim Programı Model Önerisinde, Piyanoda cümle kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir.**

Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
()	()	()	()	()

- 11. Oluşturulan Piyano Dersi I Öğretim Programı Model Önerisinde, Piyanoda ifade bağı kavramıyla ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir.**

Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
()	()	()	()	()

- 12. Oluşturulan Piyano Dersi I Öğretim Programı Model Önerisinde, Piyano çalmada ifade bağının müziksel ifadedeki önemiyle ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir.**

Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
()	()	()	()	()

- 13. Oluşturulan Piyano Dersi I Öğretim Programı Model Önerisinde, Piyano çalmada motifleri değişik şekillerde ifadelendirmeden haz duyabilmeyeyle ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir.**

Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
()	()	()	()	()

- 14. Oluşturulan Piyano Dersi I Öğretim Programı Model Önerisinde, Piyano çalmada teknik yardımıyla yorumlayabilmeye ilgili hedef ve hedef davranışlara yer verilmelidir.**

Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
()	()	()	()	()

- 15. Piyano Dersi I Öğretim Programı Model Önerisinde yer alan hedef veya hedef davranışlarla yada konu ile ilgili diğer düşünceleriniz nelerdir?**

[illegible]

Ek-3**GÖZLEM FORMU**

ADI SOYADI:

Tarih:

SINIF :

GÖZLEM NO :

GÖZLEM FORMU

Davranışlar	Çok İyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
Piyano çalmada, elin tuşe üzerinde alması gereken pozisyonu gösterme.					
Parmak ucunu tuşeye doğru oturabilme ile ilgili verilen bilgileri devinime bağlama.					
Piyano çalmaya uygun vücut pozisyonu alma.					
Piyano çalmaya uygun vücut pozisyonunda bedensel kurulma.					
Omuz, dirsek, bilek konumunu doğru oturabilme ile ilgili verilen bilgileri uygulama.					
Parmak kol ve vücut ağırlığının tuşeye aktarılmasını gösterme					
Piyanoda bağlı çalmaya ilişkin bilgileri doğru davranımlarla birleştirme					
Piyanoda bağlı çalmayı otomatikleştirme					
Legato tekniği ile bağlı çalma.					
Dokuz nota içerisinde bağlı çalmayı pekiştirme.					
Ölçü kavramının piyano çalmadaki önemini anlama.					
Motif kavramının piyano çalmadaki önemini anlama.					
Cümle kavramının piyano çalmadaki önemini anlama.					
Piyano çalmada ifade bağının işlevini gösterme.					
İfade bağının müziksel ifadedeki önemini çalarak gösterme					
Piyano çalarken motifleri nasıl belirteceğini idrak etme					
Piyanoda gürlük basamaklarını doğru devinimlerle çalma					
Teknik yardımıyla ifadelendirebilme					

Ek-4

TEST

TEST YÖNERGESİ

Bu test, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda yapılmakta olan Doktora tezi ile ilgili verilerin bir kısmını elde etmek üzere hazırlanmıştır. Elde edilecek bilgiler “Piyano Öğretim Programı Model Önerisi ve Uygulamadaki Görünümü” adlı tezimde kullanılacaktır.

Test, bilişsel alandaki hedef ve hedef davranışlardan oluşmaktadır. Sorulara, cevap anahtarında uygun bulduğunuz seçeneği işaretleyerek cevap veriniz.

Testin amacına ulaşması ve araştırmanın gerçekçi verilere dayandırılması bakımından, soruların eksiksiz yanıtlanması beklenmektedir.

Test sonuçlarından elde edilecek veriler, yalnız bu araştırma için kullanılacaktır.

İlgileriniz ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

Araştırmacı
Yavuz DURAK

PİYANO DERSİ I TEST SORULARI

1. Piyano çalmada, ellerin tuşe üzerinde nasıl durması gerektiği aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?
 - A) Bilekler hafifçe dışarıya doğru çıkık elin üst kısmı düz olmalıdır
 - B) Elin üstü düz olmalıdır.
 - C) Elin üst kısmı yuvarlak parmakların tırnağa yakın eklemleri içe doğru kırılmalıdır
 - D) Elin üst kısmı düz olacak şekilde parmaklar tuşeye temas ettirilmeden durmalıdır
 - E) Avuç içi yuvarlak bir biçimde olmalıdır.

2. Aşağıdakilerden hangi seçenek piyano çalmada parmakların durumu ile ilgili olarak yanlış verilmiştir?
 - A) Parmak uçları tuşeye dik bir biçimde konumlanmalıdır.
 - B) Parmakla tuşeye basıldığında parmak eklemleri içe doğru kırılmamalıdır.
 - C) Parmakla tuşeye basıldığında parmak eklemleri dışa doğru kırılmamalıdır.
 - D) Çalıcı parmaklar çalarken diğer parmaklar hafifçe yatay pozisyona getirilmelidir.
 - E) Çalıcı parmaklar çalarken diğer parmaklar kalkmamalı tuşeye dik konumlarını korumalıdır.

3. Aşağıdakilerden hangisi piyano çalmada vücudun durumu ile ilgili olarak yanlış verilmiştir?
 - A) Vücut piyanoya paralel olmalıdır.
 - B) Piyano çalınırken her zaman tuşeye yaklaşılmalıdır.
 - C) Vücut yere dik bir pozisyonda olmalıdır.
 - D) Sol ayak sağ ayağa göre biraz daha geride olmalıdır.
 - E) Piyano sandalyesi tuşenin orta do hizasında olmalıdır.

4. Avuç içinin yuvarlak oluşu aşağıdaki seçeneklerin hangisiyle doğrudan ilgilidir?
 - A) Piyanoda oturuş pozisyonu ile.
 - B) Elin tuşe üzerinde alması gereken pozisyonla.
 - C) Parmak uçlarının tuşe üzerindeki pozisyonuyla.
 - D) Ön kol pozisyonuyla.
 - E) Piyanonun pedallarının kullanımı ile.

5. Aşağıdakilerden hangi seçenek piyano çalmada parmakların durumu ile ilgili olarak doğru verilmiştir?

- A) Çalıcı parmaklar çalarken diğer parmaklar hafifçe yatay pozisyona getirilmelidir.
- B) Çalıcı parmaklar çalarken diğer parmaklar hafifçe tuşeden uzaklaştırılmalıdır.
- C) Parmaklar tuşe üzerindeyken son eklem içe doğru kırılmalıdır
- D) Parmak uçları tuşeye dik bir biçimde konumlanmalıdır.
- E) Parmaklar tuşe üzerindeyken son eklem dışa doğru kırılmalıdır.

6. Aşağıdakilerden hangi seçenek piyano çalmada omuz, dirsek, bilek konumuyla ilgili olarak doğru verilmiştir?

- A) Dirsekten bileğe kadar olan kısım yere paralel olmalıdır.
- B) Omuzlar hafifçe yukarıya kaldırılmalıdır.
- C) Omuzda bileğe kadar olan kısım “V” şeklinde olmalıdır
- D) Arka kol vücuda dik konumlanmalıdır.
- E) Bilek, elin üst kısmıyla eşit konumda olmalıdır.

7. Aşağıdakilerden hangisi bağlı çalma ile ilgili olarak doğru verilmiştir?

- A) Bağlı çalma notalar arasında boşluk bırakmadan ve elimizi tuşe üzerinden kaldırmadan bir bütün olarak çalma tekniğidir.
- B) Bağlı çalma notalar arasında boşluk bırakarak ve elimizi tuşe üzerinden kaldırarak kısa ve kesik çalma tekniğidir.
- C) Bağlı çalma, sesleri olduğundan daha uzun sürelerle çalma tekniğidir.
- D) Bağlı çalma sesleri piyano çalma tekniğidir.
- E) Bağlı çalma sesleri forte çalma tekniğidir.

8. Aşağıdakilerden hangisi piyanoda bağlı çalmaya ilişkin fiziksel güç noktalarından değildir?

- A) Bilek
- B) El
- C) Kol
- D) Bacak
- E) Parmak

9. Müzik eserlerinde vuruş süreleri birbirine eşit olan bölümlerden her birine ne denir?

- A) Nota
- B) Ölçü sayısı
- C) Cümle
- D) Ölçü
- E) Motif

10. Genellikle iki, bazen üç, nadiren dört ölçüden oluşan ve gelişmeye elverişli en küçük müzik fikrine ne denir?

- A) Cümle
- B) Periyot
- C) Motif
- D) Bölüm
- E) Ezgi kalıbı

11. Aşağıdakilerden hangi seçenek piyano çalmada omuz, dirsek, bilek konumuyla ilgili olarak yanlış verilmiştir?

- A) Omuzdan itibaren bileğe kadar olan kısım “L” şeklinde olmalıdır.
- B) Ön kol vücuttan ne çok uzak nede çok yakın olmalıdır doğal pozisyonunda bulunmalıdır.
- C) Ön kol yere paralel olmalıdır.
- D) Tuşeden çıkan bir düzlem olduğu düşünülürse, ön kol bu düzleme paralel olmalıdır.
- E) Tuşlara daha güçlü basabilmek için ön kol tuşeden biraz aşağıda ve bilekler hafifçe yukarı kaldırılmalıdır.

12. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi piyanoda bağlı çalmaya ilişkin fiziksel güç noktalarındandır.

- A) Avuç içi
- B) Boyun
- C) Sırt
- D) Diz
- E) Bel

13. Genellikle iki motifin birbirini tamamlamasından oluşan ve bir anlam bütünlüğüne varabilen ezgiye ne denir?

- A) Cümle
- B) Ezgi kalıbı
- C) Periyot
- D) Ölçü
- E) Melodi

14. İfade bağının piyano çalmadaki işlevi aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) İki notayı birbirine bağlamaya yarar.
- B) İfade bağını kapsayan notaların kısa ve kesik çalınacağını belirtir.
- C) İfade bağını kapsayan notaların bir cümleyi oluşturduğunu ve bağlı çalınacağını belirtir.
- D) İfade bağını kapsayan notaların sadece sağ elle çalınacağını belirtir.
- E) İfade bağını kapsayan notaların sadece sol elle çalınacağını belirtir.

15. Piyano çalmada gürlük basamaklarının işlevi nedir?

- A) Piyanodan daha gür bir ses elde etmemizi sağlar.
- B) Piyanonun pedallarını nasıl kullanacağımızı belirtir.
- C) Deşifre yeteneğimizi geliştirir
- D) Çaldığımız parçanın temposunu belirtir
- E) Ezgi hangi elde ise o partiyi ön plana çıkartmamızı ve nüansları doğru çalmamızı sağlar.

16. İfade bağı ile bağlı çalınması gereken bir cümlenin ilk notasının çalımıyla ilgili aşağıdaki seçeneklerden hangisi doğru verilmiştir?

- A) İlk notaya yukarıdan düşerek basılır.
- B) İlk nota kısa ve kesik çalınır.
- C) İlk nota yukarıdan düşülerek ve forte çalınır.
- D) İlk nota piyano çalınır.
- E) İlk nota yukarıdan düşülerek ve piyano çalınır.

17. İfade bağı ile bağlı çalınması gereken bir cümlenin son notasının çalımıyla ilgili aşağıdaki seçeneklerden hangisi doğru verilmiştir?

- A) Bağ sonunda elimizi kaldırmadan diğer cümleye geçeriz.
- B) Bağ sonunu cümlenin bittiğini belirtmek için kısa ve forte çalarız.
- C) Bağ sonunu cümlenin bittiğini belirtmek için kısa ve piyano çalıp elimizi diğer cümlenin ilk notası için tuşeden ayırırız.
- D) Bağ sonunda cümlenin bittiğini belirtmek için gereğinden uzun çalınır.
- E) Bağ sonu pedallı çalınır.

18. Aşağıdakilerden hangisi piyano çalmaya ilişkin bir temel tekniktir?

- A) Vücut pozisyonu
- B) El konumu
- C) Bağlı çalma
- D) Motif kavramı
- E) Cümle kavramı.

19. Aşağıdakilerden hangisi piyano çalmaya ilişkin bir temel davranıştır?

- A) Bağlı çalma.
- B) İfade basamakları
- C) Cümle kavramı
- D) Duruş pozisyonu
- E) Parmak numarası okuma alışkanlığı

21

A.BURKARD

